

საქართველო

ფასი | ღირი

გვერდითი

info@geworld.net

გედნიერი უბედურები, ანუ დავნიოთ და გავუსწროთ უზბეკებს!

კახა კახიშვილი:

12

დაჭერების ახალი სერია აუხილებლად დაიწყება!

11

პრეზიდენტს კვლევა გუხმე!

10 **მერაბიშვილსა და ბოქარიას საიდუმლო პოლიტიკური პოლიციის შესაქმნელად კონსულტაციებს ამერიკელი სპეციალისტები უწევენ?**

11 **იარაღის შესყიდვებისას დაშვებული ხარვეზების გამო საქართველო 35 მილიონი დოლარით 4 დაჯარიმდა**

13 **დავნილი გენო ჯოგაძე პრეზიდენტის ნაჩუქარ საათს, მეზვიდა წელია, ელემენტს უხვლის**

9 **ბუზინისკის შავ სიაში საქართველო პირველ ადგილზეა**

„გინდა, გაამტყუანო ვუთინი, გინდა, გაამართლო, მაგრამ მისი განცხადება, რომ საბჭოთა კავშირის დავლა მსოფლიო მნიშვნელოვანის ჯუმათარული კატასტროფა იყო, საფუძველს მოკლებული არ ყოფილა. იკითხავთ რატომ? გიპასუხებენ, რომ, როგორც კი საბჭოთა კავშირი დაიშალა, იმავე წუთს დადამინის ზურგზე სამასამდე ომი დაფიქსირდა.“

სააკაშვილი ამერიკულ იარაღს ვერ მიიღებს!

2

მურმან დუმბაძე: აჭარაში ისლამის რეანიმაცია სიკეთეს არ მოგვრიტანს

«მაქვს ინფორმაცია, რომ საქართველოში მრავალი მედრესა გაიხსნა, რომ ამ დანიშნულებით თუჩული ფული შეგროვდება, საქართველოს უნივერსიტეტი ამ დროს ხელისუფლების პოლიტიკურ ოპონენტებს 6 კი არ უნდა ატარორობდეს, არამედ ასეთ ფაქტებს უნდა სწავლობდეს»

ზოგი კახი კახი არის, ზოგი კიდევ — კახიტაძე

7

22 **1937 წლის გაგონანა ანტისტალინური უნაგუსობა**

პოლიტიკა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

არის თუ არა სააკაშვილი და მთავარი იმის, რომ შეიარაღების შექმნის საკითხმა სერიოზული პოლიტიკური დატვირთვა შეიძინა, და აქედან გამომდინარე, მისი ყიდვა დღემდე ვერ მოხერხდა და არც კვლავინდობაზე არ ეფუძნება საზენიტო და ტანკანაწინააღმდეგო საშუალებების ნაქონიან განიცდის? იმის შემდეგ გასული დროის განმავლობაში მსგავს პრობლემას, სავარაუდოდ, არა მხოლოდ ნებისმიერი აზრიანი დიქტატორი, არამედ ნებისმიერი თავმოყვარე სავალე მეთაურიც კი მოაზარებდა. თუმცა, როგორც ჩანს, სააკაშვილს ესეც კი არ შეუძლია...

საკაშვილი აპირებს იარაღს ვერ მიიღებს!

აშშ-ის პრეზიდენტმა ხელი მოაწერა 2012 წლის თავდაცვის ბიუჯეტს, მაგრამ საგანგებო განცხადებაში აღნიშნა, რომ მისი რამდენიმე მუხლის შესრულება შეიძლება „არასავალდებულოდ ჩაითვალოს“. ეს ფორმულირება 1242-ე მუხლზეც გავრცელდა, რომელიც „საქართველოს რესპუბლიკასთან თავდაცვის სფეროში თანამშრომლობას“ ეხება. ობამამ დაასახელა ორი მიზეზი, რომლებმაც ამ მუხლით გათვალისწინებული ღონისძიებების გატარებას შეიძლება ხელი შეუშალოს. საინტერესოა, რომ სხვა ეჭვქვეშ დაყენებულ მუხლებში, რომლებიც უცხო სახელმწიფოებთან თანამშრომლობას ეხება, მან მხოლოდ ერთ დამაბრკოლებელ მიზეზზე მიუთითა. ამ ფაქტის გათვალისწინებით, შეიძლება ითქვას, რომ საქართველოსთვის იარაღის მიყიდვის საკითხს თეთრმა სახლმა არა ერთი, არამედ ერთბაშად ორი „ბოქლომი“ დაადო. რა გახდა ამის მიზეზი? მოხსნის თუ არა აშშ „ფაქტობრივ ემბარგოს“ საქართველოსთვის შეიარაღების მიყიდვაზე თუ ყველაფერი ისევ ძველებურად დარჩება?

ობამას მიზეზი არ ელვება

აშშ-ის პრეზიდენტის პირველი არგუმენტი ისაა, 1242-ე („ქართული“) მუხლი ისე შეიძლება იქნას წაკითხული, რომ „მგრძობიარე სახის დიპლომატიური კომუნიკაციის და ეროვნულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული საიდუმლო ინფორმაციის“ გამჟღავნება გამოიწვიოს. ეს არგუმენტი, აგრეთვე, 1231-ე, 1240-ე და 1241-ე მუხლებს ეხება (სამივე ანგარიშების წარდგენას მოითხოვს, კერძოდ, იმ კომპენსაციების შესახებ, რომელთაც პაკისტანის მთავრობა ავლანურ

ოპერაციებთან დაკავშირებით იღებს, რუსეთის ბირთვულ ძალებსა და აფრიკის კავშირის პროგრესზე მუდმივი მზადყოფნის ძალების მომზადებაში). ობამა ასევე აღნიშნავს, რომ 1242-ე მუხლი „გამოიწვევს ჩარევას მის კონსტიტუციურ უფლებამოსილებაში — მისცეს დირექტივები აღმასრულებელ ორგანოს, დაიკავონ გარკვეული პოზიცია უცხო ქვეყნების მთავრობებთან მოლაპარაკებებისა და დისკუსიების დროს“. იგივე არგუმენტს ობამა 1235-ე და 1245-ე მუხლებთან დაკავშირებით იყენებს (პირ-

ველი მათგანი ლიბიაში გამქრალი გადასატანი ჰაერსაწინააღმდეგო თავდაცვის კომპლექსების შესახებ ანგარიშის წარდგენას და მათგან მომდინარე საფრთხის ნეიტრალიზების სტრატეგიის შემუშავებას მოითხოვს, ხოლო მეორე ირანის საფინანსო სექტორის წინააღმდეგ სანქციების შემოღებას ეხება). როგორც ვხედავთ, საქართველოსთან დაკავშირებული ორი მიზეზი დაიბლოკოს. საინტერესოა, რამ განაპირობა ობამას ადმინისტრაციის ასეთი რეაქცია მასზე? ამ მუ-

ხლის პირველივე სტრიქონებზე დაკვირვება ცხადყოფს, რომ კანონმდებლებმა თეთრ სახლს მანევრის საშუალება პრაქტიკულად არ დაუტოვეს. 1242-ე მუხლის „ა“ პუნქტში ნათქვამია, რომ ბიუჯეტის მიღებიდან არა უგვიანეს 90 დღისა თავდაცვის მდივანმა სახელმწიფო მდივანთან შეთანხმებით უნდა შეიმუშავოს და სენატისა და კონგრესის შესაბამის კომიტეტებს წარუდგინოს „საქართველოსთან სამხედრო თანამშრომლობის ნორმალიზაციის გეგმა, თავდაცვითი შეიარაღების მიყიდვის ჩათვლით“. „ბ“ პუნქტის თანახმად,

ეს გეგმა უნდა ემსახურებოდეს, მათ შორის, შემდეგი მიზნების მიღწევას: „საქართველოსთვის ამერიკული თავდაცვის საშუალებების და მომსახურების მიყიდვის უზრუნველყოფას“; „ნატოს წევრი და კანდიდატი ქვეყნების წახალისება საქართველოსთვის თავდაცვის საშუალებების და მომსახურების გაყიდვა განაახლონ და გაზარდონ“.

ობამას ადმინისტრაციის მიერ ყოველივე ამის შესრულება დიდი ალბათობით აშშ-რუსეთის ურთიერთობების გაუარესებას გამოიწვევს. თუ მხოლოდ კრემლის შესაძლო სიმეტრიულ პასუხზე ვისაუბრებთ, შეგვიძლია ვივარაუდოთ, შეგვიძლია ვივარაუდოთ, რომ ასეთ სიტუაციაში ის „დაუნერვლი შეთანხმებები“, რომლებიც ორ ქვეყანას შორის იარაღით ვაჭრობის სფეროში არსებობს, შეიძლება დაირღვეს. გამორიცხული არაა, რომ სირია, ვენესუელა და, რაც მთავარია, ჩინეთი მიიღებენ იმ რუსულ შეიარაღებასა და ტექნოლოგიებს, რომელთა გაყიდვისგან მოსკოვი აქამდე თავს იკავებდა, რადგან აშშ-ის პოზიციას ითვალისწინებდა. **ვაშინგტონისთვის წამგაპიანია საქართველოს რამდენიმე ათეული „JAVELIN“-ი და „STINGER“-ი მიჰქვიდოს და სანაცვლოდ ჩინეთისთვის რომელიმე კრიტიკულად მნიშვნელოვანი რუსული ტექნოლოგიის გადაცემა მიიღოს** (მაგალითად, ხომალდსანინააღმდეგო საშუალებების მიმართულებით). თუმცა მსგავსი გლობალური მასშტაბის შედეგებს ადგილი რომც არ ჰქონდეს, რუსეთმა შეიძლება აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში მყოფი დაჯგუფებები გააძლიეროს. უხეშად რომ ვთქვათ, **თუ ამერიკული შეიარაღების ესა თუ ის პარტიისა და პოლიტიკოსების მიერ გაზარდეს, ესა თუ ის პარტიისა და პოლიტიკოსების მიერ გაზარდეს, ესა თუ ის პარტიისა და პოლიტიკოსების მიერ გაზარდეს**

უახლოეს მომავალში ჩვენ შევიტყობთ, თუ რა სახეს მიიღებს თეთრი სახლის საბოლოო პოზიცია ამ საკითხთან დაკავშირებით, მანამდე კი, ალბათ, აჯობებს, იმის დადგენა ვცადოთ, რა მიზნების მიღწევას ცდილობს სააკაშვილი შექმნილ ვითარებაში.

დიდი ხათრი გვაქვს, მაგრამ არაო

2012 წელი საქართველოსთვის ძალიან ცუდად დაიწყო. საახალწლოდ გავრცელდა ცნობა ავღანეთში კაპრალ ბესიკ ნინიაშვილის დაღუპვის შესახებ, სამოხაოდ კი — ცნობა კაპრალ შალვა ფაილოძის დაღუპვის შესახებ; დანაკარგი მატულობს, სააკაშვილი კი არ ცხრება და ავღანეთში მყოფი ქართველი სამხედროების რიცხვს გაწეხრებად ზრდის, მაშინ, როდესაც სხვა ქვეყნები, მათ შორის შეერთებული შტატები, თავიანთ კონტინგენტებს ამცირებენ.

კაცობრიობის ისტორიაში ძნელი მოსაძებნია მაგალითი, როდესაც ორი ქვეყანა ერთმანეთის გვერდი-გვერდ იბრძოდა და ამავე დროს ერთი მეორეს იარაღის მიწოდებაზე უარს ეუბნებოდა, იმ შემთხვევებს თუ არ ჩავთვლით, როდესაც მის ნაკლებობას თვითონ განიცდიდა ან პარტნიორისთვის უახლესი ტექნოლოგიების გადაცემას ერიდებოდა. მაგრამ აშშ შეიარაღების დევიციტს ნამდვილად არ უჩივის, ხოლო ოფიციალური თბილისი მისგან არც ბირთვული ტექნოლოგიებისა და არც მეექვსე თაობის თვითმფრინავების ნახაზების გადმოცემას მოითხოვს; მისი სურვილია ფრიად მოკრძალებულია.

შეგვიძლია ისიც ვივარაუდოთ, რომ ვაშინგტონს, უბრალოდ, არ სურს, რომ სააკაშვილის ხელი დამატებითი შეიარაღება აღმოჩნდეს და ამას ბავშვისთვის ასანთის ან გიჟისთვის სამართების გადაცემის ტოლფას აქტად განიხილოს. სხვა შემთხვევაში ის, ალბათ, დიდი ხანია, შეიმუშავებდა სქემას, რომელიც საქართველოს შეიარაღებით მომარაგებას უზრუნველყოფდა ისე, რომ ეს აშშ-რუსეთის ურთიერთობებს განსაკუთრებულ პრობლემებს არ შეუქმნიდა. ბოლოს და ბოლოს ამ პლანეტაზე არის სხვა ქვეყნები, შუამავალი ფირმები, ამერიკული საზენიტო და ტანკანაწინააღმდეგო შეიარაღების მრავალფეროვანი და უმეტესწილად უფრო იაფი ანალოგები და, თუ ძია სემი მიზნად პარტნიორის დახმარებას და ქართველი არმიის შეიარაღებას დისახავდა, ამას როგორმე მიაღწევდა, მაგრამ ეს

ვაშინგტონს, უბრალოდ, არ სურს, რომ სააკაშვილის ხელი დამატებითი შეიარაღება აღმოჩნდეს და ამას ბავშვისთვის ასანთის ან გიჟისთვის სამართების გადაცემის ტოლფას აქტად განიხილოს

აშშ რაკეტანაწინააღმდეგო თავდაცვის პროგრამას განაგრძობს

აშშ და ნატო ევროპაში რაკეტანაწინააღმდეგო თავდაცვის პროგრამის გაგრძელებას აპირებენ. ამის შესახებ შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივნის მოადგილემ ფილიპ გორდონმა განაცხადა. ამ თემაზე გორდონმა „იტარ-ტასის“ ჟურნალისტის კითხვაზე პასუხისას ისაუბრა. რუსმა ჟურნალისტმა აღნიშნა, რომ ამ საკითხზე რუსეთთან აშშ-სა და ნატოს მოლაპარაკებები ჩიხში შევიდა და დაინტერესდა, რა გამოსავალს ხედავს გორდონი შექმნილი ვითარებიდან. პასუხად ფილიპ გორდონმა განაცხადა, რომ აშშ და ნატო აპირებენ, ამ საკითხზე რუსეთთან დიალოგი გააგრძელონ.

ბაშარ ასადმა მოსახლეობას მიმართა

სირიის პრეზიდენტმა ბაშარ ასადმა რამდენიმე თვითანი დუმის შემდეგ მოსახლეობას საჯაროდ მიმართა და პირობა დადო, რომ მარტში ჩატარდება რეფერენდუმი, რომელზეც ქვეყნის „სრულყოფილად ახალ კონსტიტუციას“ გაიტანენ. ამასთან, მისი თქმით, სირიაში არაუგვიანეს ივნისისა, ჩატარდება საპარლამენტო არჩევნები, რომელიც მრავალპარტიულობის პრინციპზე იქნება აგებული. სირიის პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ ამბოხებულებზე მისი გამარჯვება სულ ახლოსაა. ბაშარ ასადმა უცხოეთის ძალები შეთქმულებასა და დესტაბილიზაციის მცდელობაში დაადანაშაულა.

კაცობრიობის ისტორიაში ძალიან ძნელი მოსაძებნია მაგალითი, როდესაც ორი ძველანა ერთმანეთს გვირდობდა იბრძოდნ და ახალს დროს ერთი მეორეს იარაღის მიწოდებაზე უარს ეუბნებოდა, იმ შემთხვევაში თუ არ ჩავთვლით, როდესაც მის ნაპლეზობას თვითონ განიცდიდა ან პარტნიორისთვის უახლესი ტექნოლოგიების გადაცემას ეარიღებოდა. მაგრამ ახვ შეიარაღების დოფიცინტს ნამდვილად არ უჩივის, ხოლო ოფიციალური თბილისი მისგან არც ბირთვული ტექნოლოგიებისა და არც მთავრს თაოვის თვითმფრინავების ნახაზების გადმოცემას მოითხოვს; მისი სურვილები ფრინად მოქრძალეზულია.

ამოცანა მის წინაშე, როგორც ჩანს, არ დგას.

გამორიცხული არაა, რომ განმსაზღვრელი როლი დღევანდელი არაჯანსაღი სიტუაციის ფორმირებაში სააკაშვილის ხელისუფლების მოქმედებებმა შეასრულა. „იმ მოსაზრებას, რომ თბილისის წინააღმდეგ შეიარაღებაზე ეფექტური ემბარგო მოქმედებს, საქართველოს უშიშროების საბჭოს მიერ დაქირავებული ლობისტური და PR ფირმა „Orion Strategies“ ამკვიდრებს. კომპანია რენდი შუნემანს ეკუთვნის, რომელიც 2008 წელს რესპუბლიკელების საპრეზიდენტო კამპანიაში ჯონ მაკკეინის საგარეოპოლიტიკურ საკითხებში მრჩეველი იყო, — წერდა „EurasiaNet“-ი 2010 წლის სექტემბერში. ამ მონაკვეთის მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, გამოდის, რომ ჩვენ გადავიხადეთ ფული იმაში, რომ შტატებში დამკვიდრებულიყო მოსაზრება ფაქტობრივი ემბარგოს შესახებ. იმის ნაცვლად, რომ ზედმეტი ხმაურის გარეშე შეიარაღება შეეძინა. სააკაშვილის ხელისუფლებამ, როგორც ჩანს, საკუთარი ხელით შექმნა სიტუაცია, როდესაც არარსებული ემბარგო ამერიკელი პოლიტიკოსების საჯილდოო ქვად აქცია. საბოლოოდ კი ასეთი შედეგი მივიღეთ: ხელშეახებ პერსპექტივაში საქართველოსთვის ამერიკული შეიარაღების მიყიდვა აღქმული იქნება როგორც ვაშინგტონის მიერ მოსკოვის წინააღმდეგ გადადგმული ნაბიჯი, რაც, ცხადია, საკითხის გადაწყვეტას აფერხებს. რა ამოქრამებლად სააკაშვილის ამ შემთხვევაში: წუხილი იმაზე, რომ ქართული არმია შესაბამისი შეიარაღების ნაპლეზობას განიცდის თუ მანიაკალური იდეა, იმის თაოზაზე, რომ ჯონ მაკკეინთან ერთად „გადაბირთვია“ უნდა ჩაძიროს?

ირიბად, იმაზე, რომ სიტუაცია ზოგადად არაჯანსაღია, ამავე პუბლიკაციაში მოყვანილი კიდევ ერთი ისტორია მიაწიშნებს. „Arms Tech“-ის პრეზიდენტმა ჯოზეფ რასტიკმა „EurasiaNet“-ს განუცხადა, რომ მისი კომპანია ემზადებოდა იმისთვის, რომ საქართველოსთვის ნაღმები ეწარმოებინა (პუბლიკაციაში ნახმარია სიტყვა „Claymore“ და ცხადი არ არის, ეხება საუბარი ძველ „M18A1 Claymore“-ს თუ მის მოდიფიკაცია „MM-1 Minimore“-ს, რომელსაც „Arms Tech“-ი აწარმოებს). „თუმცა ეს გარიგება შეაჩერეს, როდესაც შუამავალს ისრაელიდან ოფერ პაზს, რომელიც შესყიდვების შესახებ მოლაპარაკებებს

განხეთქილების ნაღმი

პირველი ვერსია, რომელიც ჯოზეფ რასტიკის მონატრობის გაცნობის შემდეგ შეიძლება გავიჩნდეს, ალბათ, ისაა, რომ საქმე ბანალურ კორუფციასთან გვაქვს. ურთიერთობა უშუალოდ ამერიკელ მწარმოებელთან, შუამავლების გარეშე ე. წ. ატკატის მიღების შესაძლებლობას მნიშვნელოვნად ზღუდავს. შეიძლება, აგრეთვე, გაჩნდეს ვერსიები იმის თაოზაზე, რომ თავდაცვის სამინისტროში არ იცინა, რა უნდათ: ჯერ აპირებენ ნაღმების შეძენას, შემდეგ კი განზრახვაზე უარს ამბობენ ან კიდევ ჯოზეფ რასტიკი ცრუობს, თუმცა მოტივი, რის გამო შეიძლება ასე მოიქცეს, არ ჩანს. არსებობს უფლება, ალბათ, კიდევ ერთ ვერსიას აქვს — საქართველოს მიერ ამერიკული ნაღმების შეძენა შექმნიდა პრეცედენტს, რომელიც ეჭვემ დააყენებდა სააკაშვილის ხელისუფლებისა და მისი ლობისტების რიტორიკას „ფაქტობრივი ემბარგოს“ შესახებ; 2009 წლის მეორე ნახევარში, როდესაც სახელმწიფო დეპარტამენტი ამ საკითხს იხილავდა (სხვათა შორის, „WikiLeaks“-ის პუბლიკაციებში მოიპოვება ჰილარი კლინტონის 2009 წლის 9 აგვისტოს ტელეგრამა, რომელიც ამ გარიგებას ეხება), „ემბარგოს თემა“ აქ-

ტუალური არ იყო, თუმცა 2010 წლის იმ პერიოდში, როდესაც „Arms Tech“-ის თავკაცმა ამაოდ სცადა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსთან პირდაპირი კონტაქტის დამყარება (სახელმწიფო დეპარტამენტის წერილი ჯოზეფ რასტიკმა, მისი თქმით, 19 მარტს მიიღო, ხოლო „EurasiaNet“-ის განხილული პუბლიკაცია 15 სექტემბერს გამოქვეყნდა), მსჯელობამ „ფაქტობრივი ემბარგოზე“ საკმაოდ ფართო გავრცელება ჰპოვა. ამ კონტექსტში ამერიკელი მწარმოებლისგან ნაღმების მიღება საკუთარი არგუმენტაციის გაბათილების ტოლფასი იქნებოდა. დაახლოებით ამ პერიოდში

ოიის შედეგ გასული დროის განმავლობაში მსგავს პრობლემას, სავარაუდოდ, არა მხოლოდ ნებისმიერი აფრიკელი დიქტატორი, არამედ ნებისმიერი თავმოყვარე სავალ მეთაურიც კი მოაგვარებდა. თუმცა, როგორც ჩანს, სააკაშვილს ესეც არ შეუძლია

(2010 წლის ივნისი) „Jane's Defence Weekly“-ში გამოქვეყნდა მასალა, რომელშიც ასახული იყო ქართველი მაღალჩინოსნების ნუხილი ობამას ადმინისტრაციის პოზიციასთან დაკავშირებით და მათთვის საკმაოდ უხერხული იქნებოდა, თუ ამავე დროს საქართველოში ამერი-

კული ნაღმების პარტია შემოვიდოდა. თუ ჯოზეფ რასტიკის მონატრობის სიმართლეს შეესაბამება, გამორიცხული არაა, რომ მასთან თანამშრომლობაზე უარის თქმა შეიძლება ნარმოდგენის გამყარებას ემსახურებოდა. შესაძლოა, ობამას ადმი-

ნისტრაცია მივიდა დასკვნამდე, რომ სააკაშვილის ხელისუფლება არაპატიოსნად, წესების დარღვევით თამაშობს, რომ მის მთავარ მიზანს არა შეიარაღების შეძენა, არამედ მაკეინისთვის და მისი ადვოკატებისთვის სალაპარაკოს მიცემა და „გადაღვირვის“ ტორპედირება წარმოადგენს. როგორც ცნობილია, ძია სემს არ მოსწონს, როდესაც მას იდიოტად თვლიან და ამ გარემოების გათვალისწინებით, აშშ-ის თავდაცვის ბიუჯეტის 1242-ე მუხლში განერილი ღონისძიებების რეალიზება შეიძლება სათუო გახდეს. არის თუ არა სააკაშვილი დამნაშავე იმაში, რომ შეიარაღების შეძენის საკითხმა სერიოზული პოლიტიკური დატვირთვა შეიძინა, და აქედან გამომდინარე, მისი ყიდვა დღემდე ვერ მოხერხდა და არმია კვლავინდებურად ეფექტური სახენიო და ტანკსანიანალმდეგო საშუალებების ნაკლებობას განიცდის? ომის შემდეგ გასული დროის განმავლობაში მსგავს პრობლემას, სავარაუდოდ, არა მხოლოდ ნებისმიერი აფრიკელი დიქტატორი, არამედ ნებისმიერი თავმოყვარე სავალ მეთაურიც კი მოაგვარებდა. თუმცა, როგორც ჩანს, სააკაშვილს ესეც არ შეუძლია და იმისთვის, რომ ეს საკითხი (ისევე, როგორც ბევრი სხვა) გადაწყვედეს, ისევ ხელისუფლებიდან მის ნასვლას უნდა დაველოდოთ.

ოგამას ადმინისტრაცია მივიდა დასკვნამდე, რომ სააკაშვილის ხელისუფლება არაპატიოსნად, წესების დარღვევით თამაშობს, რომ მის მთავარ მიზანს არა შეიარაღების შეძენა, არამედ მაკეინისთვის და მისი ადვოკატებისთვის სალაპარაკოს მიცემა და „გადაღვირვის“ ტორპედირება წარმოადგენს. როგორც ცნობილია, ძია სემს არ მოსწონს, როდესაც მას იდიოტად თვლიან და ამ გარემოების გათვალისწინებით, აშშ-ის თავდაცვის ბიუჯეტის 1242-ე მუხლში განერილი ღონისძიებების რეალიზება შეიძლება სათუო გახდეს. არის თუ არა სააკაშვილი დამნაშავე იმაში, რომ შეიარაღების შეძენის საკითხმა სერიოზული პოლიტიკური დატვირთვა შეიძინა, და აქედან გამომდინარე, მისი ყიდვა დღემდე ვერ მოხერხდა და არმია კვლავინდებურად ეფექტური სახენიო და ტანკსანიანალმდეგო საშუალებების ნაკლებობას განიცდის? ომის შემდეგ გასული დროის განმავლობაში მსგავს პრობლემას, სავარაუდოდ, არა მხოლოდ ნებისმიერი აფრიკელი დიქტატორი, არამედ ნებისმიერი თავმოყვარე სავალ მეთაურიც კი მოაგვარებდა. თუმცა, როგორც ჩანს, სააკაშვილს ესეც არ შეუძლია და იმისთვის, რომ ეს საკითხი (ისევე, როგორც ბევრი სხვა) გადაწყვედეს, ისევ ხელისუფლებიდან მის ნასვლას უნდა დაველოდოთ.

ათენის გალკიდან პიკასოს ნახატები მოიპარეს ინფორმაციით, ერთ-ერთი მოპარული ნახატი სახელწოდებით „ქალის თავი“ პიკასომ ბერძნებს 1946 წელს აჩუქა, მეორე — მსოფლიო ომში ბერძნების მიერ ნაცისტებისთვის წინააღმდეგობის განწევის მადლიერების ნიშნად. ნახატს ეწერა: „ბერძენ ხალხს. პიკასოს ძღვენი“. ბერძნული მედია ასევე აღნიშნავს, რომ გაქცევის დროს ბოროტმოქმედებმა ჰოლანდიელი მხატვრის — პიტ მონდრიანის ნამუშევარი „პეიზაჟი ფერმაში“ დააზიანეს.

პოლონელმა პიკასოკრამ თვითმკვლელობა სხად პოლონელმა სახმედრო პროკურორმა, რომელიც პოლონეთის დაღუპული პრეზიდენტის — ლეს კაჩინსკის თვითმფრინავის კატასტროფის საქმეს იძიებს, თვითმკვლელობა სცადა. მიკოლაი პშიპილმა პრესკონფერენცია ჩაატარა და უარყო ინფორმაცია, თითქოს პროკურატურა იმ ფურნალისტების სატელეფონო საუბრებს უსმენს, რომლებიც ლეს კაჩინსკის სიკვდილს იძიებენ. ამის შემდეგ სამხედრო პროკურორმა შესვენება გამოაცხადა და ცეცხლსასროლი იარაღით თვითმკვლელობა სცადა. სამხედრო პროკურორი გადარჩა.

ამ ძველანას, როგორც ჩანს, არაფერი ეშველება მანამ, სანამ რეალობისთვის თვალის გახსნობას ვერ ვინსწავლით. საქართველოში საკმაოდ დროის განმავლობაში არანაირი ეკონომიკური გარღვევა არ მოხდებოდა, რადგან ამისთვის ობიექტური წინაპირობები არ არსებობს. ორმოციდან ძველნი ამოთვლიან რაღაც (ათწლეულები თუ არა) დასჭირდება.

დღივითი მოწიპას
სააპოლოგო გვერდი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბედნიერი უბედურები, ანუ ღაპანით და გაპუნსროთ უზბეკეთს!

ჩვენსთანა უბედური ამქვეყნად მხოლოდ ორი არის: რუმინელები და ეგვიპტელები. „ბედნიერების გლობალური ბარომეტრის“ თანახმად, რომელიც „Gallup“-მა გამოაქვეყნა, რეიტინგის ფსკერზე სწორედ საქართველო, ეგვიპტე და რუმინეთი იმყოფებიან. წელს, ისევე როგორც შარშან, პოსტსაბჭოთა სივრცეში ყველაზე დაბალი მაჩვენებელი გვაქვს. ერი, როგორც ჩანს, კვლავინდებურად მიიჩნევს, რომ მის თავს რაღაც საშინელება ხდება.

**კვირეული
ბასკ წელს,
საპარადო,
გრაფიკა და
დაწყება:
მათი მარინაგალი
საკანონდრო
დაბალი (-10)
და გოლო ადგილს
პარაპინ
შეხილა. შედეგ
მოვლინათ ჩვენ
და ეგვიპტელები,
როგორც
შესალოა უკვე
მისაღწე, რომ
ხსოვრება მთლად
ია არ არის
მოწყობილი,
როგორც ტაპირის
მოყვარეა უკონათ.**

«ჩვენსთანა ბედნიერი ბანა არის საღვე ერი?!»

რუმინელები გასულ წელს, სავარაუდოდ, გრაფმა დრაკულამ დაწყველა; მათი მარინე-ბელი უპრეცედენტოდ დაბალი (-10) და ბოლო ადგილს ევრაზიის შეეცილება. შედეგად მოვიდვართ ჩვენ და ეგვიპტელები, რომლებიც შესაძლოა უკვე მისაღწე, რომ ცხოვრება მთლად ისე არ არის მოწყობილი, როგორც ტაპირის მოყვანზე ეგონათ. უბედურთა ხუთეულში ასევე სერბეთი და პალესტინა შედიან; აქ ყველაფერი დაბატონი კომენტარის გარეშეც გასაგებია.

ჩვენი მეზობლები თავს საკმაოდ ბედნიერად გრძობენ: სომხეთის მარინეები 60-ია, აზერბაიჯანის — 54, ეს პოსტსაბჭოთა სივრცეში საუკეთესო შედეგია თუ სათვალავში უზბეკები (62) არ ჩავადებთ. რუსეთის შედეგია 31, უკრაინის — 30, მოლდოვას — 28, ლიტივის — 9; ჩვენი შედეგი უნდა ვაგვიანა, ალბათ, არ უნდა გავგავიწყვდეთ.

ამ რეიტინგში ბევრი საინტერესო, დროდადრო პარადოქსული რამ გვხვდება. მაგალითად, ავღანელები (35) თავს უფრო ბედნიერად გრძობენ, ვიდრე ამერიკელები (33) ან ირანელები (20). როგორც ჩანს, ადამიანი ყველაფერს ეჩვენა და რაღაც მომენტში იმ უბედურებას, რომელიც მის გარშემო ტრიალებს, ბუნებრივ, ოდითგანვე არსებულ გარემოდ აღიქვამს. ავღანელებს, შესაძლოა, უკვე დაავიწყდათ, რომ არსებობს რაღაც „სხვა“, ნორმალური ცხოვრება და ცდილობენ, ბედნიერები იმ კომპარულ სიტუაციაშიც იყვნენ, რომელიც მათ ქვეყანაში სუფევს. ქართველები ამ სტადიამდე ჯერჯერობით არ მივსულვართ და ამ მხრივ დაბალი მაჩვენებელი „Gallup“-ის განხილულ რეიტინგში შეიძლება დადებითად ჩათვალოს. ჩვენ, შესაძლოა, ჯერ კიდევ არ შევგუფეთ ცხოვრებას ფსკერზე და შინაგანად ვენისაღმდეგებით მას.

სიტყვამ მოიტანა და, იყო

დრო, როდესაც ტურიზმი ავღანეთის შემოსავლების მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენდა. ადამიანს შეეძლო ღამით მშვიდად ესეირნა ქაბულის ქუჩებში, დილით უნივერსიტეტში გაეცელო, რომლის სტუდენტები უცხოელი თანატოლებისგან დიდად არ განსხვავდებოდნენ, გაეცნო ფარანჯაში კი არა, არამედ სავესტით ვეროპულ ტანსაცმელში გამოწყობილი გოგონა და მასთან ერთად კინოში ან დისკოთეკაზე წასულიყო, წაეკითხა საინტერესო, მწვევე წერილები ადგილობრივ გაზეთებში და ა. შ. ამერიკაშიც სამხედრო მხარდასახეობა, რომელიც ახლა იმდენად მნიშვნელოვანია, რამდენიმე ათწლეულის წინ იყო. ამერიკელი პრეზიდენტი ბუშის ავღანეთში გაგზავნის გადაწყვეტილება, რომელიც 2001 წელს მიიღო, მისი მიზანმიმართული იყო, რომელიც ძირითადად დედაქალაქში ცხოვრობდა, ხოლო ძირითადი, განუყოფელი და დიდი მასა დაუღის ნინაღმდეგ გამოდიოდა. კონსერვატორები თვლიდნენ, რომ ის ავღანეთს რყვნის, სხვები (გემოვნების მიხედვით) მიიჩნევდნენ, რომ რეფორმების ტემპი დაბალია ან მაღალი, რომ მათ მეტისმეტად კაპიტალი-

ლისტური ან სოციალისტური ხასიათი აქვს და დაუღს ერთდროულად თეთრი სახლისა და კრემლის აგენტს უწოდებდნენ.

ის უაღრესად ამბიციური ადამიანი იყო. როდესაც 1963-ში ხელისუფლებას ჩამოაშორეს, იმდენი მოახერხა, რომ ათი წლის შემდეგ გადატრიალება მოახერხა, მონარქია გააუქმა და სათავეში სასტიკი დიქტატურა ჩაუდგა. ავღანური ტრადიცია სწორედ მაშინ დაიწყო. ხუთი წლის განმავლობაში დაუღის საქმე სულ უფრო ცუდად მიდიოდა და ბოლოს დაახლოებით ისეთივე სიტუაციაში აღმოჩნდა, როგორმაც სააკაშვილი დღეს; დიქტატორი თავისი რეპრესიული მანქანით სრულიად საზოგადოებას დაუპირისპირდა. ქვეყანა აირია, შეიძლება ითქვას, „გაფიქვდა“, სწორედ ამ დროს ავღანეთმა დაკარგა ის ღირსი, რომელიც ქვეყნისა და საზოგადოების ფარდობით ერთიანობას უზრუნველყოფდა. 1978-ში აჯანყებულებმა დაუღის, მისი ოჯახისა და გარემოცვის წევრები ფიზიკურად განადგურეს, მაგრამ „ჯინის ბოთლში დაბრუნება“ ვეღარ მოხერხდა; ავღანეთში ძალი პატრონს ვეღარ ცნობდა. ავღანელი კომუნისტებისა და თალიბების სისასტიკე და გაუტანლობა, ისედაც ღარიბი ქვეყნის სრული გაკოტრება, საბჭოთა და ამერიკული ინტერვენცია, მოკლედ, მთელი ეს უბედურება, სათავეს იმ პერიოდში იღებს, როდესაც ერთმა ადამიანმა გადაწყვიტა, რომ მხოლოდ მან იცის, როგორ უნდა გაატაროს რეფორმები და ქვეყანას სათავეში აუცილებლად თვითონ უნდა ჩაუდგას. ასეთი პოლიტიკოსები, როგორც წესი, ვერ აფიქსირებენ იმ მომენტს, როდესაც საკუთარი ქვეყნის განადგურებას იწყებენ.

მიუხედავად ყველაფრისა, ავღანეთის ყოფილი ლიდერი მამაცი და თავისებურად გულწრფელი კაცი იყო. დაუღისა და

საკაშვილის პიროვნებებს შორის პარალელების გავლება ნამდვილად გაგვიჭირდება. ასევე ძნელია 50 წლისწინანდელი ავღანეთის შედარება დღევანდელ საქართველოსთან, თუმცა, ალბათ, არის ამ ისტორიაში რაღაც, რაც ჩვენს ყურადღებას იმსახურებს, კერძოდ, ქვეყნის „გაფიქვდა“, შინაგანი რღვევის, პროცესების კალაპოტიდან გადმოსვლის მომენტი, რასაც გამანადგურებელი შედეგები მოსდევს. მთავარი ამ კონტექსტში, ალბათ, ისაა, რომ საზოგადოებამ არამხოლოდ დიქტატურა, არამედ მისი მემკვიდრეობაც უნდა დაძლიოს და შემდეგ ნორმალურ ცხოვრებას დაუბრუნდეს, რაც არც ისე იოლია, როგორც ერთი შეხედვით ჩანს.

პირველი ადგილი „ბედნიერების რეიტინგში“ ფიჯიმ (მისი მაჩვენებელი 85-ია) დაიკავა. ერთის მხრივ, ფიჯი მთლად დალაგებული ქვეყანა არ არის, მაგრამ, მეორეს მხრივ, ქოქოსი მნიშვნელოვან ყვავის, პრემიერ-მინისტრი ფრენკ მბანინიმარამა ფსიქიკურად ჯანმრთელი ადამიანია... ჩემთვის უნდა ვთქვათ: „მე უნდა ვხვდეთ სტარტაპს? მე უნდა ვხვდეთ სტარტაპს? მე უნდა ვხვდეთ სტარტაპს?“

მეორე ადგილს (84) ნიგერიელები იკავებენ. ძნელი სათქმელია რა ახარებთ ასე, თუმცა ფაქტი სახეზეა. საუკეთესო მაჩვენებელი ევროპაში პოლანდიას აქვს (77), ლათინურ ამერიკაში კი — კოლუმბია (71). საინტერესოა, რომ „დიდ შვიდეულში“ შემავალი ქვეყნების მოსახლეობა თავს გამორჩეულად ბედნიერად არ გრძობს, თუ სათვალავში გერმანიის (68) მაღალ მაჩვენებელს არ ჩავაგდებთ. საერთოდ, ამა თუ იმ ქვეყანაში განვითარებული ეკონომიკის არსებობის ფაქტი „ბედნიერების ბარომეტრზე“ განმსაზღვრელ ზეგავლენას არ ახდენს. ამერიკელები (33) თავს არა

მხოლოდ ავღანელებზე, არამედ ვიეტნამელებზე (37) უარესად გრძობენ (არა უშავს, ხდება ხოლმე), ფრანგები (40) მაინც და მაინც არ ღიადობენ, იტალიელები კი (25) ლამის დეპრესიის ზღვრებზე დგანან. იაპონელების შედეგი (47) იმის შემდეგ, რაც 2011-ში თავს გადახდათ, პატივისცემას იმსახურებს. ამას, თუ არ ვცდები, „სულის მძიმეობა“ შეემატა, როგორც ჩანს, ფუძიამას ძირში საკურაჯერ არ დამტკნარა.

ცხადია, გლობალური დასკვნების გაკეთება „Gallup“-ის ამ მონაცემებზე დაყრდნობით არ შეიძლება. სხვადასხვა ერის წარმომადგენლებს განსხვავებული ტრადიციები და ბედნიერების აღქმა აქვთ. ამ რეიტინგს ამდენ დროს ნამდვილად არ დაუფიქრებიათ, რომ არა ერთი საინტერესო ფაქტი — ქართველების დღევანდელი განწყობა, ერთი შეხედვით, აბსოლუტურად საპანაშვილოა, თუმცა ამავე დროს მომავალს ძალიან დიდი იმედით შეჰყურებენ.

როდესაც ქართველი რესპოდენტები პასუხობდნენ კითხვას: „იქნება მომავალი წელი გავსულთან შედარებით ეკონომიკური აყვავების წელი, ეკონომიკური სირთულეების წელი, თუ ყველაფერი ისე დარჩება, როგორც არის?“. მათ ისეთი ოპტიმიზმი გამოავლინეს, რომ საქართველოში, იმდენად უფროსი თვალსაზრისით, მსოფლიოში მავსევი ადგილი დაიკავა. პირველ ადგილზე ამ მხრივ უზბეკები არიან. ოპტიმისტიკის ტოპ-ათეულში ასევე მოხვდნენ: სამხრეთ სულაფნი, ბანა, უზბეკეთი, ვიეტნამი, ტუნისი, აზერბაიჯანი, კამბიჯანი და ბრაზილია. ზოგადად საინტერესო ჩამონათვალია, ზოგს, ალბათ, სასწაულის სჯერა, ზოგს — ხელისუფლების უკიდევანობის ძიების, ზოგს კი — საკუთარი ძალების, თუმცა მთავარი,

ალბათ, იმის დადგენაა, თუ რა გვამედებს ჩვენ. ძნელი დასაჯერებელია, რომ ქართველი რესპოდენტების დიდმა უმრავლესობამ პასუხი შეეცდოდა ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობის ანალიზის, სტატისტიკური მონაცემების შეჯერების ან თუნდაც ეკონომისტებთან დისკუსიების შემდეგ გასცა. პასუხები, სავარაუდოდ, უფრო ინტუიციის, ირაციონალურ რწმენას და რესპოდენტების ზოგად განწყობას ეფუძნებოდა. რა შეიძლება ზოგად გამხდარიყო ასეთ სიტუაციაში უსაზღვრო ოპტიმიზმის მიზეზი?

ან ხელისუფლების პროპაგანდამ სანადელს მიაღწია, საზოგადოების გარკვეული ნაწილი ტრანსში შევიდა და სააკაშვილის დარად ცეცხლოვან ხილვებში ხედავს 2012 წლის საქართველოს სიღარიბის გარეშე, მილიონი სამუშაო ადგილი, ხუთი მილიონი ტურისტით, 555 ახალი სანარმოთი და სხვა მსგავსი ლაზიკებითა და შამბალებით, ან კიდევ საქმე სხვა ფენომენტთან გვაქვს.

გამოკითხვა ნომბერ-დე-კემბერში ჩატარდა, ანუ უშუალოდ მას შემდეგ, რაც ბიძინა ივანიშვილმა პოლიტიკაში მოსვლის შესახებ გააკეთა განცხადება. ხელისუფლების მომხრეებიც კი არ უარყოფენ იმას, რომ ამან საზოგადოების დიდ ნაწილში უპრეცედენტოდ იმედინი განწყობა გააღვივა. ბევრმა ადამიანმა ჩათვალა, რომ სააკაშვილის ხელისუფლებიდან ჩამორთვის შანსი საესეებით რეალური გახდა და აქედან გამომდინარე, ეკონომიკის ფეხზე დაყენების, ქვეყნის გამომდინარეობისა და სხვა პრობლემების გადაწყვეტის შესაძლებლობაც განჩნდა.

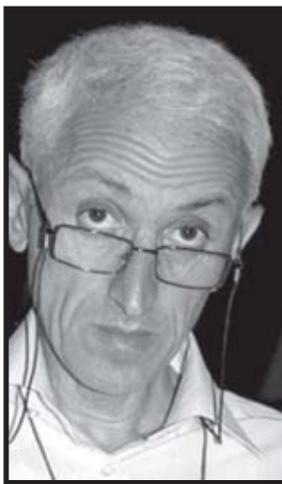
როგორც პირველი, ისე მეორე კატეგორიის რესპოდენტები სოციოლოგების კითხვაზე, სავარაუდოდ, უპასუხებდნენ, რომ ახლო მომავალში ეკონომიკურ გარღვევას და თანამდევ აყვავებას ელოდებიან. შესაძლოა, სწორედ ამან განაპირობა ის გასაოცარი შედეგი, რომელიც იმედინობის კუთხით გვაქვს.

ამ ძველანას, როგორც ჩანს, არაფერი ეშველება მანამ, სანამ რეალობისთვის თვალის გახსნობას ვერ ვინსწავლით. საქართველოში საკმაოდ დროის განმავლობაში არანაირი ეკონომიკური გარღვევა არ მოხდებოდა, რადგან ამისთვის ობიექტური წინაპირობები არ არსებობს. ორმოციდან ძველნი ამოთვლიან რაღაც (ათწლეულები თუ არა) დასჭირდება. სააკაშვილის ხელისუფლებიდან ჩამორთვის შანსი საესეებით რეალური გახდა და აქედან გამომდინარე, ეკონომიკის ფეხზე დაყენების, ქვეყნის გამომდინარეობისა და სხვა პრობლემების გადაწყვეტის შესაძლებლობაც განჩნდა.

როგორც პირველი, ისე მეორე კატეგორიის რესპოდენტები სოციოლოგების კითხვაზე, სავარაუდოდ, უპასუხებდნენ, რომ ახლო მომავალში ეკონომიკურ გარღვევას და თანამდევ აყვავებას ელოდებიან. შესაძლოა, სწორედ ამან განაპირობა ის გასაოცარი შედეგი, რომელიც იმედინობის კუთხით გვაქვს.

ამ ძველანას, როგორც ჩანს, არაფერი ეშველება მანამ, სანამ რეალობისთვის თვალის გახსნობას ვერ ვინსწავლით. საქართველოში საკმაოდ დროის განმავლობაში არანაირი ეკონომიკური გარღვევა არ მოხდებოდა, რადგან ამისთვის ობიექტური წინაპირობები არ არსებობს. ორმოციდან ძველნი ამოთვლიან რაღაც (ათწლეულები თუ არა) დასჭირდება. სააკაშვილის ხელისუფლებიდან ჩამორთვის შანსი საესეებით რეალური გახდა და აქედან გამომდინარე, ეკონომიკის ფეხზე დაყენების, ქვეყნის გამომდინარეობისა და სხვა პრობლემების გადაწყვეტის შესაძლებლობაც განჩნდა.

როგორც პირველი, ისე მეორე კატეგორიის რესპოდენტები სოციოლოგების კითხვაზე, სავარაუდოდ, უპასუხებდნენ, რომ ახლო მომავალში ეკონომიკურ გარღვევას და თანამდევ აყვავებას ელოდებიან. შესაძლოა, სწორედ ამან განაპირობა ის გასაოცარი შედეგი, რომელიც იმედინობის კუთხით გვაქვს.

მურმან დუმბაძე

აჭარაში ისლამის რეანიმაცია სიკეთის არ მოგვიტანს

«მაქვს ინფორმაცია, რომ საქართველოში ვრავალი ედრისა გაიხსნა, რომ ამ დანიშნულებით თუქული ფული შეგროვდება, საქართველოს უშიშროება ამ დროს ხელისუფლების პოლიტიკურ კონსენსუსს კი არ უნდა ატარებდეს, არამედ ასეთ ფაქტს უნდა სწავლობდეს.»

«თუკი არჩევნები არ ჩატარდება საპროტესტო აქციების ფონზე, ხელისუფლება მათ აუხილავლად გააყალბებს»

აჭარის ოპოზიციური გაერთიანების «ვემსახურები ხალხს» ხელმძღვანელი მურმან დუმბაძე მიიჩნევს, რომ არჩევნები საპროტესტო აქციების ფონზე უნდა ჩატარდეს, ხოლო თუკი ხელისუფლება მათ გააყალბებს მაინც გაბედავს, რეგულაცია გარდაუვალია. მურმან დუმბაძე ასევე გმობს თურქული ინტერესების გატარებას აჭარაში. მისი თქმით, ბოლო დროს ორასამდე მეჩეთი აშენდა, გაიხსნა არაერთი მედრესე, რაც წინააღმდეგობაშია ქართულ მართლმადიდებლურ ღირებულებებთან. დუმბაძის აზრით, საქართველოს ხელისუფლების და აჭარის რეგიონული ხელისუფლების უსუსურობა აჭარის ხელახალ გამუსლიმანებას უწყობს ხელს, რაც დასაგმობია.

— ბატონო მურმან, თქვენ დატოვეთ რესპუბლიკური პარტია, რა გახდა ამის მიზეზი? ამბობენ, რომ რესპუბლიკური პარტიიდან იმიტომ გაგრიცხეს, რომ თქვენ 26 მაისის მიტინგებს ესწრებოდით, რეალურად რა მოხდა?
— რესპუბლიკური პარტია დავტოვე იმიტომ, რომ პოლიტიკურ ხელშეკრულებას, რომელიც, ომის ეკლესიის აღდგენის ნაცვლად, ბათუმში ოსმალეთის იმპერიის მიერ აზიზის მეჩეთის მშენებლობას ვენინააღმდეგობადი და პარტიამ მხარი არ ამოხა... როგორც აჭარის რესპუბლიკური პარტიის ხელმძღვანელი, წინააღმდეგი წავედი რესპუბლიკური პარტიის მოსაზრებების, რომ, თუ მეჩეთის მშენებლობის გასაპროტესტებლად მიტინგს ჩავატარებდით აჭარაში, მაშინ მოხდებოდა მუსლიმანი და ქრისტიანი ქართველების დაპირისპირება, მაგრამ ეს ასე არ მოხდა, პირიქით: მუსლიმანიც და ქრისტიანიც მრევლიც ჩვენს მიტინგზე მოვიდა და მხარი დაგვიჭირა, რადგან ეს იყო ქართული საქმე.

— საერთოდ მეჩეთების მშენებლობის წინააღმდეგი ხართ?
— არა, მეჩეთების მშენებლობის წინააღმდეგი არ ვარ, არც მუსლიმების წინააღმდეგო მაქვს რამე და კატეგორიულად ვგმობ აღმსარებლობის ნიადაგზე ნებისმიერი სახის დისკრიმინაციას, მაგრამ მიმაჩნია, რომ ქართული სახელმწიფო ისტორიულად ქრისტიანობაზე, მართლმადიდებლობაზე დაფუძნებულია და პრიორიტეტიც სწორედ ქრისტიანობას — მართლმადიდებლობას უნდა ჰქონდეს...
— ბოლო დროს აჭარაში ბევრი მეჩეთი აშენდა, თქვენი აზრით, რატომ?
— ვერ ვიტყვი, რომ მეჩეთები აშენდა და ამით აჭარა გამუსლიმანდა. საქართველოში აღმსარებლობის თავისუფლებაა და რომელი რელიგიაც სურთ, იმას აირჩევენ მოქალაქეები, მაგრამ მიმაჩნია, რომ ქართული სახელმწიფო ეროვნულ ფასეულობებსა და ღირებულებებს უნდა დაუფუძნებული, რაც ისტორიულად ჩამოაყალიბა მართლმადიდებლობამ. ამდენად ვთვლი, რომ ქართველი კაცი მართლმადიდებლად უნდა დაიბადოს და მოკვდეს. მუსლიმანური სარწმუნოება, როგორც ვიცით, ჩვენს რეგიონში შემოსულია ძალდატანებით და ახლა აჭარაში მაჰმადიანობის რეანიმაცია სიკეთეს არ მოგვიტანს.
— მაინც ვინაა დღეს დაინტერესებული აჭარაში მუსლიმანური სარწმუნოების რეანიმაციით?
— აჭარაში მაჰმადიანობის რეანიმაციით თურქული სახელმწიფო და ის ფსევდოლიბერალები ინტერესდებიან, რომლებიც ევროპისა თუ ამერიკის თვალში კეკლუცად იწონებიან თავს — აი, როგორი რელიგიური თავისუფლების პატივისცემელი ხალხი ვართო.
— ვის გულისხმობთ ფსევდოლიბერალებში?
— მათ, ვინც მხარს უჭერს მეჩეთების მშენებლობას.

სხვათა შორის, „ნაციონალური მოძრაობის“ მოსაზრებები გაახიზანა რესპუბლიკურმა პარტიამ. მე მათ ვუთხარი, რომ აჭარის მოსახლეობის პოზიციები ჩემთვის კარგადაა ცნობილი და მე ამ საქმეში უნდა მენდოთ-მეთქი. მე ვიცი მუსლიმანი ქართველების პოზიცია, რომ ისინი კატეგორიულად ენააღმდეგებიან თურქეთ-საქართველოს ხელშეკრულებას მეჩეთის აშენების თაობაზე. ქართველი მუსლიმანი ამბობს, რომ, თუ მეჩეთის აშენება არის საჭირო, ჩვენ მას საკუთარი სახსრებით ავაშენებთო. ასე რომ, თუ თურქეთი ბათუმში მეჩეთს ააშენებს, ეს იქნება იმის გამოვლენა, როდესაც მე-18 საუკუნეში ოსმალეთის იმპერია ბატონობდა აჭარაში და მეჩეთებს აშენებდა. ამ ხელშეკრულების მიღმა პოლიტიკის გარდა არაფერი დგას.
— ბოლო დროს რამდენი მეჩეთი აშენდა აჭარაში და, თქვენი აზრით, რამდენად აუცილებელი იყო მათი აშენება?
— აჭარაში დღეს 200-მდე მეჩეთი ფუნქციონირებს, მე ამის გაკონტროლება არ შემიძლია და ვერც ხელისუფლება გააკონტროლებს ამას. ვისაც სჭირდება, ააშენოს და ილოცოს, თუ ამაში პოლიტიკური ხელი ურევია, კონსტიტუციურად იკრძალება რელიგიური ნიშნით მოსყიდვა და საქართველოს ხელისუფლებამაც უნდა ებრძოლოს ამგვარ ფაქტებს.
— როგორც ვითხრეს, გაიხსნა მუსლიმთა სასულიერო სკოლები, მედრესები, არის ამის აუცილებლობა?
— მაქვს ინფორმაცია, რომ მართლაც გაიხსნა ამგვარი სკოლები, მედრესები, საქართველოში, რომ ამ მიმართულებით თურქული ფული შემოედინება. საქართველოს უშიშროება ხელისუფლების პოლიტიკურ ოპონენტებს კი არ უნდა ატერორებდეს, არამედ ამავდროულად უნდა ადამიანებს აქვთ აღმსარებლობის თავისუფლება, მაგრამ ზოგადად ჩემთვის, როგორც მართლმადიდებელი ქართველისთვის, საქართვე-

ლოს შემავრთებელი და შემკერული მართლმადიდებლური სარწმუნოებაა. განსხვავებულია რელიგიური ფაქტორის გამო წარმატების მომტანი არ არის ქართული სახელმწიფოებრიობისათვის.
— ხომ არ ფიქრობთ, რომ აჭარაში ხელახლა ახვევენ თავს მუსლიმანობას?
— რა თქმა უნდა, თურქეთის სახელმწიფო ძლიერი სახელმწიფოა, რომელსაც რეგიონული ლიდერის პოზიცია უჭირავს და სურს, შავიზღვისპირა და მთელი არაბეთის ტერიტორიებზე კონტროლი დაამყაროს. საუბარია არა პან-ისლამიზმზე, არამედ პან-თურქიზმზე. ჩვენ გვაქვს ბევრი მგაბალითი იმისა, თუ როგორ ცდილობს თურქეთის ხელისუფლება აჭარის მუსლიმანური რეანიმაციის დასაწყობს. ეს არის თურქეთისა და არაბეთის პოლიტიკური ინტერესები. ამის სანაღმდეგოდ კი საჭიროა საკონსენსუსო გეგმა და აქვს ადმინისტრაციული რესურსი...
— ჩვენ გვყავს ხალხი ყველა სოფელში, რაიონში. ამდენად, ჩვენი მოძრაობის იგნორირებითან გაერთიანების შემთხვევაში, აჭარის რეგიონული მომხრეები გაერთიანდებიან და ჩვენ აჭარაში არჩევნებს მოვიგებთ. სამწუხაროდ, ვერ არ ვიცით, თუ როდის დაინიშნება არჩევნები, ამიტომ ძალიან გვაგვიანდება. სააკაშვილმა მოგვიგო პირველი სამი თვე, ყოველ შემთხვევაში, როდესაც სააკაშვილი მიდის და სააკაშვილს ვთხოვს ხსნის ქედაში, შუახევამ და 2 ათასამდე მხარდამჭერი მიჰყავს, ეს იმას ნიშნავს, რომ ჩვენც უნდა გავიდეთ დედაქალაქიდან რეგიონებში. მხოლოდ ოფისებში კი არ უნდა დავჯდეთ და ვილაპარაკოთ, არამედ ჩავატაროთ მიტინგი ბათუმში, თბილისში და ყველგან, ივანიშვილისთვის მოქალაქეობის აღდგენის მოთხოვნით.

— თუკი არჩევნები გაყალბდება, მაშინ გამოირიცხავთ ქუჩის აქციებს?
— არჩევნების პარალელურად აუცილებელია ქუჩის საპროტესტო აქციები, რადგან ქუჩის აქციების გარეშე შედეგს ვერ დავდებთ. მის გარეშე რაიმე წარმატების მოპოვება გამორიცხებულია. მაშინ, როდესაც ადამიანს ჩამოართმევენ მოქალაქეობას, როდესაც ანგარიშზე შემოსულ თანხებს უყადალებენ, თავს ესხმიან და ავიწროებენ „ქართუ“ ბანკს და ამ დროს ჩვენ ხმას არ ვიღებთ, სააკაშვილის ხელისუფლება თავს გადის. ქუჩის აქციებმა და 26 მაისმა პოლიტიკური პროცესი გააცოცხლა. რა თქმა უნდა, ქედს ვიხრის 26 მაისს დალუქულებს წინაშე, ნებისმიერი ჩვენთაგანი შეიძლება მოყოლილიყო იმ უბედურებაში, მაგრამ ფაქტია, რომ 26 მაისმა ქვეცნობიერად გააჩინა ბიძინა ივანიშვილი. როცა ივანიშვილმა პირველი ნერილი გამოაქვეყნა, 26 მაისს სამჯერ ახსენა, სწორედ 26 მაისის შემდეგ მიიღო ბიძინა ივანიშვილმა საბოლოო გადაწყვეტილება, რომ მოსულიყო პოლიტიკაში. თუკი არჩევნები არ ჩატარდება საპროტესტო აქციების ფონზე, ხელისუფლება მათ აუცილებლად გააყალბებს. საჭიროა 20-50-ათასიანი მიტინგების ჩატარება, რომ ვარკვენიტო საზოგადოების კონსოლიდირება სააკაშვილის წინააღმდეგ. თუკი სააკაშვილი ამ პროტესტის ფონზე მაინც გაბედავს და გააყალბებს არჩევნებს, მან უნდა იცოდეს, რომ ქართველი ხალხი მიიღებს იმ გადაწყვეტილებას, რომელსაც კონსტიტუცია არ კრძალავს...
— ანუ ისევ რეგულაცია?
— თუკი არჩევანი აშკარადაც აღარ დავგვიტოვებ, თუკი ამჯერადაც ჩვენი ხმები სათვალავში არ მიიღეს, მაშინ პროტესტითა და ქუჩის აქციებით უნდა მოვიპოვოთ ხელისუფლება. თქვენ, თუ გინდათ, ამას რეგულაცია დაარქვით.

— თუკი არჩევნები გაყალბდება, მაშინ გამოირიცხავთ ქუჩის აქციებს?
— არჩევნების პარალელურად აუცილებელია ქუჩის საპროტესტო აქციები, რადგან ქუჩის აქციების გარეშე შედეგს ვერ დავდებთ. მის გარეშე რაიმე წარმატების მოპოვება გამორიცხებულია. მაშინ, როდესაც ადამიანს ჩამოართმევენ მოქალაქეობას, როდესაც ანგარიშზე შემოსულ თანხებს უყადალებენ, თავს ესხმიან და ავიწროებენ „ქართუ“ ბანკს და ამ დროს ჩვენ ხმას არ ვიღებთ, სააკაშვილის ხელისუფლება თავს გადის. ქუჩის აქციებმა და 26 მაისმა პოლიტიკური პროცესი გააცოცხლა. რა თქმა უნდა, ქედს ვიხრის 26 მაისს დალუქულებს წინაშე, ნებისმიერი ჩვენთაგანი შეიძლება მოყოლილიყო იმ უბედურებაში, მაგრამ ფაქტია, რომ 26 მაისმა ქვეცნობიერად გააჩინა ბიძინა ივანიშვილი. როცა ივანიშვილმა პირველი ნერილი გამოაქვეყნა, 26 მაისს სამჯერ ახსენა, სწორედ 26 მაისის შემდეგ მიიღო ბიძინა ივანიშვილმა საბოლოო გადაწყვეტილება, რომ მოსულიყო პოლიტიკაში. თუკი არჩევნები არ ჩატარდება საპროტესტო აქციების ფონზე, ხელისუფლება მათ აუცილებლად გააყალბებს. საჭიროა 20-50-ათასიანი მიტინგების ჩატარება, რომ ვარკვენიტო საზოგადოების კონსოლიდირება სააკაშვილის წინააღმდეგ. თუკი სააკაშვილი ამ პროტესტის ფონზე მაინც გაბედავს და გააყალბებს არჩევნებს, მან უნდა იცოდეს, რომ ქართველი ხალხი მიიღებს იმ გადაწყვეტილებას, რომელსაც კონსტიტუცია არ კრძალავს...
— ანუ ისევ რეგულაცია?
— თუკი არჩევანი აშკარადაც აღარ დავგვიტოვებ, თუკი ამჯერადაც ჩვენი ხმები სათვალავში არ მიიღეს, მაშინ პროტესტითა და ქუჩის აქციებით უნდა მოვიპოვოთ ხელისუფლება. თქვენ, თუ გინდათ, ამას რეგულაცია დაარქვით.

«აჭარაში ისლამის რეანიმაციით თუქული სახელმწიფო და ის ფსევდოლიბერალები ინტერესდებიან, რომლებიც ევროპისა თუ ამერიკის თვალში კეკლუცად იწონებიან თავს — აი, ჩვენ როგორი კალიბრის თაიფურების პატივისცხველი ხალხი ვართო»

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ნანა კაკაბაძე:

სინა, წინასწარი დაკავების იზოლაციით, თუ პოლიციის განყოფილება ის აღვილია, როგორღაწახს, კალიან მსიჩა შანსის, სოცსალმა გამოსაღწიო...

ციხეებში არსებულ მდგომარეობასა და, ზოგადად, ადამიანის უფლებების დარღვევის ბოლოდროინდელ ფაქტებზე „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება ადვოკატი და უფლებადამცველი ნანა კაკაბაძე.

— ქალბატონო ნანა, როგორც ხათუნა კალმახელიძე გვიპირდებოდა, სასჯელაღსრულებით სისტემაში მიმდინარე რეფორმების ფარგლებში 2012 წლიდან ხანგრძლივი პაემნების პროგრამა უნდა ამოქმედებულიყო. ამოქმედდა თუ არა ეს პროგრამა და, თქვენი აზრით, რამდენად დადებითად აისახება იგი მსჯავრდებულთა მდგომარეობაზე?

— დავიწყეთ იმით, 2012 წლიდან კი არა, საერთოდ ვერ შეძლეს, ალბათ, ეს პროგრამა ოდესმე ამოქმედდეს და რატომ. ერთი მხრივ იმიტომ, რომ პაემნები გახადეს იმდენად ძვირი (მოგეხსენებათ, სამოცილარი ლირს ერთი ადამიანის შესახებ საკანში და ამასთან, ეს პაემნები არის მაქსიმალურად შეზღუდული), რაც პატიმართა აბსოლუტური უმრავლესობისთვის თავისთავად გამორიცხავს ხელმისაწვდომობას ასეთ ფუნქციონებაზე.

კანონმდებლობაში შეიძლება ჩანდეს, რომ, ვთქვათ, ერთი მილიონის გადახდის შემთხვევაში, ადამიანი გახდება თავისუფალი, მაგრამ მთავარი ის კი არ არის, ყველას ეძლეოდა ამის საშუალება, მთავარია, შენი მოსახლეობა არის თუ არა შესაბამისად გადახდისუნარიანი, რომ საბოლოოდ ამ ყველაფერს კიდევ უფრო მეტი დისკომფორტი არ შეუქმნას საზოგადოებას. მე ვფიქრობ, რომ დღესდღეობით, ამ უმძიმესი სოციალური ფონის პირობებში სამოცილარი არის თანხის სწორედ ის რაოდენობა, რომელსაც მსჯავრდებულთა უმრავლესობა ვერ შეძლებს გადაიხადოს. ასე რომ, ეს იდეა, რასაც ხანგრძლივი პაემნები ჰქვია, ფაქტობრივად არის მიუღწეადრადიკალი და იგი ხელმისაწვდომი იქნება მხოლოდ იმ ადამიანებისთვის, რომელთა მიმართაც ხელმისაწვდომია ინტერნეტის, ასეთი სანდარტო ბირჟების, ინსტრუმენტები, რომლებსაც, მოგახსენებთ, მსჯავრდებულთა მთავარი პრობლემაა, მსჯავრდებულთა

ოთხმოცი-ოთხმოცდაათი პროცენტი, გასაგები მიზეზების გამო, ვერ შეძლებს ამ უფლებით სარგებლობას.

— რა გაძლევთ კონკრეტულად ამის თქმის საფუძველს? სამოცილარი არ არის მაინც-და მაინც დიდი თანხა.

— თქვენ იცით, რომ დღესდღეობით საბარათო სისტემა მოქმედებს საპრობლემატო ტელეფონზე სასაუბროდ და პროდუქტების შესაძენდაც; რა თქმა უნდა, დღეს ციხეებში არ არის გამჭვირვალე და, ფაქტობრივად, შეუძლებელია იქ შედგეს, თორემ იმავე ომბუდსმენამც რომ ჩაატაროს მონიტორინგი, დაინახავთ, რომ ოცი-ოცდაათი პროცენტი არის პატიმართა სწორედ ის რაოდენობა, რომელსაც ერიცხება ასე ლარი და ეს თანხა უნდა იმყოფებოდეს მათ ყველაფრისთვის, ანუ როგორც ტელეფონზე სასაუბროდ, ისე პროდუქტების შესაძენდაც. ახლა მე თქვენ გეკითხებით, შეძლებენ ამ კატეგორიის მსჯავრდებულთა სამოცილარიანი პაემნებით სარგებლობას?..

— ანუ, თქვენი აზრით, მათთვის პაემნები უფასო უნდა იყოს?

— ამასთან დაკავშირებით არაერთხელ მითქვამს და კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, რომ: კი ბატონო, იყოს სამოცილარიანი პაემნებიც, ორასლარიანიც და ხუთასლარიანიც, მაგრამ კანონი უნდა იყოს თანაბარი ყველასთვის და, ვინც ნაკლებად გადახდისუნარიანია, მისი მდგომარეობა უნდა გაითვალისწინონ, ანუ, ვინაც არ აქვს იმის საშუალება, რომ ფული გადაიხადოს, მისთვის პაემნები უნდა იყოს უფასო, ხოლო ვინაც აქვს ამის საშუალება, მათ უნდათ ხუთარსკვლავიან სასტუმროში მოაწყონ ეს პაემნები და უნდათ — შეიღვარსკვლავიანში, ეს უკვე მათი გადასასწაველია.

— წინა წლებში საპრობლემატო თითქმის ყოველდღე ფიქსირდებოდა წამებისა და არაადამიანური მოპყრობის ფაქტები. 2012 წელი, სულ რამდენიმე დღეა, დადგა და უკვე იყო თუ არა რამე მსგავსი შემთხვევა საპრობლემატო ან საპრობლემატო გარეთ?

— კი, სამწუხაროდ, იყო რამდენიმე მკვლელობა, რომელიც დღემდე გაუხსნელია. ასევე მაქვს უტყუარი ინფორმაცია, რომ ჩვიდმეტი წლის ბავშვი, რომელიც შეესწრო ერთ-ერთ მკვლელობას, ასო-

ლუტურად უმიზეზოდ, უსაფუძვლოდ დააკავეს და იმის მიუხედავად, რომ მისი დაკითხვის უფლებაც კი არ ჰქონდათ მშობლის ან პედაგოგის გარეშე, აიძულებდნენ, თავის თავზე აეღო ეს დანაშაული. ბავშვს ეტყობოდა წამების ნიშნები და შეიძლება არ დაიჯეროთ, ისე სასტიკად იყო ნაცემი, რომ მთელი სხეული — ფეხებიდან ყურებამდე ჰქონდა ჩაღურჯებული. გარდა ამისა, მთელი იმ წინის განმავლობაში, რაც ეს ბავშვი იყო დაკავებული, მშობლებს არ მისცეს შვილის ნახვის უფლება და ბოლოს, როცა იგი, როგორც იქნა, დაიხსნეს და გამოიყვანეს იზოლაციიდან, ბავშვი უკვე ფეხზე ვეღარ დგებოდა. აი, ასეთი ამაზრზენი ფაქტი მოხდა რამდენიმე დღის წინათ, მაგრამ, როგორც ყოველთვის, ამ შემთხვევაშიც არავის პასუხისმგებლობის საკითხი არ დამდგარა, პირიქით, ჩვენ უხედავოდ, რომ ხელისუფლების მხრიდან სულ უფრო აქტიურად ხდება სამართლებრივი და სამედიცინო ორგანიზაციების წამება, რათა ამ სტრუქტურულ იყოს კიდევ უფრო მეტი სიმაკვრი და მოქალაქეთა იმის განცხადება, რომ ციხე, წინასწარი დაკავების რეალობა, რომ ციხე, წინასწარი დაკავების რეალობა, რომ ციხე, წინასწარი დაკავების რეალობა, რომ ციხე, წინასწარი დაკავების რეალობა...

— თქვენ, როგორც უფლებადამცველი, არ აპირებთ, ეს ყველაფერი შესაბამის საერთაშორისო ორგანიზაციებს აცნობთ?

— რა თქმა უნდა, ჩემი სურვილია, რომ ყველა მსგავსი ფაქტი მაქსიმალურად გახმაურდეს და საერთაშორისო უფლებადამცველ ორგანიზაციებსაც მივხატო, მის მიმართ ნამდვილად იყო ფიზიკური ზემოქმედება განხორციელებული, მის მშობლებს არ სურთ ამაზე საუბროდ საუბარი და მეტიც, რა თქმა უნდა, იმ ჩვიდმეტი წლის მოზარდს, იმის მიუხედავად, რომ სამედიცინო დასკვნაც არსებობს, რომლის თანახმადაც, მის მიმართ ნამდვილად იყო ფიზიკური ზემოქმედება განხორციელებული, მის მშობლებს არ სურთ ამაზე საუბროდ საუბარი და მეტიც,

ისე დაამინეს და დაშოკეს ეს ადამიანები, რომ იძულებულნი არიან, შვილი ქვეყნიდან განიხიზნონ. აი, ასეთი რეჟიმის, ასეთი წინების ქვეშაა დღეს თითოეული ჩვენგანი და, ბუნებრივია, როცა მსგავსი პირობებში იმყოფები, იქ რამე ფაქტის გახმაურებაზე და გამოაშკარავენაზე საუბარი, უბრალოდ, ზედმეტია...

— დავუბრუნდეთ ისევ სასჯელაღსრულებით სისტემას. 7 დეკემბერს, პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის გაერთიანებულ სხდომაზე ხათუნა კალმახელიძემ განაცხადა, რომ ყველა წლის განმავლობაში მსჯავრდებულთა რაოდენობის ზრდის ტემპი შეცვლიდა, რაც მისი თქმით, სისხლის სამართლის პოლიტიკისადმი ლიბერალური მიდგომის შედეგია. თქვენ რა მონაცემები გაქვთ, რამდენად შეესაბამება ეს ყველაფერი რეალობას?

— არ ვიცი, რის საფუძველზე და რაზე დაყრდნობით გააკეთა ეს განცხადება ხათუნა კალმახელიძემ, მაგრამ, ყველა მონაცემით, რომელიც მე გამაჩნია, აბსოლუტურად საპირისპირო დასტურდება. ამას მოწმობს ავტორიტეტული საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ ჯერ კიდევ შარშან და შარშანწინ გაკეთებული დასკვნებიც, რომლებშიც პირდაპირ, შავით თეთრზე წერია, რომ ჩვენთან პატიმართა რაოდენობა გეომეტრიული პროგრესით იზრდება. სხვათა შორის, ეს მაჩვენებელი განსაკუთრებით სწრაფად იზრდება მას შემდეგ, რაც პოლიტიკურ ასპარეზზე ახალი ძალა გამოჩნდა ბიძინა ივანიშვილის სახით...

— თქვენი აზრით, ეს ყველაფერი რა კავშირშია პატიმართა რაოდენობის ზრდასთან?

— უბრალოდ, ივანიშვილის განცხადებამ ციხეებში გააჩინა იმედი, რომ ხელისუფლება უნდა შეიცვალოს და ეს განწყობა ამკარად იგრძნობოდა პატიმრებში; ამიტომ ხელისუფლებამ დააგვირგვინა ეს პატიმრების ნაპრალები. ვფიქრობ, სწორედ ამას ემსახურება ის სიმკაცრე, რომელიც უკვე გასცდა სასჯელაღსრულებით სისტემას და რომელიც, დიდი ხანია, ცინებრივად პირდაპირი მუხარამი გადამსცავს...

— ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის იმავე სხდომაზე ხათუნა კალმახელიძემ განაცხადა, მსჯავრდებულთა მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით, ინფრასტრუქტურის მშენებლობა ოცდაოთხსაათიან რეჟიმში მიმდინარეობს. თქვენი აზრით, ეს განცხადებაც უსაფუძვლოა?

— ვიმეორებ, არ ვიცი, რაზე დაყრდნობით აცხადებს ამ ყველაფერს ხათუნა კალმახელიძე და სად შენდება ეს ციხეები ასე უჩინრად, ხელისუფლების წარმომადგენლების გარდა ვერავინ რომ ვერ ხედავს, მაგრამ ერთი რამ ფაქტია — წამება, არაადამიანური მოპყრობა ჩვეულებრივი მოვლენა საპრობლემატო, სიკვდილიანობა კატასტროფულად იზრდება, სამედიცინო მომსახურების სისტემა, ფაქტობრივად, მთლიანად მოშლილია და იმდენად გაუსაძლისი პირობებია აბსოლუტურად ყველა ციხეში შექმნილი, რომ ადამიანს კი არა, ცხოველს გაუჭირდება იქ არსებობა. არაფერს ვამბობ კვებაზე, ვინაიდან არავინ იცის, დღეს რას აჭმევენ პატიმრებს; ამდენად, რა თქმა უნდა, უსაფუძვლოა ის, რომ აქ თურმე ევროპული სტანდარტების შესაბამისი ციხეებია აშენებული, მსგავს აბსურდულ განცხადებებზე, უბრალოდ, არც კი უნდა იკითხოვოთ...

— სიკვდილიანობა ახსენეთ და თუ გაქვთ კონკრეტული მონაცემი, ძირითადად, რა არის ხოლმე ბოლო დროს მსჯავრდებულთა გარდაცვალების მიზეზი?

— საყოველთაოდ ცნობილია და ამას თვითონ ხელისუფლების წარმომადგენლებიც არ უარყოფენ, რომ პატიმართა გარდაცვალების მიზეზი ათიდან დაახლოებით რვა შემთხვევაში არის ხოლმე ტუბერკულოზი. მეტიც, დღესდღეობით, ფაქტობრივად, არ არის საკანი, სადაც თუნდაც ერთ ადამიანს არ ჰქონდეს ეს დაავადება. ამის მიუხედავად, ხელისუფლების მხრიდან არაფერი კეთდება იმისათვის, რომ ჯანმრთელი და დაავადებული პატიმარი ერთ საკანში არ მოხვედეს; შესაბამისად, დუნებრივია, დღითიდღე იზრდება დაავადებულთა რაოდენობა. არ მინდა, ზედმეტად პესიმისტური ვიყო, მაგრამ სასოლოდოოდ ეს ადამიანები შეიძლება აღმოჩნდნენ ისეთ მდგომარეობაში, რომ დღევანდელი სანდარტის მიხედვითაც კი უძლებადი იქნებიან მათი გადარჩენა. მსგავსი შემთხვევები უამრავია და, სამწუხაროდ, ეს მოსა-

ლოდნელია მომავალში. — თქვენი აზრით, პროცენტულად დაახლოებით რამდენი პატიმარი იქნება დღეს დაავადებული?

— გადაჭარბების გარეშე შემიძლია გითხრათ, რომ მინიმუმ ყოველი მესამე პატიმარი დაავადებულია ტუბერკულოზით ან ჰეპატიტით; ამასთან, მათი სამოცდაათი-ოთხმოცი პროცენტი სწორედ ციხეში დაავადდა.

მხედველობაში მყავს პატიმრები, რომლებსაც უკვე აღმოუჩინეს ან დაავადების განსაკუთრებით მძიმე ფორმა აქვთ. მაგრამ დარწმუნებული ვარ, ერთი იმდენი კიდევ იქნება დაავადებული, რომელთა გამოვლენა ჯერ არ მომხდარა. არაფერს ვამბობ დანიფიცირებულზე.

— ძალიან მძიმე შეფასებებს აკეთებთ. არანაკლებ მძიმე განცხადებები გვესმის ხოლმე სხვა უფლებადამცველი ორგანიზაციების მხრიდანაც, მაგრამ, მაპატიეთ და, ხელისუფლების „ქარავანი“ მაინც თავისი გზით მიდის. როგორ და რა მექანიზმით მიგაჩნიათ შესაძლებელი, თუნდაც შორეულ მომავალში, ამ მდგომარეობის თუნდაც ნაწილობრივ გამოსწორება?

— არაერთხელ მითქვამს და კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, რომ ერთადერთი გამოსწავლა მსგავსი მდგომარეობის გამოსწორებაა, მაგრამ ამას ვერსად გავუქცევით, ვინაიდან აქ უკვე იმხელა მასშტაბები მიღწეულია ავტორიტარულმა რეჟიმმა, რომ ამაზე თვალის დახუჭვა შეუძლებელია.

ყველაფერს თავი დავანებოთ, ევროსაბჭოს მკაცრი მოთხოვნაა, რომ ასე ათასობით სახლზე უნდა იყოს არაუმეტეს ას ორმოცდაათი პატიმრისა, ჩვენთან კი ამ მაჩვენებელმა ქვესას გადაჭარბა. ეს იმას ნიშნავს, რომ აქ უკვე კატასტროფული მდგომარეობაა, ამიტომ საზოგადოების მხრიდან ამაზე გაჩუმება, არც მეტი, არც ნაკლები, თვითმკვლელობის ტოლფასია; მეტიც, დღემდე და პირში წყლის ჩაგუბება, როგორც წესი, ნაქებებაა ნებისმიერი რეჟიმისთვის და ჩვენს შემთხვევაშიც ანალოგიური ვითარებაა — ხელისუფლებას, ფაქტობრივად, არავინ მყავს განმკითხავი. ასე რომ, სამწუხაროა, მაგრამ გარკვეულწილად ბუნებრივიცაა ის, რაც დღესდღეობით საქართველოში ხდება...

ესაუბრა ჯაბა შვანია

„ჩვენი ხელისუფლება მთავარი და ყოჩაღი მანამ, სანამ ამერიკა მალე მიდის. ამერიკის დაღმასვლაზე არც არასოდეს უფიქრია. თავიდანვე ის რომ გათვალისწინებინა, რუსეთთან ასეთი საზიზღარი ურთიერთობა არ ჩამოუყალიბებოდა, ეს ერთი. მეორე, მინა დახსული და დაფარცხული ექნებოდა. მესამე, ქართველი კაცის პარსაქტივობა მომსახურების სფეროში და ვიტრინების წმენდით კი არ იქნებოდა შემოსავლური, არამედ ღირსეული პროფესიული საქმიანობის ფართო არჩევანი მიეცემოდა“.

ზუბინევი ბუზინსკის შავ სიაში საქართველო პირველ ადგილზეა

რამდენიმე დღის წინ ავტორიტეტულ გამოცემაში „ფორინ პოლისი“ დაიბეჭდა ზუბინევი ბუზინსკის წერილი „მ ქვეყანა, რომელიც ამერიკის დაღმასვლით დაზარალდება“.

„ამერიკის გლობალური დომინირების შესუსტებით შედარებით სუსტი ქვეყნები უფრო მონყვლადები გახდებიან მსხვილი რეგიონული სახელმწიფოების აქტიური გავლენის მიმართ. მოემზადეთ ისეთი გლობალური რეალობისთვის, რომელშიც მხოლოდ ყველაზე ძლიერი გადარჩება,“ — წერს ავტორი და იმ რვა სახელმწიფოს ასახელებს, რომელთაც ამერიკელთა დომინირების მზარდი შესუსტების კვალდაკვალ, ახლო მომავალში „შავი დღე“ დაადგებათ.

ამ სიაში ისეთი ქვეყნების მოხვედრა, როგორც ისრაელი, ტაივანი ან სამხრეთ კორეა, წესით, გასაკვირი სულაც არ არის, თუმცა საოცარი და, რაც მთავარია, შემამოფოთებელია ის გარემოება, რომ ბუზინსკისეულ „განხილულ რეიანში“ საქართველო პირველ ადგილზეა.

„საქართველო და მსოფლიო“ კომენტარისთვის პროფესორ ლავინი იანკოვიჩი დაუკავშირდა.

დახსული და დაფარცხული ექნებოდა. მესამე, ქართველი კაცის პერსაქტივობა მომსახურების სფეროში და ვიტრინების წმენდით კი არ იქნებოდა შემოსავლური, არამედ ღირსეული პროფესიული საქმიანობის ფართო არჩევანი მიეცემოდა.

ცნობილ ქართველ კომედიოგრაფს, „გაყრის“ ავტორს, გიორგი ერისთავს მეცხრამეტე საუკუნეში ატენის ხეობაში საფანჯრე მინის დასამზადებელი პატარა საწარმო ჰქონდა, პრიმიტიული, კუსტარული. საფანჯრე მინის დამზადება შედარებით იოლი ტექნოლოგიური პროცესითაა შესაძლებელი. დღეს, ანუ 21-ე საუკუნეში საქართველოს ასეთი მინის დამზადების არც ერთი საწარმო არ გააჩნია! თუ ამდენი საფანჯრე მინის ევროპიდან შემოტანის სახსარი გვექნება, ერთი პატარა მინის ქარხანა რომ გაგვეკეთებინა ამ, სილიკატებით მდიდარ მინაზე, არ აჯობებდა ვითომ?

— ლოგიკურად ასე იქნება ან უნდა იყოს.

— ამიტომ ნუ გაგვიკვირდება ბუზინსკის დასკვნა, რომ ამერიკის დაღმასვლა „შეიძლება თავისთავად გამოიწვიოს ის, რომ რუსეთს გავლენის ძველი სფეროების ადგილზე მოუწოდეს“. „რეგიონული კონფლიქტების საფრთხე“ სწორედ ამ კუთხით უნდა განვიხილოთ და არა მინცდამინც როგორც წინა ხაზზე ტრანშეებისა და სანგრების თხრა და ქვეყნების ქუხილი.

მართალია ბუზინსკი ბუზინსკი, როცა ამბობს, რომ ამერიკის დასუსტება, ანუ იმ ძალის დაკნინება, რომელიც ამჟამად შემაკავებელ ფუნქციას ასრულებს, გამოიწვევს უამრავ კონფლიქტს.

ბინდა, გაამტყუნე პუტინი, ბინდა, გაამტყუნე, გაამტყუნე მისი განცხადება, რომ საბჭოთა კავშირის დაშლა მსოფლიო მნიშვნელოვან კუბანტარული კატასტროფა იყო, საფუძველს მოკლებული არ ყოფილა. იკითხავთ რატომ? ბიპასუსებზე, რომ, რომ, რომ კი საბჭოთა კავშირი დაღმასვლის ზურგზე საბა-სამდე იგი დაფიქსირდა.

დაბოლოს, ბუზინსკის კიდევ ერთ, თითქოს სასხვათა-შორისოდ ნათქვამს მინდა მი-პაქციო „საქართველო და მსოფლიო“ მკითხველების ყურადღებას, მისი ეს გამოწვევაში პირდაპირ მიგვანიშნებს, თუ რით შეიძლება დამთავრდეს რუსეთში მიმდინარე ანტიპუტინიანა — მანი-ფესტივალები პუტინის წინააღმდეგ. ბუზინსკი, ამერიკის ადმინისტრაციის პარტიზანს ხსენის, რომ პუტინს „რუსეთის ყოფილ და მომავალ პრეზიდენტად“ მოიხსენიებს.

— და იქვე დასძენს, რომ „რუსეთის ყოფილ და მომავალ პრეზიდენტს ვლადიმერ პუტინს სერიოზული პერსონალური ზიზღი აქვს საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის მიმართ“.

ეზიზღებო, ისე უკომენტაროდ არის გამოკიდებული, რომ ქვეტექსტით ძალიან ჰგავს განაჩენის გამოტანას, განზე გადგომას მაინც.

ესაუბრა არაფე სანაპლიკა

— ბატონო დავით, როგორც ნატოს აღმოსავლეთით გაფართოების კონცეფციის ავტორი და შეერთებული შტატების არაერთი პრეზიდენტის მრჩეველი გვინახავს — ნარმეტყველებს, აშშ-ის დაღმასვლა, უწინარეს ყოვლისა, უარყოფითად აისახება ისეთ „პატარა კავკასიურ სახელმწიფოზე“, როგორც საქართველოა. იგი პირდაპირ მიგვითითებს, რომ ამერიკის გლობალური დომინირების დაკნინებით, შედარებით სუსტი ქვეყნები უფრო „მონყვლადები გახდებიან მსხვილი რეგიონული სახელმწიფოების აქტიური გავლენის მიმართ“. ამოგვისხევენ, გეტყვავა, ეს ჩახლართული რეზუსი.

— სიტყვას „მონყვლადობა“ იშვიათად ვხმარობდით, თუმცა ქართული ენის განმარტებით ლექსიკონში (1986 წელი) ახსნილია, რომ იგი ნიშნავს დაჭრას, დაკოდვას, უფრო ადრე, 1983 წელს გამოცემულ რუსულ-ქართულ ლექსიკონში კი განმარტებულია: УЯЗВИМОСТЬ — მონყვლადობა, уязвимость — მონყვლადობა, ვისამე ან რისამე ნაკლი; уязвитель — დაკოდვა, მონყვლა. თუ დასაწყისისთვის ამას გავარკვევთ, შემდეგ ყველაფერი ადვილად გასაგებია გახდება. მაგალითად, შეიარაღებული კონფლიქტის, გენოციდის გამო თავიანთი ტერიტორიებიდან აყრილი მოსახლეობა ლტოლვილი, მონყვლადი ხდება.

— ამ მონყვლადობის მიზეზთა მიზეზს, ბუზინსკი ამერიკის შეერთებული შტატების გლობალური დომინირების შესუსტებაში ხედავს.

— თქვენი მკითხველების ყურადღებას მივაქცევ ერთ გარემოებას: ამერიკის შესუსტება სხვა პირობების შენარჩუნებას არ გულისხმობს. იგი დასუსტდება იმის გამო, რომ განვითარდება ჩინეთი, ინდო-

ეთი. რუსეთმა „განვითარების“ სხვა ფორმა მოძებნა და მას იდეოლოგიური საფუძველი — ევრაზიულობა შეუქმნა.

ამ თვალსაზრისით თუ შეხედავთ პერსპექტივას, ამერიკის დასუსტება ჩვენზე უარყოფითად აისახება: ვერ ერთი, აღარ გვექნება ის დახმარებები, რასაც აშშ-დან ვიძღვებდით; მეორე, აღარ ვიქნებით ენერჯეტიკის სფეროში ამერიკის განვითარების ფორპორტი დასავლეთ-აღმოსავლეთის მიჯნაზე; მესამე, სრულად ვერ ჩავჯდებით რუსეთის მიერ შემოთავაზებულ ევრაზიულობის კონტექსტში. ვერ ჩავჯდებით კი იმიტომ, რომ ამ პროექტს თავისი ეთნიკური შინაარსი აქვს, რაც სლავებისა და თურქომანების ინკორპორაციულობაში გამოიხატება. ამაში დასარწმუნებლად დაინტერესებულ ადამიანებს გუმილიოვის ნაშრომების ნაკითხვას ვურჩევ.

დასკვნა ასეთია: ახლო პერსპექტივაში სრულად იცვლება ძალთა თანაფარდობა და წარმოქმნილ ვითარებაში ვკარგავთ ორიენტირს, რომელსაც მივყვებოდით.

ასეთივე ვითარებაში აღმოჩნდება ტაივანიც, ჩრდილოეთ კორეაც, პაკისტანიც და ყველა ის რვა სახელმწიფო, რომლებიც ბუზინსკიმ ჩამოთვალა.

ამერიკის გარეშე ჩვენ არავითარ მნიშვნელოვან პოლიტიკურ ძალას არ წარმოვადგინეთ, რადგან ამ შემთხვევაში სხვათა შიშისა და შიშისგან დამოწყობის პოლიტიკის გამოყენება არ გვუძლია. ამერიკის გარეშე ჩვენ არავითარ მნიშვნელოვან პოლიტიკურ ძალას არ წარმოვადგინეთ, რადგან ამ შემთხვევაში სხვათა შიშისა და შიშისგან დამოწყობის პოლიტიკის გამოყენება არ გვუძლია.

— ამერიკელების მილიარდობით დოლარის დახმარება რომ გამოგვეცლება, ხომ დავინახავთ, რომ „ეკონომიკის მეფე“ შიშველია, ანუ ეკონომიკის არსებობა საქართველოში მითია?

— ჩვენი ეკონომიკის არარსებობას ბუზინსკის ვერ დაუკავშირებთ, მაგრამ გაგახსენებთ, რომ ყველა ინტერვიუში, რომელიც თქვენს გაზეთს ჩემთვის ჩამოურთმევია, ვამბობდი, რომ ადგილზე არ არსებობს მატერიალური დოვლათის წარმოებისა და რეალიზაციის ეროვნული ინსტიტუცია. თუ შენს სამოყვარულ ვერ აწარმოებ, რა ეკონომიკაზე შეიძლება ლაპარაკი? ჩვენთან შეეკრიბი ფეხსაცმელი გაცვია თუ ადგილობრივი წარმოების ჭანჭიკი გაქვს? დანა არა გაქვს ქართული, ტაფაც კი, კაბის, ეგ ეკოტოკაა და სხვა არაფერი! ბანკები გვაქვს და იქაც სხვების ფულია...

— ადამიანური კაპიტალი თუ არ გახდა ჩვენი პრაქტიკული საქმიანობის უმთავრესი მიზანი და უმთავრესი ამოცანა, ვერც ერთ საკითხს ვერ გადავწყვეტთ. ასევე... თუ სწორად არ ვილაპარაკეთ.

— რას გულისხმობთ, ბატონო დავით?

— მაგალითად, ახლახან ნავიკითხე წერილი ოპერის დასახმარებლად შექმნილ ფონდზე, რომელმაც ფინანსურად უნდა უზრუნველყოს თეატრის მატერიალური საფუძველი. უგულავამ განაცხადაო, ნათქვამი იყო პუბლიკაციაში, აბა, პოლიტიკოსები ხომ არ გააკეთებენ კონტრიბუციებსო?! კონტრიბუცია ის ტერმინია, რომელიც ძალადობას გულისხმობს. დედაქალაქის მერმა ოპერის ფონდზე საუბრისას ხაზი ჰუმანიტარულ მისიას კი არ გაუსვა, იმას, რისი საშუალებითაც ხდება ფულადი სახსრების მიზნად კულტურის განსაკითხვად, არამედ აქცენტი გააკეთა კონტრიბუციაზე ამ მიმართულებით.

— კონტრიბუცია სიტყვა-სიტყვით ნიშნავს ომის დროს

მოსახლეობიდან ფულადი ან ნატურალური გადასახადის ძალადობრივ აკრეფას, აგრეთვე, დამარცხებული სახელმწიფოს მიერ გამარჯვებული სახელმწიფოსთვის თანხის გადახდას... და რა შუაშია ოპერის მხარდაჭერასთან კონტრიბუცია?

— მეც არ ვიცი, რა შუაშია. ამიტომ მიკვირს, რატომ არ გქონდათ თქვენ, ყურნალისტებს რეაქცია ამ შეუსაბამობასა და აბსურდზე. ამით ხომ თავდაყირა დადგა მეცენატობისადმი ჩვენი ხელისუფლების დამოკიდებულება?! უგულავამ პირდაპირ თქვა, რომ ჩვენი მეცენატობი უშურველად და შინაგანი მოთხოვნითა და რწმენით კი არ ენევიან ქველმოქმედებას, არამედ მათ ძალბიძრებით „ამეცენატებენ“.

— საცოდავი შიშველია უჩრებოც „ამ ოპერის“ ხომ არ არის? ასე გადებული მონყვლადობის გადგვრით სოფლის მეურნეობის პრობლემას?

— ეს ვაუჩრებოც სულაც არ ემსახურება სოფლის მეურნეობას. ეს არის ხალხის მოსამადლიერებელი წინასაარჩევნო ტრიუკი „სალიარის“ დარღვევის ნაცვლად. ეტყობა, შერცხვით კანისტრების ჟღარუნია და ბიძრებით აღმა-დაღმა სირბილით დაილაღნენ...

— როგორ მიგაჩნიათ, ბატონო დავით, პერსპექტივა, რომელიც ბუზინსკიმ დაგვიხატა, შესაფერისად იქნება აღქმული ჩვენი ხელისუფლების მიერ? გააკეთებენ შესაბამის დასკვნებს?

— ჩვენი ხელისუფლება მაგარია და ყოჩაღი მანამ, სანამ ამერიკა მალე მიდის. ამერიკის დაღმასვლაზე არც არასოდეს უფიქრია. თავიდანვე ეს რომ გაეთვალისწინებინა, რუსეთთან ასეთი საზიზღარი ურთიერთობა არ ჩამოუყალიბებოდა, ეს ერთი. მეორე, მინა

ქველი მისახვედრი არც ისაა, რომ საზოგადოებრივ აზრს მოსახლეობის კინაზი უნდა გადაეხადოს, ვინაიდან ამთავითვე ცხადია, მშენებლობისთვის საჭირო თანხებს ალბათ თუ გვიან სწორედ მოსახლეობის ჯიბიდან ამოკრავენ.

გაგზა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

«საქართველო და მსოფლიო» ფოტორეპორტაჟი ანაკლიიდან

პრაზიკონტს კალმა გაუსმა!

„ინვესტორებო, ყველა ქვეყნისა შეერთდით აქ, ანაკლიაში!“ — საზოგადოების დიდ ნაწილს, ალბათ, კარგად ახსოვს მიხეილ სააკაშვილის ეს ომახიანი მონოდეკლამაცია, რომელიც „ნაცმოძრაობის ბელადმა“ 2010 წლის 30 ნოემბერს ბიზნესმენებთან შეხვედრაზე წარმოთქვა. იმ დღიდან მოყოლებული ხელისუფლების პროპაგანდისტული მანქანა გეომეტრიული პროგრესიით გვარწმუნებს, რომ მალე ანაკლია კანისა და ნიციის კონკურენტი გახდება, მეტიც, ერთ-ერთ გამოსვლაში სააკაშვილმა ისიც კი განაცხადა, რომ 2015 წლისთვის აქ ოთხასი ათას ტურისტს ველოდებითო.

„ნაცმოძრაობა“ რომ ისტორიკის პიკშია და მისი ბელადისგან უკვე არაფრის სერიოზულად აღქმა არ შეიძლება, დიდი ხანია, ყველამ კარგად ვიცით, ამიტომ, ბუნებრივია, არც არასდროს მჯეროდა იმ უტოპიის, რომ ანაკლია ოდესმე კანს ან ნიცას შეიძლება დამსგავსებოდეს, მაგრამ იმან, რაც რამდენიმე დღის წინ სამეგრელოში ყოფნისას საკუთარი თვალით ვიხილე, ნამდვილად ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა. ფოტოები, რომლებსაც ამავე გვერდზე ხედავთ, სწორედ ანაკლიაში გადავიღე და, სიმართლე გითხრათ, კარგა ხანს ვყოყმანობდი მათ გამოქვეყნებაზე, რადგან სანახაობა, რომელიც იქ დამხვდა, ნამდვილად გულსაკლავია. გადათხრილ-ატალახებული

ქუჩები, გამხმარი პალმები (სხვათა შორის, სააკაშვილის ბეზით მოხიბლულმა არაბმა შეიხმა ნაპიანმა მბარაქაქალ ნაპიანმა რომ უძღვნა საქართველოს მაგრამ გაუგებარ მიზეზთა გამო, თითქოს არაბეთის ნოსტალგია შეეყარათო, ერთიანად გახმენ), დანაგვიანებული შადრევნები და ნესტისგან დაობებული შენობები — აი, რას იხილავთ დღეს იქ რეალურად, სადაც გახსოვთ, ალბათ, შარშან, 22 აგვისტოს, სააკაშვილმა გრანდიოზული კონცერტი გამართა და ნაპირს გალმა მყოფ აფხაზებს ნიშნის მოგებით მიმართა, არ გინდოდათ ჩვენთან, ჭამეთ გერკულესი და „გოროხის“ ფაფაო.

უბედურება ისაა, რომ ამ ბუტაფორიული „ქალაქის“ მშენებლობა სააკაშვილის ავ-

ტორიტარულ რეჟიმს კოლოსალური თანხა უჯდება. 16,5 მილიონი ევრო, საქართველომ მარტო ანაკლიის საკურორტო ინფრასტრუქტურის დამპროექტებელ არქიტექტურულ კომპანია CMD Ingnieros-ს უნდა გადაუხადოს. ქველი მისახვედრი არც ისაა, რომ საზოგადოებრივ აზრს მოსახლეობის კინაზი უნდა გადაეხადოს, ვინაიდან ამთავითვე ცხადია, მშენებლობისთვის საჭირო თანხებს ალბათ თუ გვიან სწორედ მოსახლეობის ჯიბიდან ამოკრავენ.

მოკლედ, ბევრი რომ არ ვაგვრძელო, დღევანდელი ანაკლია, რომელიც თურმე კანსა და ნიცას სადაცაა ჯიბეში ჩაისვამს, რადიაციული კატასტროფის შედეგად მიტოვებულ ზონას — პრიპიატის, ან ფუკუშიმას შემოგარენს უფრო მოგაგონებთ, ვიდრე საკურორტოს. ასე რომ, 2015 წლისთვის საქართველოს 400 ათასი ტურისტის ნაცვლად ორჯერ 400 ათასი მხვეტავე-მუშახელი შეიძლება დასჭირდეს, რადგან ყველა ის ნარგავ-ნაგებობა, რომელიც სააკაშვილმა ასე ერთბაშად წამოჭიშკით მის მიერვე დაარსებულ „ქალაქში“, იმ დროისთვის ბიოლოგიური დაბინძურების კერად იქცევა...

ჯაბა შვანიძე

„ეპროვაში ყველაზე მაგარი“ სუთვარსკვლავიანი სასტუმროს ეზო

P.S. რამდენიმე ხნის წინ ანაკლიის პორტის პროექტის ავტორმა და ხელმძღვანელმა სპარტაკ ერავიამ რადიო „კომერსანტთან“ ინტერვიუში განაცხადა: „მშენებლობის დასრულების შემდეგ ანაკლიის პორტი როტერდამის, სინგაპურისა და შანხაის პორტების მოცულობის იქნება და ჩინეთს ევროპასთან დააკავშირებს.“ ხვდებით ეს რას ნიშნავს? — ევრაზიის ბედიც ანაკლიაში ნყდება, კიდევ არ გჯერათ, რომ „რაც მაგრები ვართ, ქართველები ვართ..“?!

სააკაპვილს არ ეტყობა, რომ ხელისუფლების დათმობას აპირებს. პრემიერად რომ არ მოვა, ჯერ კიდევ ორი წლის წინ ვთქვი ერთ-ერთი ტელეკომპანიის ეთერში და არაადეკვატური მიწოდება, მაგრამ ვფიქრობ, მომავალში სააკაპვილი საპარტიო პარლამენტის თავმჯდომარე გახდება. რადგან კონსტიტუციით მას უფრო მეტი უფლებამოსილება ეძევა და, ვინაიდან მოგზაურობა ძალიან უყვარს, მისთვის ეს თანამდებობა უფრო კომფორტული იქნება.

კახა
კახიშვილი:

დაჭერების ასაღლი სერის აუხილავლად დაინწყება!

ქართველი ექსპერტების მოსაზრებით, მომავალი საპარლამენტო არჩევნები ქვეყნის განვითარებისთვის, შესაძლოა, გადამწყვეტი აღმოჩნდეს. სწორედ ამიტომ ქვეყანაში არჩევნების თემა კვლავ აქტუალურია. ბიძინა ივანიშვილის ქართულ პოლიტიკაში გამოჩენის შემდეგ, ხელისუფლებამ მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილებები განახორციელა. რა შეიძლება კიდევ მოიმოქმედოს ხელისუფლებამ, რა საფრთხეები არსებობს დღეისთვის, რამაც შეიძლება სამართლიანი არჩევნების ჩატარებას ხელი შეუშალოს და რამდენად კონკურენტუნარიანი იქნება მომავალი არჩევნები, „საქართველო და მსოფლიოს“ საარჩევნო და პოლიტიკოლოგიების კვლევის ცენტრის დირექტორი კახა კახიშვილი ესაუბრა.

თავსო. ამასთან, პარტიული განვითარებისთვის საჭიროა სხვა სახის ხარჯების გაღება, ხოლო, როცა კანონმდებელი უკრძალავს ამ თანხის მიღებას, როგორღა უნდა აწარმოოს პოლიტიკურმა პარტიამ საარჩევნო კამპანია? მაშინ, როდესაც მმართველ პარტიას აქვს ბერკეტები, თუნდაც ტელევიზიების ახალი ამბების გამოშვებაში იყოს მათი საქმიანობა გაშუქებული, რაც ასევე ფარული საარჩევნო რეკლამაა, მაგრამ რთული დასამტკიცებელი.

არადა, ერთ-ერთი ბოლო დროს მიღებული წარმატება ისაა, რომ პარტიების საარჩევნო კამპანიის ფონდები გამჭვირვალე იყო და არჩევნების პერიოდში „შავი ფულის“ საჭიროებას გამორიცხავდა. ახლა, როდესაც ხელისუფლებამ ასეთი ცვლილებები განახორციელა და, ფაქტობრივად, შეუძლებელი გახდა, — მიიღოს პარტიამ იმ რაოდენობის თანხა, რაც საჭიროა ნორმალური, კონკურენტუნარიანი საარჩევნო კამპანიის ჩასატარებლად. ეს ქმნის პრობლემას, რომ პოლიტიკურმა პარტიამ „შავი ფულის“ მოძიება დაიწყოს.

გავრცელებული ინფორმაციით, წინა არჩევნებზე „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ 14 მილიონი დახარჯა. სად არის გარანტია, რომ ამჯერად მცირე თანხას დასჯერდება და მისი საქმიანობა გამჭვირვალე იქნება?

არავითარი გარანტია არ არსებობს. ხელისუფლებას აქვს ადმინისტრაციული რესურსი, რომლის გამოყენებასაც შეეძლება. როცა გემსაზურება ტელევიზიები, თვითმმართველობის პროგრამით ახორციელებს ამომრჩევლებთან ურთიერთობას, ეს ყველაფერი მნიშვნელოვან უპირატესობას ანიჭებს მმართველ პარტიას.

მაგრამ ხელისუფლების ამგვარი ქმედება ხომ არ იქნება კანონიერი?

არ იქნება კანონიერი, მაგრამ რთული მოსადავებელი იქნება, რადგან ის ორგანოები, რომლებმაც ეს უნდა შეისწავლონ და რეაგირება მოახდინონ, ისევე „ნაციონალური მოძრაობის“ მიერ კონტროლდება.

იცვლება ამომრჩეველ-

თა მოსყიდვის მიმართ მიდგომა. სისხლის სამართლის კოდექსში შესული ცვლილებების თანახმად, პარტიას ამომრჩევლის მოსყიდვად ჩაითვლება პოლიტიკური მიზნით, პირდაპირ ან არაპირდაპირ ფულის, ფასიანი ქაღალდის ან თუ მომსახურების შეთავაზება. როგორ იქნება ეს ყველაფერი გამოწვეული და ვინ და როგორ დაადაგენს, თუ რამდენად უანგარო იყო ამა თუ იმ პირის მიმართ პარტიის მიერ გაწეული დახმარება?

ეს ნორმა საქართველოს კონსტიტუციის დარღვევაა. მაშინ, როცა საქართველოს კონსტიტუცია ნებისმიერ პირს უფლებას აძლევს, გამოხატოს საკუთარი პოლიტიკური შეხედულება, ამ კანონით, ფაქტობრივად, უკრძალავს მოქალაქეს საკუთარი პოლიტიკური ნების გამოხატვას. ერთის მხრივ, საჯარო მოხელეებს, გუბერნატორებს, გამგებლებს ავტომატურად მონაწილეობის უფლება მისცეს, ხოლო რიგით მოქალაქეებს საკუთარი პოლიტიკური შეხედულების ღიად გამოხატვა აუკრძალეს.

ხელისუფლებამ ბანანალიზა, რა ბერკეტები გააჩნია ბიძინა ივანიშვილს, როგორც ოპონენტს, და ისეთი სახის კანონმდებლობა შეიმუშავა, რომელმაც პარტიების ფინანსები და მისი საქმიანობა გამჭვირვალე იქნება.

აქედან გამომდინარე, არანაირი მყარი გარანტია ამ ეტაპზე, რომ მომავალი საპარლამენტო არჩევნები ობიექტურად ჩატარდება, არ არსებობს?

ის, რომ დღევანდელი კანონმდებლობა საპარლამენტო არჩევნების ობიექტურად ჩატარების გარანტია არ იქნება, ფაქტია. ამ კანონის შესაბამისად, შესაძლებელია რაღაც შედეგის მიღწევა, მაგრამ ძალიან კარგი ანალიზი და ყოველი ნაბიჯის გათვლა საჭირო. ოპოზიციას ერთადერთი გზა რჩება — საარჩევნო ტემპერატურა ასწიოს და მაქსიმალურად ბევრი ოპოზიციური პარტია გაერთიანდეს კოალიციაში, რათა ოპოზიციურად განწყობილ ამომრჩევლებთან ხმები არ გაიხლიჩოს. რაც შეიძლება მეტი ადამიანი უნდა მივიღოს საარჩევნო კუთხით.

შეძლებს ამას ოპოზიციის თუ ვერა, ჯერჯერობით გაურკვეველია. არადა, გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ სმირ შემთხვევაში, ისევე და ისევე ოპოზიციის მიერ ჩადენილი შეცდომების ხარჯზე იგებს ხელისუფლება. ივანიშვილის მოძრაობაში მხოლოდ ორი პარტიაა და, თუ ისინი გამარჯვებულ და საკონსტიტუციო უმრავლესობით მოხვალაზე

არიან ორიენტირებულები, კოალიცია უნდა გაფართოვდეს. ორი პარტიით შეუძლებელია შედეგის მიღწევა.

საკანონმდებლო ცვლილებები და ახალი საარჩევნო კოდექსი პარლამენტმა პირველივე მოსმენით დაამტკიცა. გაითვალისწინა ხელისუფლებამ ვენეციის კომისიის რეკომენდაციები და ევროსაბჭოს ანტიკორუფციული კომისიის შენიშვნები? თუნდაც თქვენთან, საქართველოში მოქმედ, არჩევნების საკითხზე მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციებთან თუ გაუმრავლეს ხელისუფლებას კონსულტაციები?

სანამ სრულიად მოულოდნელად პარლამენტის ვებგვერდზე არ აღმოვიჩინე, მანამდე არც ვიცოდით, რომ ხელისუფლება ახალ საარჩევნო კოდექსზე მუშაობდა. ივანიშვილის პოლიტიკაში გამორჩენისთანავე, ოუსტიციის სამინისტრომ არასამთავრობო სექტორს წარმოავიციო ის ცვლილებები, რომლებიც კანონმდებლობაში უნდა ყოფილიყო ინტეგრირებული პარტიების დაფინანსების კუთხით.

ფორმალურად იურიდიულ კომიტეტში ყველა მოსმენასა და შეხვედრას ვესწრებოდით, ვაპროტესტებდით და მინდა გითხრა, რომ სწორედ არასამთავრობო სექტორის ძალისხმევით შედეგია, რომ დეპუტატების რაოდენობა პარლამენტში უკანონოდ არ გაიზარდა, თუმცა ჩვენი ძირითადი შენიშვნები არ გაითვალისწინეს.

ცუდია, რომ ამ საქმეში პარტიები ნაკლებად აქტიურობდნენ. ვფიქრობ, მიტინგის გამართვა მთელ მსოფლიოში მშვიდობიანი პროტესტის ერთ-ერთი ფორმაა, რაც პოლიტიკურ პარტიებს უნდა გამოეყენებინათ. ქუჩაში პროტესტი რადიკალიზმს არ ნიშნავს. აბა, სხვაგვარად როგორ შეიძლება პროტესტი გამოხატო?

რაც შეეხება ვენეციის კომისიის დასკვნას, ის არც ისეთი დადებითი იყო, როგორც ხელისუფლებამ წარმოაჩინა. იქ ბევრი შენიშვნა იყო, რომელიც საარჩევნო სისტემას შეეხებოდა, რაც ხელისუფლებამ არ გაითვალისწინა. თუ ხელისუფლება აფასებს, რომ ძალიან კარგი იყო ეს დასკვნა, მაშინ აშშ-ის ელჩის განცხადებას რა ვუყოთ, რომელმაც თქვა, რომ მიღებული კანონი არ წარმოადგენს საფუძველს, ვივარაუდოთ, რომ ყველას თანაბარი პირობები ექნება არჩევნების დროს? თუმცა მხოლოდ ამერიკის ელჩის ეს განცხადება არ იქნება საკმარისი საიმიოდ, რომ ხელისუფლებამ რაიმე შეცვალოს. სხვადასხვა ბერკეტი არსებობს საერთაშორისო თანამეგობრობის ხელში, თუმცა მათი მხრიდან

— მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანების შესახებ“ საქართველოს ორგანულ კანონში შევიდა ცვლილება, რომელიც საქართველოში რეგისტრირებული პოლიტიკური პარტიების ფინანსურ საქმიანობაზე მონიტორინგის განხორციელებას კონტროლის პალატას აკისრებს. ეს ფაქტი ოპოზიციური პოლიტიკური პარტიების მიერ უკვე შეფასდა თავისუფალი არჩევნის დათრგუნვის მიცდულობად, რაც რეჟიმის გამყარებას ემსახურება. რეალურია თუ არა ოპოზიციის შიში და საერთოდ, რატომ დაეკლა პარტიების ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგი კონტროლის პალატას?

— ვფიქრობ, ერთის მხრივ, აუცილებელია, პარტიების დაფინანსება იყოს გამჭვირვალე და მოსახლეობას ჰქონდეს ინფორმაცია, ვინ აფინანსებს ამა თუ იმ პარტიას, მაგრამ მონიტორინგი უნდა ეწარმოებინა დამოუკიდებელ ორგანოს, რომელიც ხელისუფლებაზე დაქვემდებარებული არ იქნებოდა.

— ცოტა უცნაურია, კონტროლის პალატისთვის პარტიების ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგის დაკლებმა, როცა, ნესით, ის საბიუჯეტო თანხების ხარჯვის ხარისხიანობას უნდა იკვლევდეს და არა კერძო ფულისას, თან ბუნდოვანი კანონის პირობებში, რთულია, მათი მიუკერძოებლობა დაიჯერო. კონტროლის ბერკეტები, რომლებიც კონტროლის პალატას გადაეცა, ვერ იქნება

იმის გარანტია, რომ მაკონტროლებელი ორგანო ერთიანი პრინციპულობით შეისწავლის ყველა პარტიის ანგარიშებს და ადეკვატურ ზომებს მიიღებს მიმართ, ვინაიდან წლების განმავლობაში ჩვენ არ გვინახავს კონტროლის პალატისგან წარმოდგენილ არც ერთი სერიოზული დასკვნა, რომელთაც მოჰყვებოდა რომელიმე თანამდებობის პირის პასუხისმგებლობის საკითხი. არადა, ვერაინდ დამარწმუნებს, რომ ასეთი დარღვევა არც ერთ მინისტრს არ ჰქონია.

როგორც ჩანს, კონტროლის პალატა ლიბალურად უყურებს ისეთ საკითხებს, რომლებიც უკავშირდება ხელისუფლების უმაღლეს ემბლეებს, რაც მანიშნებელია იმისა, რომ ამ კუთხით დარღვევის აღმოჩენის შემთხვევაში ის არ იქნება ისეთივე პრინციპული და ადვილად შეგვიძლია ვივარაუდოთ, რომ ორმაგი სტანდარტები იარსებებს. ამიტომ აღნიშნულ ფაქტს პოზიტიურად ნამდვილად ვერ შევაფასებ.

— შესაძლოა, აღნიშნული სამსახური საქველმოქმედო ფონდების, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და მედიასაშუალებების ფინანსებითაც დაინტერესდეს, თუ მათი პარტიებთან კავშირი დადასტურდა. რა საფრთხე იმალება ამ ყველაფრის უკან?

— საფრთხე სწორედ იმაში მდგომარეობს, რომ კონტროლის პალატას ნორმის ინტერპრეტაციის საშუალება აქვს.

ფაქტობრივად, კონტროლის პალატა დაადგენს, ვინ იქნება პოლიტიკოსთან ასოცირებული პირი ან ორგანიზაცია. ნორმის იმდენად ფართო ინტერპრეტაციის საშუალება მისცა კანონმდებელმა იმავე სპეცსამსახურებს და სხვა მაკონტროლებელ ორგანოებს, რომ ნებისმიერ ადამიანზე შეიძლება გავრცელდეს ის სანქციები, რომლებიც დაწესებულია პოლიტიკოსებზე. „ქართულ ოცნებას“ უკვე მოსთხოვეს ფინანსური დოკუმენტაციის წარდგენა და არ არის გამორიცხული სხვა არასამთავრობო ორგანიზაციებსა თუ მედიასაშუალებასაც მოსთხოვონ იგივე. ეს ყველაფერი ხელისუფლების ხელში მანიპულაციების განხორციელებულ სერიოზულ ბერკეტს წარმოადგენს.

— კანონმდებლობის მიხედვით, პოლიტიკურ პარტიებს იურიდიული პირებისგან დაფინანსების მიღება, ფაქტობრივად, აკრძალა, ხოლო ფიზიკური პირებისგან მიღებული თანხა 60 000 ლარს არ უნდა აღემატებოდეს. უბიძგებს თუ არა ეს პარტიებს თვითადარჩენის მიზნით უკანონო გზების ძიებისკენ?

— რამდენი ადამიანი იცით საქართველოში, რომელთაც პოლიტიკური პარტიისთვის 60 000 ლარის გადარიცხვა შეუძლია? როცა რომელიმე ტელეარხზე საარჩევნო კამპანიის დროს ერთი წუთის რეკლამა 40 000 ლარს აღწევს, რატომ უნდა, პარტიას სჭირდება თანხა, რათა რეკლამა განა-

გუბერნატორებს, გაგებლებს აგიტაციის მონაწილეობის უფლება მისცეს, სოლო რიგით მოქალაქეებს საკუთარი პოლიტიკური შეხედულების ღიად გამოხატვა აუკრძალეს

ჩაბიონი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ. 5234-32-95

2004 წელს მიხეილ სააკაშვილმა დევნილ გენო ჯოზაჰას საათი რომ არუქა. მაშინ ახლადარჩეულმა პრეზიდენტმა მაჯიდან საათი მოიხსნა და ოჩამჩირის რაიონის სოფელ ილორის მკვიდრს, აფხაზად ხოზის რაიონის სოფელ ხეთაში მცხოვრებ გენო ჯოზაჰას არუქა შემდეგი სიტყვებით: „ამ საათის ელემენტები 2 წელიწადს კლავს და ამ ელემენტების დათმავრებაზე ოჩამჩირაში იქნებოდა“.

დევნილი გენო ჯოზაჰა პრეზიდენტის ნარჩენი საათს, შვიდ წელიწადზე მეტი, ელემენტს უსვლის

ასეთ ზეწოლას საქართველოს ხელისუფლებაზე მე დღეს ვერ ვხედავ.

— უფრო მეტად რატომ არ ინტერესდება საერთაშორისო თანამეგობრობა ამ საკითხით?

— ალბათ, იმიტომ, რომ ის ორი ვადა, რომელიც პრეზიდენტს ჰქონდა, მათთვის მისაღები იყო და ბევრ რამეზე თვალსაც ხუჭავდნენ, რადგან ქვეყანაში რეგიონული პოლიტიკა მათთვის მისაღები იყო და სააკაშვილიც მათ პრობლემებს არ უქმნიდა. ახლა კი მთავარია, ოპოზიციამაც არ ჩაიდინოს შეცდომები. ოპოზიციამ უფრო აქტიურად უნდა ითანამშრომლოს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, ერთსაათიანი შეხვედრები თბილისის რომელიმე სასტიკურ საკონფერენციო დარბაზში, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან აქტიურ თანამშრომლობას არ ნიშნავს.

— საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე უფლებამოსილი ვახდის, განახორციელოს ნორმატიული აქტივ ტექსტის უფქველური ან ორთოგრაფიული შესწორებები, რაშიც თქვენ გარკვეული საფრთხე დინახავთ და იმედოვნობთ, რომ აღნიშნულ უფლებას ხელისუფლება ბოროტად არ გამოიყენებს. თუ ეს შესწორებები არ შეცვლის ნორმატიული აქტის შინაარსს, მაშინ რა საფრთხე შეიძლება არსებობდეს?

— ნერტილ-მძიმის მნიშვნელობა ყველამ კარგად ვიცით და, სად იქნება სასენი ნიშნები დასმული, მნიშვნელობა არ აქვსო, ამაზე საუბარი უხერხულია. ის, რომ მაცნე რედაქტირება შეეძლება, საქართველოს კონსტიტუციის უხეში დარღვევაა, რადგან საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებულ კანონში თუნდაც ნერტილ-მძიმის შეცვლა პარლამენტის პრეროგატივაა. მივიღეთ განმარტებითი ბარათი, რომ ცვლილება კანონებს არ შეეხება, არამედ მხოლოდ ნორმატიულ აქტებს, თუმცა, თუ რომელიმე ადმინისტრაციის წარმომადგენელს კანონმდებელი იმის უფლებას ანიჭებს, რომ ნორმატიული აქტი გამოცემა, ალბათ, იმდენი განათლებაც უნდა ჰქონდეს, რომ ნერტილ-მძიმე ნორმატიურად დასვას, რათა სხვისი შესასწორებელი არ გახდეს.

— სიების დამზუსტებელი კომისიის წევრი ხართ, საარჩევნო სიები კი მუდმივად კამათის საგანს წარმოადგენს, იღებს კომისია საკუთარ თავზე, რომ სიები ამჯერად მაინც წესრიგში იქნება?

— ამ კომისიაში მონაწილეობა იმიტომ გადავწყვიტე, რომ წლების განმავლობაში, როცა მე მივმართავდი სხვადასხვა საჯარო დაწესებულებებს ინფორმაციის მისაღებად, უარს მეუბნებოდნენ. მაინტერესებდა, კომისიის წევრის სტატუსით მაინც თუ მომცემდნენ ინფორმაციას, რომელიც, წესით, ისედაც უნდა მოეცათ. ასევე მაინტერესებდა სახელმწიფოს დამოკიდებულება ამ კომისიის მიმართ. მე არავიღებ პასუხისმგებლობას საკუთარ თავზე, რადგან ეს არ არის სიების დამდგენი კომისია, ეს არის დამზუსტებელი კომისია, თუმცა ირკვევა, რომ არანაირი საკანონმდებლო ბერკეტი შესწორებებისა ამ კომისიას არ გააჩნია. ყველაფერი დამოკიდებულია, რამდენად რეალურად

ითანამშრომლებს ხელისუფლებას კომისიასთან საარჩევნო სიების დაზუსტების საკითხებში. ყოველ შემთხვევაში მე დიდი მოლოდინი არ მაქვს.

— ცოტა ხნის წინ მიხეილ სააკაშვილმა ცესკო-ს ხელმძღვანელ ზურაბ ხარატიშვილთან შეხვედრისას განაცხადა, რომ წინა არჩევნები სამაგალითო იყო და მომდევნოც ასეთივე უნდა ჩატარდეს. თუმცა ყველა აღიარებს, რომ დარღვევები იყო, აქედან გამომდინარე, ნიშნავდა თუ არა ეს პრეზიდენტის ირიბ მითითებას, რომ არჩევნები ისევე უნდა გაყალბდეს?

— პრეზიდენტი ყველა არჩევნებზე ამბობს, რომ მაგარი არჩევნები ჩატარდაო, მაგრამ სხვა საკითხია, რომ მათი შეფასება არ ემთხვევა სხვა პოლიტიკური პარტიებისა და საერთაშორისო არასამთავრობო ორგანიზაციების შეფასებებს. საარჩევნო კოდექსიდან ყველა ის ნორმა ამოიღეს, რომლებიც დამკვირვებელს საშუალებას აძლევდა, საჩივარი დაენერა.

საკაშვილს სულ რომ არ მიეთითებინა, ცესკო-ს თავმჯდომარემ ისედაც კარგად იცოდა, რა და როგორ არის. ილუზიები არ მაქვს. თან 2012 წლის არჩევნები ისტორიული არჩევნებია, რომელიც შემდგომში ქვეყნის განვითარების რაკურსებს შეცვლის. სწორედ 2012 წელს არჩეული პარლამენტი დაამტკიცებს პრემიერს და პარლამენტის თავმჯდომარეს. მაგრამ ვხედავთ, „ნაციონალური მოძრაობა“ სადავების ხელიდან გაშვებას არ აპირებს და ის კანონმდებლობაც, რაც მიღებულია, უკვე არ იძლევა გარანტიას, რომ ვინმე სამართლიანი არჩევნების მოლოდინშია.

2012 მძიმე წელი იქნება არჩევნების თვალსაზრისით, ვინაიდან სერიოზული რეპრესიული მექანიზმებია კანონში „პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“, რომელიც ფართოდ გაუხსნის გზას სამართალდამცავებს ადამიანების დასაპატიმრებლად თუ დასახვედრად, ბევრ მძაფრსიუფლებიან ფილმს ვნახავთ ტელევიზიით, თუ როგორ მისცემს რომელიმე პარტიის წარმომადგენელი მესამე პირს ფულს.

— ანუ ფიქრობთ, რომ დაჭერების სერია დაიწყება?

— ქვეყანაში დაჭერების ახალი სერია აუცილებლად დაიწყება და ამას მოჰყვება ზუსტად მძაფრსიუფლებიანი, მოკლემეტრაჟიანი ფილმები ამ პირთა დანაშაულებებზე. უამრავ „აღიარებით ჩვენებებს“ ვიხილავთ.

— რა არის ხელისუფლების მიზანი — მიხეილ სააკაშვილის გაპრემიერება, როგორც უკვე საუბრობენ?

— სააკაშვილს არ ეტყობა, რომ ხელისუფლების დათმობას აპირებს. პრემიერად რომ არ მოვა, ჯერ კიდევ ორი წლის წინ ვთქვი ერთ-ერთი ტელეკომპანიის ეთერში და არაადეკვატური მიწოდეს, მაგრამ ვფიქრობ, მომავალში სააკაშვილი საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე გახდება. რადგან კონსტიტუციით მას უფრო მეტი უფლებამოსილება ექნება და ვინაიდან მოგზაურობა ძალიან უყვარს, მისთვის ეს თანამდებობა უფრო კომფორტულიც იქნება.

ესაუბრა
შოკინა
ციხპარაშვილი

ახალი წლის დღეებში აფხაზურმა ტელევიზიამ საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი გაიხსნა და მას მეოცნებე პრეზიდენტი უწოდა. „ოცნებას კაცი არ მოუქლავს. სააკაშვილი ყოველწლიურად მიმართავს თავის მოსახლეობას, მომავალ ახალ წელს სოხუმში შეხვედებით. როგორც ებრაელები უსურვედნენ ერთმანეთს ყოველ ახალ წელს იერუსალიმში შეხვედრას, ანალოგიურად ქართველები ყოველ ახალ წელს სოხუმში შეხვედრას ნატრობენ. მიხეილ სააკაშვილი ყოველწლიურად აკეთებს მიმართვას აფხაზებისადმი, თუმცა ასევე ყოველთვის იმუქრება. ჩვენ არასოდეს მივიღებთ მის მიმართვას. ოცნების უფლება ყველას აქვს, მათ შორის — პრეზიდენტსაც. ჩვენ არასოდეს

დავუშვებთ, რომ სააკაშვილი სოხუმში შეხვედეს ახალ წელს,“ — განაცხადა აფხაზური ტელევიზიის წამყვანმა.

აფაზური ტელევიზიის ამ სიუჟეტმა გამახსენა, 2004 წელს მიხეილ სააკაშვილმა დევნილ გენო ჯოზაჰას საათი რომ არუქა. მაშინ ახლადარჩეულმა პრეზიდენტმა მაჯიდან საათი მოიხსნა და ოჩამჩირის რაიონის სოფელ ილორის მკვიდრს, აფხაზად ხოზის რაიონის სოფელ ხეთაში მცხოვრებ გენო ჯოზაჰას არუქა შემდეგი სიტყვებით: „ამ საათის ელემენტები 2 წელიწადს კლავს და ამ ელემენტების დათმავრებაზე ოჩამჩირაში იქნებოდა“. გენო ჯოზაჰამ ირწმუნა და დაიჯერა პრეზიდენტის ნათქვამი. საუფლისხმოა, რომ ამ გულუბრყვილო დევნილს

ახლაც სჯერა მიხეილ სააკაშვილის.

ტელეფონით საუბრისას გენო ჯოზაჰამ „საქართველო და მსოფლიოს“ განუცხადა, რომ მიხეილ სააკაშვილმა ყველაფერი იღონა, მაგრამ სხვადასხვა ხელისშემშლელი მიზეზების გამო ჯერჯერობით არ გამოუვიდა თავისი სიტყვის შესრულება. გენო ჯოზაჰას თქმით, საათი ამჟამადაც მუშაობს და ის ამ საჩუქარს სათუთად ინახავს, სჯერა, რომ აუცილებლად დაუბრუნდება თავის მშობლიურ კერას და რომ ამის გაკეთებას მხოლოდ მიხეილ სააკაშვილი შეძლებს.

გჯეროდეს, ბატონო გენო, გჯეროდეს, მაგრამ როდემდე? ყველაფერს ხომ აქვს საზღვარი?! პრეზიდენტის დაპირებისამებრ, თქვენ 2006 წელს მშობლიურ ილორში

უნდა ყოფილიყო, მიხეილ სააკაშვილმა კი არათუ ვერ შეძლო საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა, არამედ დაკარგულ ტერიტორიებს ახალგორის რაიონი და კოდორის ხეობაც მიუმატა და გაზარდა დევნილთა რაოდენობა.

გენო ჯოზაჰა, შვიდ წელიწადზე მეტია, პრეზიდენტის ნაჩუქარ საათს ელემენტს უცვლავს, მაგრამ, ალბათ, ერთხელაც მობეზრდება, რადგან პრეზიდენტი უკვე აფხაზეთის — სოხუმისა თუ ოჩამჩირის დაბრუნებაზე ფიქრსაც კი შეუწყვეტს. ბატონო გენო, გჯეროდეს, მაგრამ როდემდე? ყველაფერს ხომ აქვს საზღვარი?! პრეზიდენტის დაპირებისამებრ, თქვენ 2006 წელს მშობლიურ ილორში

ლადო ქირია, ზუგდიდი

ავადმყოფ პაციენტებს ჯანმრთელობისთვის საუბრი საკვების მიღებას აიკულებენ

უფლებადაცვით, საზოგადოებრივი ორგანიზაცია „ახალგაზრდები სამართლიანობისთვის — საქართველო“ საქართველოს სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში მყოფი ავადმყოფი პაციენტების დიეტური საკვებით უზრუნველყოფას მოითხოვს.

როგორც ორგანიზაციის მიერ გავრცელებულ შეფასებაში ნათქვამი, სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში მყოფი ავადმყოფი პაციენტებს არ აქვთ შესაძლებლობა, დაიცვან ექიმის მიერ დანიშნული და ხშირად სასიცოცხლოდ აუცილებელი დიეტა. საპატიმროს საჭმელი მზადდება გაუპრეზერვაციო წარმოების ცხიმით, რომელსაც ისეთი საკვები-კურსი, არასასიამოვნო საჭმელი და ბაჭო აქვს, რომ სასჯელაღსრულებითი, პრობაციის და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროს სამედიცინო დეპარტამენტის უფროსმა პაციენტის პრობაციის ყიდვა დაწესებულების ტერიტორიაზე არსებულ მაღაზიაში ურჩია.

და გარაცხონ გამდინარე წყლით.

ორგანიზაციის დაცვის ქვეშ მყოფ ერთ-ერთ პაციენტს გულს უმძიმესი დაავადება აქვს. საკვები, რომელიც მას მიეწოდება სასჯელაღსრულებით დაწესებულებაში, სახიფათოა მისი ჯანმრთელობისთვის. ორგანიზაციის ადვოკატები პაციენტის შესაბამისი დიეტური საკვებით უზრუნველყოფას ითხოვდნენ, მაგრამ ამაოდ. ადვოკატების თქმით, სასჯელაღსრულებითი, პრობაციის და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროს სამედიცინო დეპარტამენტის უფროსმა პაციენტის პრობაციის ყიდვა დაწესებულების ტერიტორიაზე არსებულ მაღაზიაში ურჩია.

„ცხიმის ტერიტორიაზე არსებულ მაღაზიაში პაციენტს ყოველთვიურად ხუთას ლარამდე თანხის დახარჯვის უფლება აქვს. ხშირ შემთხვევაში, პაციენტებს არ აქვთ შესაბამისი ფულადი სახსრები საჭირო საკვების შესაძენად. არც დაწესებულებაში არსებული მაღაზიები გამოირჩევიან დიეტური საკვების ფართო ასორტიმენტით. ძირითადად იყიდება დაკონსერვებული და შებოლილი ნახევარფაბრიკატები. დინამიკის მიხედვით დაავადებას დაავადებულ პაციენტებს უფლებების დაცვის პროექტს ახორციელებს და საპატიმროებში ამ კუთხით არსებულ მდგომარეობას პერიოდულად წარმოადგენს.

ბი უნდა გათავისუფლდნენ სასჯელის მოხდასთან ან სასჯელის მოხდა უნდა გადაუვადდეთ.

ადამიანის იძულება — მიიღოს მისთვის საშიში საკვები არ ემსახურება სასჯელის მიზნებს და სახელმწიფოსაც დამატებით პრობლემას უჩენს. პაციენტები, რომლებიც ვერ იცავენ დიეტას, საბოლოო ჯამში, ისევე სახელმწიფოს ხარჯზე ხდებიან სამკურნალო, სასჯელაღსრულებით დაწესებულებებში კი ყველა დაავადების სათანადოდ მკურნალობა შესაძლებელი არ არის, — ნათქვამია განცხადებაში.

ორგანიზაცია მძიმე და განუკურნებელი სენით დაავადებული პაციენტების უფლებების დაცვის პროექტს ახორციელებს და საპატიმროებში ამ კუთხით არსებულ მდგომარეობას პერიოდულად წარმოადგენს.

ინფორმაციის უწყის 140 ადამიანი ემსხვერპლა

უცხოური საინფორმაციო სააგენტოების ცნობით, ინფორმაციის უწყისი — 11 გრადუსი ყინვა დაფიქსირდა. ჯამუს და ქაშმირის შტატებში ახალი წლის შემდეგ აქამდე არნახული ყინვაა. გაიყინა ტბა დალი, რომლის წყალსაცავი თბილი წყლებით მარაგდება. ყინვამ და დიდთოვლობამ ინფორმაციის უწყისი და ხიმაჩალ-პრადეშის მოსახლეობაც დაზარალა. ნისლისა და ცუდი ხილვადობის გამო აღნიშნულ შტატებში ავიარების უკუდადებულია. ინფორმაციის უწყისი დიდთოვლობას და ყინვას ქვეყნის 140 მკვიდრი ემსხვერპლა.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ბიძინა ივანიშვილი ყოველთვის იყო ჩვენი სპორტსმენების, მიცნიერების, ხელოვნების გამოჩენილი მოღვაწეების ნუბევი, იმედი, რადგან ენაოდა საოცარ ძველმოქმედებას. უბრალო, სიკეთით სავსე, ყოველგვარ აზიციას მოკლავალი პიროვნება, შრომაში გამოჩენილი ადამიანი, სოფელ ჭორვილის მიწაზე, ქართულ მიწაზე გაზრდილი ქართველი კაცი... ბიძინა ივანიშვილი ყოველთვის ჩვენ გვიარდით იდგა და ჩვენც ვალდებული ვართ, მხარი დავუჭიროთ და გავერთიანდეთ „ქართულ ოცნებაში“. მე ამას არაპირი წინააღმდეგობა არ ვმალავ, რადგან ჩემი გაზრდა მამის ჩვენ — მოჭიდავეების არმია, ვეტირანები, სახელოვანი ადამიანები ვხედავთ, რომ კაცი მოდის ქართველი ხალხის უმთავრეს მდგომარეობად გამოსაყვანად.“

გურამ საღარაძე

სხვა გზით მიდის მიხეილ სააკაშვილი, როგორც პრეზიდენტი. არადა, ქართველი ხალხის ნებით უნდა იაროს

გურამ საღარაძე, რა საქმესაც მიადგება, ყველაფერს სერიოზულად აკეთებს. ჩვენს საუბარსაც, რა თქმა უნდა, სერიოზულად მოეკიდა და ჩემს, ცოტა არ იყოს, გაცვეთილ შეკითხვას, როგორ აფასებს სპორტის იმ სახეობას, რომელშიც მსოფლიოს ორგზის ჩემპიონობა, ოლიმპიური ვიცეჩემპიონობა, ევროპისა და საკავშირო პირველობებში არაერთგზის გამარჯვება მოუპოვებია, ისეთი ამომწურავი და დასაბუთებული პასუხი გასცა, ისეთი პარალელები გაავლო ბიბლიასთან, რომელთაც მისეული დასკვნა სრულად მისადაგება: „ჭიდაობა უძველესი ორთაბრძოლის ღვთიური სახეობაა“.

თუმცა რა გასაკვირია, ბატონი გურამი სამი წინგის ავტორია, რომელთაც ყოველგვარი შეღავათის გარეშე შეიძლება ვუნოდოთ ჭიდაობის განვითარების ისტორია, ანუ ენციკლოპედია სპეციალისტებისა და ფართო მკითხველი საზოგადოებისთვის.

პირველივე წინგის 76-ე გვერდზე წერს: „სხვადასხვა დროის არქეოლოგიური და ეთნოგრაფიული კვლევები მოწმობს, რომ ჭიდაობა ფართოდ იყო გავრცელებული ძველ აზიის ტერიტორიაზე, ასირიელებში, შუმერებში, ბაბილონში, ანტიკურ ქვეყნებში. ჭიდაობა ძირითადად რელიგიურ დღესასწაულებზე იმართებოდა“.

გურამ საღარაძე

წლებში აიდა ფეხი და მთელ მსოფლიოში, მათ შორის, საქართველოშიც გავრცელდა.

— თანაც დიდი წარმატებით.

— რა თქმა უნდა! და ამ ყველაფრის დეტალურად ასახვას შევეცადე ჩემს წინგებში. ჭიდაობა, ამასთან ერთად, თანადგომაცაა, ეგოიზმიდან ადამიანის გათავისუფლების შესანიშნავი საშუალება.

— ბატონო გურამ, რომ გითხრა, ვერ ვიგებ-მეთქი, რა თანადგომაცაა ლაპარაკი, გაგიკვირდება?

— გეტყვით, რასაც ვგულისხმობ. ალმა-ატაში საბჭოთა კავშირის პირველობაზე ფინალში გავედი. ჩემპიონობისთვის ქულებით გამარჯვებაც მყოფნიდა. მაგრამ მეორე ხალიჩაზე ჩვენი თანამემამულე, საგარეჯოელი თენგიზ ასლამაზიშვილი ჭიდაობდა, რომელიც პრიზიორთა სამეულში რომ შემოსულიყო, ჩემი მეტოქე სუფთად უნდა დამემარცხებინა. ტურნირები, მოგვხსენებთ, უდიდესი ძალისხმე-

ვას მოითხოვს, გფიტავს. მოჭიდავეს ზოგჯერ დღეში რამდენჯერმე უწევს ხალიჩაზე გასვლა. იმ ფინალში მეც საკმაოდ დაღლილი მივედი, მაგრამ მთელი ჩემი ნებისყოფა მოვიკრიბე, სუფთად დავამარცხე მონიშნულმდეგე და გამარჯვების კვარცხლბეკზე ორი ქართველი ავედით.

კაცობის და რაინდობის მაგალითებს ჩვენი უფროსი თაობების სპორტსმენები გვიჩვენებდნენ, სახელოვანი მოჭიდავეები — გივი კარტოზია, ვახტანგ ბალაგაძე, ცალკალამანიძე, აქედან „გამომცხვარი“, ამ წილიდან წამოსული ლევან თედიაშვილი, ლერი ხაბელოვი, დავით გობეჯიშვილი და ა.შ.

ტრადიცია გვაქვს და ჭიდაობის იმედი საქართველოს მუდამ უნდა ჰქონდეს.

— მაგრამ ბევრი ქართველი მოჭიდავე სხვა ქვეყნის სახელით რომ გამოდის, ამას რა უყვით?

— დიდი მოჭიდავეები, როგორებიც იყვნენ კონსტანტინე კობერიძე, არსენ მეუკოიშვილი, შალვა ჩხილაძე 50-იან წლებში მოსკოვში გადავიდნენ. მაგრამ ეს იყო დავალება, მაშინ „დინამოს“ საკითხებს ბერია განაგებდა და მის განწყვეტილებას ვერავინ წინ ვერ აღუდგებოდა.

ახლა სხვა ფაქტორები „მუშაობს“. ვთქვათ, ერთ წონაში სამი ერთნაირი ძალის ათლეტი გვყავს. ერთი, რომელიც ცოტათი, მაგრამ მაინც სჯობია დანარჩენებს, რჩება. სხვები, ერთი ადგილი რომ არ ტკეპნონ, იძულებული ხდებიან წავიდნენ უკრაინაში, კანადაში, სხვა ქვეყნებში და იქიდან იბრძოლონ ჩემპიონობისთვის.

თუ სასწავლო-საწვრთნელი პროცესი უკეთ აეწყობა, ჩვენ წინ ვერავინ დაგვიდგება. დაუნახაობა რომ არ გამოიძივდეს, გეტყვით, რომ ახლა დარ-

ბაზებიც უკეთესი გვაქვს, ეკიპირებაც, სამედიცინო კონტროლი, რეაბილიტაცია და ა.შ. შედარება არ შეიძლება.

ჩემ დროს ასე არ იყო: შეკრებაზე სამმანეთიან ტალონებს დავგვირგებდნენ, სადღაც სკოლის შენობაში შეგვეყრიდნენ, მაგალითად, ბორჯომში...

— და მაინც იმარჯვებდით. ბუნებრივი მონაცემების ხარჯზე?

— ეგვიც იყო, ცხადია. მაგრამ გვყავდა შესანიშნავი მწვრთნელები. გვექონდა ჯიგარი.

— რომელიც აღარ არის?

— არის. ეს ჯიგარი ახლაც აქვთ ბიჭებს და ჭიდაობაც მუდამ იქნება საქართველოში. მთავარია, მოვძებნოთ ტალანტები, ხელი მოვიკიდოთ და აღვზარდოთ. ერთნაირი ძალის ოთხი-ხუთი ბიჭი ყოველ წონაში უნდა გვყავდეს და ჩვენი მომრევი არავინ იქნება. ამის იმედი ყოველთვის მქონდა და მქონება. პირველები ვიყავით და ვიქნებით.

ჩანართი თემაში:
ცოტა ამოვისუნთქოთ და პირველობასთან დაკავშირებული ერთი ასეთი კურორტი გაიხსენოთ.

1964 წელი. საკავშირო პირველობა თავისუფალ ჭიდაობაში ჩრდილოეთ ოსეთში, იმდროინდელ ქალაქ ორჯონიკიძეში მიმდინარეობს. საჭიდაო ხალიჩაზე გამოიძახეს ქართველი და რუსი მოჭიდავეები.

ორთაბრძოლა ქართველი სპორტსმენის სრული უპირატესობით მიმდინარეობს. რუსის მწვრთნელი ხედავს, რუსი მისი მოჭიდავე აგებს და უყვირს:

— Делай аутисту!
უბოჩისტკა — კბილის საწმენდი, საჩიქნია რუსულად. მოჭიდავეთა სლენგზე ნიშნავდა მონიშნულმდეგისთვის სახეზე მტკიცეული „ოლე-თის“ მიყენებას — ყურის მოგვსება, ცხვირის მოჭყლეტა, ტურნების, თმის ძირების მოწმინდა, რაც წესებით სრულიად დაუშვებელია.

დაინყო რუსმა მოჭიდავემ ქართველის სახეზე „სეირნობა“. ითმინა, ითმინა ჩვენმა ბიჭმა, მაგრამ, როცა ტურნები დაიწყო, რუსმა მოჭიდავემ და კბილებით ჩააფრინა მონი-

ნალმდეგეს, მოკლედ — უკბინა.

გაბრაზებული მსაჯი მიეჭრა ჩვენს მოჭიდავეს და ეკითხება: რატომ უკბინო? — Зачем ты его укусил? — А зачем он мой рот руками шевелит? — ისეთი რუსული უბასუხა ჩვენმა პოლიგლოტმა, რომ ჭიდაობის ისტორიაში უცვლელად ჩაენერა მჭერმეტყველების ეს მარგალიტი. აი, მისი გვარი კი არ შემორჩა. გულდასაწყვეტი კია, რადგან მაშინ ტაისონს კი არ მივიჩნევდით პირველმკბენლად (მან 1997 წელს პოლიტიკის რინგზე ყური მოაჭამა), არამედ ქართველი, რომელმაც 33 წლით ადრე დასაბამი მისცა ამ „ოლეთს“.

— იმედი ახსენეთ ბატონო გურამ და ამ თემას მინდა შევხუბო. თქვენი სახლიდან 100-150 მეტრში სახელოვანი ჩოგბურთეული ალიკ მეტრეველი ცხოვრობს.

— დიდებული პიროვნება.

— დიახ. სულ რამდენიმე დღის წინათ მეტრეველი საქართველოს უკეთესი მომავლის იმედით ბიძინა ივანიშვილის დაარსებულ „ქართულ ოცნებაში“ გაერთიანდა.

— 2008 წელს გამოცემულ ჩემს წიგნში, ეტყობა, ინტუიციამ შეარჩია, დანერგული მაქვს, რომ ბიძინა ივანიშვილისთან პიროვნება მოველინებოდა საქართველოს.

ბიძინა ივანიშვილი ყოველთვის იყო ჩვენი სპორტსმენების, მიცნიერების, ხელოვნების გამოჩენილი მოღვაწეების ნუბევი, იმედი, რადგან ენაოდა საოცარ ძველმოქმედებას. უბრალო, სიკეთით სავსე, ყოველგვარ აზიციას მოკლავალი პიროვნება, შრომაში გამოჩენილი ადამიანი, სოფელ ჭორვილის მიწაზე, ქართულ მიწაზე გაზრდილი ქართველი კაცი.

— უფიგრო და უსამშობლო ხალხით სავსეა საქართველოს ხელისუფლება.

— ჩვენი ალიკ მეტრეველის ნაბიჯს მივესალმები. ბიძინა ივანიშვილი ყოველთვის ჩვენ გვერდით იდგა და ჩვენც ვალდებული ვართ, მხარი დავუჭიროთ და გავერთიანდეთ „ქართულ ოცნებაში“. მე ამას არავის წინაშე არ ვმა-

— ალავერდის კათედრალის კედელზე, — იხსენებს გურამ საღარაძე, — გამოსახულია ორი მორიგისი. ქართულ ჭიდაობაში ძალების უხვეში დაპირისპირება კი არ არის მთავარი და გადამწყვეტი, არამედ მჯობნის გამოვლენის ამ პაქრობაში ჩაქსოვილია ურთიერთპატივისცემა, ჯენტილმენური დამოკიდებულება, გამარჯვება ერთისა მეორის ღირსების შეუღალაბადა.

ეს ყველაფერი ქართულ ჩუქურთმასავით არის ერთმანეთში ჩაქსოვილი-ჩანსული და ენერგიული ქართული მუსიკის თანხლებით ხელოვნების დონეზეა აყვანილი.

ჭიდაობა ღვთიური სახეობაა.

მეთანხმებით?

(მოდით და ნუ დაეთანხმები ასეთ შეფასებას, რომელსაც იგი ახალი და ახალი არგუმენტებით ამდიდრებს და ქართულ გენეტიკურ თავისებურებად მიიჩნევს.

დაეთანხმები კინდა-არკინდა, რადგან ქართული ჭიდაობა, არც ბერძნულ-რომა-

შეიქალა, რაბ ვთქვი, ეწინოს კიდახ მიხეილ სააკაშვილს, ერთი პერიოდი მასთან ერთად ვმოღვაწეობდი კიდახ თბილისის საკაბულოში, ახალ თაობას ვიხსრობ, იქ მოაზროვნე ბიჭები არიან, გაბრაბ საპარტიკლოსადმი ასეთი დამოკიდებულება მე გულს მიხეითქავს.

ნაზარბაევი ჩინოვნიკებს უხსოვთ არ უყვანს

ყაზახეთის პრეზიდენტმა ნურსულთან ნაზარბაევი ჩინოვნიკებს დღესასწაულებზე საზღვარგარეთ გამგზავრება აუკრძალა. პრეზიდენტის გადაწყვეტილებით, აღნიშნული აკრძალვა ეხებათ მინისტრებს, უწყებებისა და სამხარეო ადმინისტრაციის ხელმძღვანელებს, რომლებსაც არ აქვთ უფლება, ახალი წლის და სახელმწიფო დღესასწაულების დროს საზღვარგარეთ გაემგზავრონ. „დღესასწაულები უნდა აღნიშნოთ სამშობლოში თქვენს ხალხთან ერთად. ეს ეხება არა მხოლოდ ახალ წელს, არამედ ყველა ნაციონალურ და სახელმწიფო დღესასწაულს,“ — განაცხადა ნაზარბაევი.

ჩუსეთი «ბორჯომს» დააბრუნებენ

რუსეთის მთავარი სანიტარის — გენადი ონიშჩენკოს განცხადებით, რუსეთი „ბორჯომის“ ეროვნულ ბაზარზე დასაბრუნებლად აქტიურ მოლაპარაკებებს აწარმოებს. მისი თქმით, მოლაპარაკებები მიმდინარეობს არა ოფიციალურ თბილისთან, არამედ მიმხოდებლებთან. „ვიმპანივებს შევლით ის, რომ ისინი საქართველოს ტერიტორიაზე არ არიან დარეგისტრირებულნი,“ — აღნიშნა ონიშჩენკომ. შეგახსენებთ, რომ ქართული მინერალური წყლის რუსეთის ბაზარზე მინოდება 2006 წელს აიკრძალა, რის ოფიციალურ მიზეზადაც ქართული პროდუქციის უზარისხობა დასახელდა.

გეორგიული მსოფლიო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„უამრავი მემორარი მყავდა — უკრინელი, რუსი, შუაზილი, ჩრდილოეთ კავკასიიდან. უფროსი თაობიდან დავასახელებდი სინიაჰსკის, ძალიან კარბ პიროვნებას, ვალდია გორბატენკო, ლენინგრადალი ანატოლი ალბოვი — ბრწყინვალე ადამიანი, განათლებული და თავმდაბალი... რომელი ერთი ვთქვა... რა დამავიწყებს იმ საღამოებს, როცა გიტარით ჩამოვუკაპუნებდი და მთელი დღის დაძაბულობას მოვუხსნიდი გიტარას. თბილისურ, ქალაქურ სიმღერებს ვმღეროდი. გივი კარტოზიას ძალიან უყვარდა „ბინდისფერი სოფელი, უფრო და უფრო ბინდებდა“. ქართული ლაშქრული მივიღოდი საჭიდაოდ, რომორც ბრძოლის ველზე. გვერი მემორარი მყავდა უცხოეთში. იმავალი ჰაბიბი, მავალითად, მსოფლიოში სახელგანთქმული ირანელი, მახანდარულ ვეფხვად წოდებული.“

ლაგ, რადგან ჩემი გაგება მაქვს. ჩვენ — მოჭიდავეების არმია, ვეტერანები, სახელოვანი ადამიანები ვხედავთ, რომ კაცი მოდის ქართველი ხალხის უმწეო მდგომარეობიდან გამოსაყვანად.

ამასწინათ შევეგროვდით ბიჭები და ხელი მოვანერეთ წერილს ბიძინა ივანიშვილისთვის საქართველოს მოქალაქეობის აღდგენის მოთხოვნით. **როგორ შეიძლება ქართულ კაცს დაამადლო სა-ქართველოს მოქალაქეობა? უამრავი სიკეთე აქვს გაკეთებული, მსხავსი არამის გაუკეთებია.**

მეუღლეს ალუდგინე მოქალაქეობა, ბიძინას — არა?! საბავშვო ბაღია თუ რა არის, ვერ გამოვიდა.

სხვაგვით მიდის მიხეილ სააკაშვილი როგორც პრეზიდენტი. არადა, ქართველი ხალხის ნებით უნდა იაროს. არავინ არ უნდა „ჩარეცხოს“, უფროს-უმცროსი უნდა იცოდეს, ზნეობა, სიყვარული, სიკეთე. ვიღაც აქებს, ვიღაც — აძაგებს. მე არასოდეს პირადად არ ვლანძღავ. ის კაცი არ ვარ, გინება დაუწყო შეილის ტოლა ახალგაზრდას.

მაგრამ მასაც უნდა ახსოვდეს, რომ საქმე აქვს დიდი ტრადიციების ერთად.

შეიძლება, რაც ვთქვი, ეწყინოს კიდევ მიხეილ სააკაშვილს, ერთი პერიოდი მასთან ერთად ვმოდგანებოდი კიდევ თბილისის საკრებულოში, ახალ თაობას ვიცნობ, იქ მოაზროვნე ბიჭებიც არიან, მაგრამ საქართველოსადმი ასეთი დამოკიდებულება მე გულს მიხეთქავს. **ისტორიკად ცნობილია, როცა მთავრობები ილაშქრებდნენ კულტურის წინააღმდეგ, მცნობიანების წინააღმდეგ და ალყავეზული იყო ინჰიბიციები, მაშინ უფრო იკავებოდათ ძველმოქმედების, მიცნობიანების პროგრესული როლი.**

სამწესხაროდ, დღესაც იბრძვი ვითარებას — ახლაც ანგარიშს მცნობიანებას, ჭაშმარბიტ ხელოვნებას, კულტურას, სპორტს. სანაცვლოდ ვსაქმობ კულტურის მმართველობაზე, უცხოურს, არაქართულს.

ამ ფონზე კიაფებდა ქართველ მეცენატთა სახელები და ეს შუქი გაგვიანათებს მომავლის გზას.

— **ო, თქვენ პოეტურ რეგისტრში ლაპარაკობთ...**

— არ დაგიმალავთ, 2008 წელს ერთი ექსპროზი დაგწერე და ნაწყვეტს ნაკვითხავთ: **პოეტი არ ვარ, გული შემტკივა, დროა ერთობის, გულწრფელი აზრის, მტერი მოყვარედ ნუ გვეჩვენება — თავსა და მხრებზე ურჩხულად გვაზის. დროა, ვამხილოთ შავი ფარისებელი, ცრუ და მზაკვი,**

დროა, რომ ყველამ ხმა ავიმალლოთ, გამოვჩინოთ ბოროტი, ავიკეთილმან სძლიოს მუდამ ბოროტსა, ამას ლაღადებს ლეგიონი სიბრძნე... ქართველო ძმაო, ქართველო დაო, მრავალჟამიერ ძმობაში მიძმე.

— **ალალი კაცის სიტყვაა, რწმენის კაცის ნათქვამია. ასაბრუნობაზე გასვლის წინ, რწმენის გასამყარებლად ხომ არ ლოცულობდით მოჭიდავეები?**

— მე ჩემს გულში ვლოცულობდი. დავით ციმაკურიძე, პირველი ოლიმპიური ჩემპიონი 1952 წლის ჰელსინკის ოლიმპიადაზე...

— **ამურ ციმაკურიძე?**

— ასეც ეძახდნენ... ეკლესიაში დადიოდა, ფარულად, არავის აჩვენებდა. აკრძალული იყო. ერთმა-ორმა მაყურებლის დასანახად გადაინერა პირველი და დაისაჯენ. მეც დავდიოდი ეკლესიაში, ყოველთვის ვუჩოქებდი ხატს და იმედსა და ნუგეშს შევთხოვდი... ქართველმა კაცმა უფლის გზით უნდა იაროს.

პატრიარქი გვიქადაგებს ამას.

— **ბატონო გურამ, ეგებ განიხილოთ, როგორი ურთიერთობა გქონდათ საკავშირო მრავალეროვნული ნაკრების წევრებთან?**

— ეს იყო უდიდესი სიყვარულითა და ურთიერთპატივისცემით გამსჭვალული ოჯახი. ჩვენი ურთიერთობა ახლაც გრძელდება. ორი დღის წინათ დამირეკა მსოფლიო და მრავალგზის ოლიმპიურმა ჩემპიონმა ივანიშვილმა, მომიკითხა. პუტინის თანაშემწე ვახაველოვიც მირეკავს ხოლმე — **Дядя Гурам, როგორ ხარო?** რა არის აქ დასამალი? სულ სიყვარული და ძმობა გვექონდა ერთმანეთში. 3-4 წელიწადი თავისუფალ ჭიდაობაში საბჭოთა კავშირის ნაკრების კაპიტანი ვახლდით. მთელი ცხოვრება ერთად ვიყავით, შეკრებებზე — ყირიმში — ალშუბაში, მოსკოვთან — პოდოლსკში, ბელორუსიაშიც კარგი ბაზა იყო, სომხეთში — ნახკაძორში. და ყველგან, სადაც ჩავდიოდით, სითბო და სიყვარული გვხვდებოდა, გულმხურვალე მხარდაჭერა. მაგარი რომ ხარ, პატივისცემასაც იმსახურებ.

უამრავი მეგობარი მყავდა — უკრაინელი, რუსი, შუაზიელი, ჩრდილოეთ კავკასიიდან. უფროსი თაობიდან დავასახელებდი სინიაჰსკის, ძალიან კარგ პიროვნებას, ვალდია გორბატენკო, ლენინგრადალი ანატოლი ალბოვი — ბრწყინვალე ადამიანი, განათლებული და თავმდაბალი... რომელი ერთი ვთქვა.

რა დამავიწყებს იმ საღამოებს, როცა გიტარით ჩამოვუ-

ჩვენი ურთიერთობა ახლაც გრძელდება. რი დღის წინათ დამირეკა მსოფლიო და მრავალგზის ოლიმპიურმა ჩემპიონმა ივანიშვილმა, მომიკითხა. პუტინის თანაშემწე ვახაველოვიც მირეკავს ხოლმე — Дядя Гурам, როგორ ხარო? რა არის აქ დასამალი? სულ სიყვარული და ძმობა გვექონდა ერთმანეთში. 3-4 წელიწადი თავისუფალ ჭიდაობაში საბჭოთა კავშირის ნაკრების კაპიტანი ვახლდით. მთელი ცხოვრება ერთად ვიყავით, შეკრებებზე — ყირიმში — ალშუბაში, მოსკოვთან — პოდოლსკში, ბელორუსიაშიც კარგი ბაზა იყო, სომხეთში — ნახკაძორში. და ყველგან, სადაც ჩავდიოდით, სითბო და სიყვარული გვხვდებოდა, გულმხურვალე მხარდაჭერა. მაგარი რომ ხარ, პატივისცემასაც იმსახურებ.

კაკუნებდი და მთელი დღის დაძაბულობას მოვუხსნიდი ბიჭებს. თბილისურ, ქალაქურ სიმღერებს ვმღეროდი. გივი კარტოზიას ძალიან უყვარდა „ბინდისფერი სოფელი, უფრო და უფრო ბინდებდა“. ქართული ლაშქრული მივიღოდი საჭიდაოდ, როგორც ბრძოლის ველზე.

ბევრი მეგობარი გყავდა უცხოეთში. იმავალი ჰაბიბი, მავალითად, მსოფლიოში სახელგანთქმული ირანელი, მახანდარულ ვეფხვად წოდებული.

— **რომელიც დაამარცხეთ.**

— 1961 წელი იყო. ახალგაზრდა ვიყავი, ბიჭი და, ალბათ, ვერ შევძალას. მოუგე, მაგრამ მეგობრებად დავრჩით. ძალიან უნდა საქართველოში ჩამოსვლა. ირანის მოქალაქეც არის და შეერთებული შტატებისაც. თუ ასეთ სახელოვან კაცს მივიღებთ საქართველოში, ჩვენი გამარჯვება იქნება.

სპორტი ხალხთა შორის გზა და ხიდა.

— **ყოველ გუცავება ამასწინათ ჩვენი გაზეთისთვის მიცემულ ინტერვიუში თქვა, რომ ფეხბურთში საკავშირო ნაკრების წევრებს ქართველ კოლეგებთან მეგობრობა ღირსების საქმედ მიაჩნდათ.**

— ათასპროცენტითაა უთქვამს. მოჭიდავეებშიც ასე იყო, შეიძლება უფრო მეტადაც კი. დღეს ამას ვნა-ტრუ-ლობთ.

ჩანართი თემაში: სპორტის დამსახურებული ოსტატი, სსრკ დამსახურებული მწვრთნელი იური შახმურადოვი იხსენებს, ნახკაძორის ბაზაზე შეკრების დროს როგორ დაენიძლავა

მსოფლიოს სუთგზის ჩემპიონი უმჩატეს ნონაში ალი ალიევი ქართველ გოლიათს — **ომარ ბლიაძეს, ვინ უფრო მეტ ხანს გაძლებდა წააქვევს. ალიევი ყველას ყველაფერზე ენიძლავებოდა და ყოველთვის აგებდა.**

დანიძლავდნენ და ჩაყვინთეს, დასხდნენ აუზის ფსკერზე (ნახკაძორის ბაზა შესანიშნავად იყო მოწყობილი).

გადის ერთი ნუთი, ორი, სამი... მოჭიდავეები, რომლებიც ინტერესით ადევნებდნენ თვალს ორთა ამ არაორდინალურ ჭიდილს, ხედავენ, რომ პატარა ალიევი თავს ჩაჰქინდრავს და თანდათან ნონასწორობას კარგავს.

„Он теряет сознание! — кричит Гурам Сагарадзе и в ту же секунду хватается его под мышки и вытаскивает из бассейна,“ — წერს შახმურადოვი.

როცა მოასულიერეს, პირველი, რაც ალიმ იკითხა, იყო: — ვინ გაიმარჯვა?

გურამ საღარაძეს, ამ ამბავს რომ შევხსენებ, გაეცინება და მეტყვის:

— ალი ალიევი საოცარი ნებისყოფის კაცი იყო — იტყოდა, არ გადათქვამდა. იმ წამსვე რომ არ ამომეყვანა, არც და ვერც ამოვიდოდა და შეიძლება, ვერც გადარჩენილიყო.

— **ბატონო გურამ, ერთხელ თქვენ მითხარით, რომ თქვენი ვარჯიში გამოზომილი იყო და თავს არ ვაკლავდით? რატომ?**

— იმიტომ, რომ ვერ ავეყვი ნაკრების ვარჯიშის რეჟიმს.

უნაკლებად ახალი კონსტიტუცია გააპროტესტეს

ათი ათასობით უნგრელი ბუდაპეშტის ცენტრში შეიკრიბა და ახალი კონსტიტუციის მიღება გააპროტესტა. აქციის დაახლოებით 30 ათასი მონაწილე ბუდაპეშტში, ოპერის თეატრთან შეიკრიბა. მათ ხელში პლაკატები ეჭირათ და უნგრეთის პრემიერ-მინისტრის — ვიქტორ ორბანის მმართველობას დიქტატურას უწოდებდნენ. აქციის მონაწილეები მიიჩნევენ, რომ ახალი კონსტიტუცია საფრთხეს უქმნის დემოკრატიას, რადგან კონტროლისა და ბალანსის სისტემის ლიკვიდაციას ახდენს. მათი აზრით, ახალი კონსტიტუციით ხელისუფლება სასამართლო და საბანკო სისტემაზე, ასევე მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებზე კონტროლს აძლიერებს.

13-მილიარდიანი ქარხანა

რუსეთსა და იაპონიას ვლადივოსტოკში დაბრუნდნენ ბუნებრივი აირის ქარხნის აშენება, შესაძლოა, 13 მილიარდი აშშ დოლარი დაუჯდეს. მხარეებს შორის ქარხნის აშენებაზე შესაბამისი შეთანხმება, შეიძლება, უკვე მიმდინარე თვეში გაფორმდეს. უკვე განსაზღვრულია, რომ ქარხნის სიმძლავრე 10 მილიონ ტონა იქნება და ამ რაოდენობის გამომუშავებას ის 2020 წლისთვის შეძლებს. აღნიშნული იაპონიაში ბუნებრივი აირის მოხმარების 14%-ს შეადგენს.

გაეროსის პრეზიდენტს ვედიანო ზანოლანი ადანაშაულებენ

გერმანული და საერთაშორისო ჟურნალისტური ორგანიზაციები გერმანიის პრეზიდენტ კრისტიან ვულფს აკრძალა და მას მედიაზე ზეწოლაში ადანაშაულებენ. „ბი-ბი-სის“ ცნობით, გერმანიის პრეზიდენტი გაზეთ Bild-ის ხელმძღვანელობაზე ზეგავლენას ახდენდა და ცდილობდა, მისთვის არასასურველი პუბლიკაციის დაბეჭდვა თავიდან აეცილებინა. გამოცემამ აღნიშნული ინფორმაცია მაინც დაბეჭდა. ის გერმანიის პრეზიდენტის კორუფციულ გარიგებასთან კავშირს ცეცხობდა.

საბელოვი ახლა სად არის?

— ორჯონიკიძეშია. არაჩვეულებრივი პიროვნებაა, ყოველმხრივ დადებითი ადამიანი. არ უნდა გაეშვათ, მაგრამ სხვა გზა არ დაუტოვეს.

საქართველო სიცოცხლის ხეა, რომლის კენწერო ცას სწვდება, ჩვენ კი მის ტოტებზე ვსხედვართ. გაუფრთხილდეთ თითოეულ ტოტს, თორემ ძალიან ძვირად დაგვიჯდება.

ესაუბრა არამ სანუბლიძე

საკოვის მეუღლე სანდალუი გაეხვია

საფრანგეთის პრეზიდენტის — ნიკოლა საკოვის მეუღლე სანდალუი გაეხვია. კარლა ბრუნის პროტექციონიზმში ადანაშაულებენ. ფრანგული მედიის ცნობით, ქვეყნის პირველმა ლედიმ გაერო-ს მშვიდობის ელჩის ტიტულს ბოროტად გამოიყენა და საქველმოქმედო აქციებში ნათესავები და ახლო მეგობრები ჩართო, რითაც მათ საკომოდ სოლიდური თანხა მოაპოვებინა. გაელენიანი ფრანგული გამოცემა „მარანი“ იტყობინება, რომ, კარლა ბრუნის მოთხოვნით, ყოველგვარი ტენდერის გარეშე გაერო-ს ფონდმა ფრანგულ კომპანიას, რომელსაც პირველი ლედი მემგობარი ხელმძღვანელობს, 3,5 მილიონი აშშ დოლარი გადაურიცხა.

პენტაგონმა ირანის მუქარას უპასუხა

აშშ-სა და ირანს შორის დაპირისპირება ბოლო 20 წლის განმავლობაში პიკს აღწევს. პენტაგონი პასუხობს ირანის მუქარას იმის შესახებ, რომ „იგი ორჯერ გაფრთხილებას არ აპირებს“ და აცხადებს, რომ ორმუხის სრულტემი თავისი ავიამზიდი დაჯგუფებების გაგზავნას გააგრძელებს. „ამერიკული სამხედრო ძალებისა და საშუალებების განთავსება სპარსეთის ყურის რეგიონში გაგრძელდება ისე, როგორც ეს ათწლეულების განმავლობაში ხდებოდა,“ — აცხადებს პენტაგონის წარმომადგენელი ჯორჯ ლიტლი. შეგახსენებთ, ირანმა ამერიკული ავიამზიდის „ჯონ სტენისის“ ხელმძღვანელობა გააფრთხილა, სპარსეთის ყურეში დაბრუნება არ განედოს.

უხეში შიშველი იქნა დაშვებული საბაზრო ეკონომიკისაქვე მიმავალი გზის ეკონომიკური სტრატეგიის არჩევანი. ვიჩქარეთ, სხვაგვარად დაგვრჩება, ბრძოლა გავიმარჯვოთ „შოკური თერაპიის“ გზით საბაზრო ეკონომიკაზე დაუყოვნებლივ გადასვლის მეთოდში... „შოკური თერაპიის“ მეთოდის გამოყენებით არჩეული გადასვლის ნიშანსებში გაურკვევლობა თავისი უარყოფითი კვალი დააჩვენა ამ უაღრესად დიდგინებელ მოვლას.

საბაზრო ეკონომიკის კურსს ამჟამად ალტერნატივა არ აქვს, რადგან დღემდე ცნობილ ეკონომიკურ სისტემათა შორის იგი ყველაზე ეფექტურია.

საბაზრო ეკონომიკურ სისტემაზე გადასვლა ექვემდებარება მთელ რიგ ეკონომიკურ კანონზომიერებებს. მათ შორის უმთავრესია საკუთრების რადიკალური რეფორმა, რომლის მიზანია არის საბაზრო ეკონომიკის მოთხოვნათა შესაბამისად საკუთრებისა და მეურნეობრიობის მრავალფორმიანობის დამკვიდრება და მრავალწილობრივი ეკონომიკის ჩამოყალიბება, რაც ნარმოვადგენელია სახელმწიფო ფორმებისა და პრივატიზაციის ფორმებისა და პრივატიზაციის განხორციელების გარეშე.

საკუთრების განსახლები ფორმებისა და პრივატიზაციის ფორმების მეტწილად გულისხმობს სახელმწიფო საწარმოების გამოყვანას უშუალოდ სახელმწიფოებრივი მართვის სტრუქტურებიდან, მათ გარდაქმნას საკუთრების სხვა, არასახელმწიფო ფორმებზე დამყარებულ საწარმოებად და ეკონომიკაში ხელშეწყობის სახელმწიფო მონოპოლიის აღმოფხვრას. ამასთან, განსახლები ფორმებისა და პრივატიზაციის განხორციელების შედეგად, რომელიც ხელსაძლევს, რომ სახელმწიფო საწარმოებმა ახალ თვისებრიობაში განაგრძონ ფუნქციონირება.

ამდენად, გარდა მთავარი პერიოდის ყველაზე აქტიურ კარდინალურ პრობლემას წარმოადგენს საკუთრების რადიკალური რეფორმა, მისი განსახლები ფორმებისა და პრივატიზაციის განხორციელება.

განსახლები ფორმებისა და პრივატიზაციის პროცესში გადაწყვეტილი როლი სახელმწიფომ უნდა შეასრულოს. საჭიროა პრივატიზაციის პროცესის დამთავრება, ხოლო ამჟამად — პრივატიზაციის დამთავრებულ ეტაპზე ადრე დაშვებული შეცდომების გამოსწორება. ზემოთქმულიდან გამომდინარე, სახელმწიფო ქონების დემონოპოლიზაციისა და საკუთრების განსახლები ფორმების (პრივატიზაციის) პრობლემა ერთობ აქტიურია როგორც თეორიული, ისე პრაქტიკული თვალსაზრისით.

II. პრივატიზაციის თავისებურებები

საქართველო პოლიტიკური დამოუკიდებლობის მოპოვებისთანავე გეზი აიღო საბაზრო ეკონომიკური სისტემის შექმნისაკენ, რადგან საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ სახელმწიფო ქონების განსახლები ფორმებისა, ანუ პრივატიზაცია ობიექტურ აუცილებლობას წარმოადგენდა და მას სხვა ალტერნატივა არ ჰქონდა.

ამდენად, მცდარია იმ ეკონომისტთა შეხედულებები, რომლებიც ნეგატიურად აფასებენ პრივატიზაციის პრო-

საქართველო პოლიტიკური და ეკონომიკური მოვლებისთანავე გეზი აიღო საბაზრო ეკონომიკური სისტემის შექმნისაკენ, რადგან საბჭოთა კავშირის დაშლის შედეგად სახელმწიფო ქონების განსახლები ფორმებისა, ანუ პრივატიზაცია ობიექტურ აუცილებლობას წარმოადგენდა და მას სხვა ალტერნატივა არ ჰქონდა

ცესს ჩვენს ქვეყანაში. ნეგატიურ შეფასებას იმსახურებს არა თვით პრივატიზება, როგორც ასეთი, არამედ მისი მოუმზადებლად, არაორგანიზებულიად, თვითდინებით, შესაბამისი ეკონომიკური პირობების შეუქმნელად დაწყება და განხორციელება, როგორც ამას მთელი რიგი ობიექტური და სუბიექტური ფაქტორების მეშვეობით ჰქონდა ადგილი საქართველოში.

პრივატიზება პოსტსაბჭოთა საქართველოში თავისი შინაარსით არსებითად განხორციელდა ტრადიციული სტრუქტურებისა და განსახლები ფორმების შექმნის გზით. როგორც საერთაშორისო სტატისტიკის განსხვავებით. ის, როგორც საერთაშორისო სტატისტიკის მიხედვით, პრივატიზება და მისი მართვის ახალი ფორმების მსოფლიო ეკონომიკისათვის უპრეცედენტო შემთხვევაა, რამდენადაც ანალოგიური მოვლენის მანამდე არც ერთი ქვეყნის პრაქტიკაში არ ჰქონია ადგილი.

საქართველოში იმ ქონების განსახლები ფორმებისა და კერძო საკუთრებაში გადაცემა მოხდა, რომელიც ათეული წლების მანძილზე იქმნებოდა საზოგადოების ყველა წევრის კოლექტიური შრომით. იგი საზოგადოებრივი საკუთრება იყო და, ფაქტობრივად, მთლიანად სახელმწიფო მონოპოლიას წარმოადგენდა.

სახელმწიფო ქონების პრივატიზების პროცესის სირთულეს განაპირობებდა ისიც, რომ უნდა შეცვლილიყო ქონების არა მარტო კონკრეტული მესაკუთრე, არამედ თვით პოლიტიკური წყობაც, მისი შესაბამისი საკუთრებითი ურთიერთობებით.

საქართველოში პრივატიზაციის პროცესი დაიწყო მეტად რთულ პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და სოციალურ ვითარებაში.

ამ პროცესს დაემთხვა მსოფლიოში ერთ-ერთი უდიდესი სახელმწიფოს — საბჭოთა კავშირის სუვერენული, დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად გარდაქმნის უაღრესად მტკი-

ვნული პროცესი, ძველი სა-მეურნეო კავშირების მოშლა და ამის საფუძველზე დაწყებული ღრმა ეკონომიკური კრიზისი, რამაც XX საუკუნის დასაწყისისათვის ყველა პოსტსოციალისტური სახელმწიფო მოიცვა.

ქვეყნის სამრეწველო საწარმოთა უმრავლესობაში შეწყდა წარმოების პროცესი და დაიწყო უპატრონოდ მიტოვებული საწარმოების (ხშირად აქ დასაქმებული მიერ) მასობრივი გაძარცვა-განადგურება.

დამახასიათებელი გახდა სოციალური დაძაბულობის ზრდა, ეკონომიკური აქტივობის დაკლება, უმუშევრობისა და სიღარიბის დონის ზრდა, ბიუჯეტის ქრონიკული დეფიციტი, დაუძლეველი სირთულეების ქვეყნის გარეთ ანგარიშსწორების სფეროში, საკუთარი ვალუტის არარსებობის პირობებში ეროვნული კუპონის ჰიპერინფლაცია და საბჭოთა ფულის ნიშნების მძაფრი ნაკლებობა, სათანადო გამოცდილებისა და კვალიფიციური კადრების დეფიციტი. ყოველივე ეს თითქმის გააუფრთხილა სირთულეებს ქმნიდა ახალი რეფორმის გზაზე.

90-იანი წლების პირველ ნახევარში ქვეყანა ჩართული აღმოჩნდა ეთნოკონფლიქტებსა და სამოქალაქო ომში, ხელისუფლება შეიცვალა ძალისმიერი მეთოდებით, რამაც გამოიწვია საზოგადოების გახლეჩა და ურთიერთდაპირისპირება. ასეთ ვითარებაში რამდენადმე უყურადღებოდ დარჩა ახალი სოციალურ-ეკონომიკური სისტემის შექმნისაკენ მიმართული რეფორმები, მათ შორის, პრივატიზების პროცესი.

ამ სიტუაციაში სოციალურ-ეკონომიკური კრიზისიდან გამოსვლის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ქმედითი საშუალება იყო ადმინისტრაციულ-მმართველური სისტემიდან საბაზრო ეკონომიკაზე უსწრაფესი გადასვლა, რომლის

განხორციელებისათვის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს სახელმწიფოებრიობა — პრივატიზება, სოციალიზმი-სათვის სრულიად უცხო საზოგადოების ახალი ნაწილის, კერძო მენარმეთა ფენის ჩამოყალიბება, რომლის უნარზე, მოქმედების მასშტაბობაზე სისხლხორციელად იქნება დამოკიდებული ქვეყანაში არსებული ბუნებრივი რესურსების გამოყენება, სანარმოთა სიმძლავრეების ამოქმედება, მომსახურების სფეროსა და ვაჭრობის გამოცოცხლება, თვით ქვეყნის შიგნით არსებული სრული პოლიტიკური და სოციალური ვითარების გამო დაცარიელებული სახელმწიფო ხაზინის შევსება, მოსახლეობის მოთხოვნათა დაკმაყოფილება.

მასშასადამ, ძველანაში 90-იანი წლების დასაწყისისათვის აშკარად გამოიკვეთა უპატრონოდ დარჩენილი სახელმწიფოებრივი პრივატიზების აუცილებლობა. შედგა საპრივატიზებელი ობიექტებისა და ხარაღიანი საწარმოების ნუსხა და გადაწყდა საპრივატიზებო ქონების გასხვისება: აუქციონის, პირდაპირი გაყიდვის, იჯარა-გამოსყიდვისა და სანარმოთა სააქციო საზოგადოებად გარდაქმნის ფორმით.

სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტროს მიერ შემუშავებული და დამტკიცებული იქნა დებულებები: „სახელმწიფო ქონების კონსერვის ფორმით“, „სახელმწიფო ქონების იჯარა — გამოსყიდვის უფლებით“ და „სახელმწიფო ქონების პირდაპირი მიყიდვის ფორმით“, „პრივატიზებისა და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული აქციების მართვის უფლების კონსერვის ფორმით გადაცემის შესახებ“.

ამ დოკუმენტების დიდი მნიშვნელობის მიუხედავად, არსებული საკანონმდებლო ბაზა სრულიად არ აღმოჩნ-

და საკმარისი ქვეყანაში პრივატიზების პროცესის მალალორგანიზებულად და უხეში შეცდომების გარეშე ჩატარებისთვის.

ქვეყანაში ჯერ კიდევ არ იყო შემუშავებული პრივატიზების განხორციელების მექანიზმები და საბაზრო ეკონომიკის ერთიანი გეგმა. ზემოთ ჩამოთვლილი კანონები არ ეფუძნებოდა იმ პრაქტიკულ გამოცდილებას, რომელიც დაგროვილი იყო მთელ რიგ პოსტსაბჭოთა ქვეყნებში პრივატიზების განხორციელების სფეროში. ამ დოკუმენტებში სათანადოდ არ იყო გაშუქებული სახელმწიფო საწარმოთა პრივატიზების არსი, პრივატიზების გამტარებელი ხელმძღვანელი ორგანოების ფუნქციები. არ იყო დაზუსტებული იმ დარგებისა და საწარმოების ჩამონათვალი, რომლებიც არ უნდა დაქვემდებარებოდა პრივატიზებას და ა.შ.

უხეში შეცდომა იქნა დამუშავებული საბაზრო ეკონომიკისაკენ მიმავალი გზის ეკონომიკური სტრატეგიის არჩევანი. ვიჩქარეთ, სხვებზე ადრევე, ბრძოლა გავიმარჯვოთ „შოკური თერაპიის“ გზით საბაზრო ეკონომიკაზე დაუყოვნებლივ გადასვლის მეთოდით. უარყვავით საბაზრო ეკონომიკაზე თანდათანობით გადასვლის თეორია „გრადუალური“ არ გავითვალისწინეთ ის, რომ გარკვეულ პერიოდში საქართველოში სასარგებლო იქნებოდა სახელმწიფო კაპიტალიზმის ზოგიერთი გამოცდილების გამოყენება და ა.შ.

გამოუცდელობამ და უნიტარული ეკონომიკური სისტემიდან საბაზრო ურთიერთობებზე „შოკური თერაპიის“ მეთოდის გამოყენებით არჩეული გადასვლის ნიშანსებში გაურკვევლობამ თავისი უარყოფითი კვალი დაამჩნია ამ უაღრესად დიდმნიშვნელოვან მოვლას.

ამიტომ იყო, რომ შემდგომ გზადაგზა, პრივატიზაციის პროცესის განხორციელების პარალელურად მუშავდებოდა და მტკიცდებოდა მთელი რიგი სამართლებრივი აქტებისა, დებულებებისა, მეთოდებისა, კანონებისა და ა.შ. ამ მიმართულებით განეული მუშაობა, აგრეთვე, ეყრდნობოდა მსოფლიო ბანკის, ევროგაერთიანების, საერთაშორისო სავალუტო ფონდისა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების რეკომენდაციებსა და მითითებებს, რომლებიც ითვალისწინებდა მსოფლიო პრაქტიკას, განსაკუთრებით, აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების გამოცდილებას. ამდენად, ზემოთ აღნიშნულმა გარემოებებმა უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინა პრივატიზების პროცესზე, რამაც თავი იჩინა იმ დარღვევებისა და ნაკლოვანებების სახით, რომლებიც დამუშავებული იქნა ცალკეულ ეტაპებზე.

ამირან ჯიბუტი, პროფესორი

გეორგიული მსოფლიო

თურქული მედია დღეს პირველად გამოეხმაურა სომალელ მეკობრეთა ტყვეობიდან მეზღვაურების გათავისუფლების ფაქტს. 15 ქართველ მეზღვაურთან ერთად, ტყვეობიდან თურქეთის სამი მოქალაქეც გაათავისუფლეს. თურქი მოქალაქეები კენიიდან დაბრუნდებიან სამშობლოში. ეს კი შესაძლებელია ქართველ მეზღვაურებთან ერთად მოხდეს და სპეციალური ავიარეისი თურქეთის გავლით შესრულდეს.

სირიის პრეზიდენტი თანადატოვების დატოვებას არ აპირებს

სირიის პრეზიდენტი ბაშარ ასადი თანამდებობის დატოვებას არ აპირებს. როგორც მან სიტყვით გამოსვლისას განაცხადა, ის საკუთარ ხალხს სჭირდება. შეგახსენებთ, რომ სირიის ასადის გადადგომის მოთხოვნის საპროტესტო აქციები, რომლებიც შემდეგ არეულობებში გადაიზარდა, რამდენიმე თვეა, მიმდინარეობს. გაეროს მონაცემებით, არეულობებს 3000-ზე მეტი ადამიანი ემსხვერპლა.

ირანს სიკვდილიანობის შეწყობა სთხოვს

აშშ მოუწოდებს ირანს, გაათავისუფლოს ირანული წარმოშობის ამერიკელი, რომელსაც ისლამური სახელმწიფომ სიკვდილით დასჯა მიუსაჯა. ამირ მირზაი ჰეკმათს ირანის სასამართლომ სასჯელის უმალესი ზომა გამოუტანა, მას შემდეგ, რაც ის აშშ-სა და ცენტრალურ სადაზვერვო სამმართველოს სასარგებლოდ ჯამუშობაში ბრალდებულად აღიარა. ბრალდებულს სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის აპელაციისთვის ოცი დღე აქვს.

პინოჩეტი დიქტატორი აღარაა

ჩილეს მემარცხენე ძალები ხელისუფლებას ქვეყნის ისტორიის გაყალბებაში ადანაშაულებენ — ახალ სასკოლო სახელმძღვანელოებში გენერალი პინოჩეტი დიქტატორად აღარ მოიხსენიება. ჩილეს განათლების სამინისტრომ სასწავლო პროგრამაში ცვლილებები განახორციელა, რის შედეგადაც ბავშვებს ასწავლიან, რომ 1973-90 წლებში ჩილეს „სამხედრო რეჟიმი“ მართავდა და არა დიქტატურა. ხელისუფლება ოპოზიციის ბრალდებას უარყოფს და განმარტავს, რომ ცვლილებების მიზანი ბავშვებისთვის უფრო მესაფერისი და გასაგები ტერმინის შერჩევა იყო.

აშშ ირანს რეზოლუციას ახსენებს

აშშ მიიჩნევს, რომ იმ შემთხვევაში, თუ ირანი ფორდულს ქარხანაში ურანის 20%-ით გამდიდრებას დაიწყებს, ეს თეირანის მიერ გაეროს უშიშროების საბჭოს მიერ მიღებული რეზოლუციის დარღვევა იქნება. ეს განცხადება თეირანის სახლის წარმომადგენელმა ვიქტორია ნულანდმა გააკეთა. თეირანმა თავად გააკეთა განცხადება იმის შესახებ, რომ ფორდულს ქარხანაში ურანის გამდიდრებას იწყებს. დასავლური ქვეყნები მიიჩნევენ, რომ ირანი ატომური ენერგეტიკის განვითარების პროგრამის საფარქვეშ ბირთვულ იარაღს ამზადებს.

მეორე მსოფლიო ომის დასრულების შემდეგ აშშ რეპიონში მთავარ მოქმედ პირს პირველად აღარ წარმოადგინეს. თუ აშშ-ს სურს, მსოფლიო ზესახელმწიფოს სტატუსი შეინარჩუნოს, რეპიონში მთავარი პოზიციები უნდა აღიდგინოს და ჩინეთის გავლენა შეამციროს. როგორც გამოცხადდა, უახლოესი ათწლეულის განმავლობაში ამაზე მნიშვნელოვანი ამოცანა ძველების საბარეო პოლიტიკას არ ელის.

კაპიტოლიუმი ხეხსლოვან დრაკონს ემუქრება

აზიაში ამერიკის გავლენის ზრდის პარალელურად ამერიკა-ჩინეთის ურთიერთობა მხოლოდ გაუარესდება.

ახლო აღმოსავლეთში ორი კატასტროფული ომის დასრულების მცდელობებში ობამას ადმინისტრაციამ, შესაძლოა, ეს-ესაა წამოიწყო ახალი ცივი ომი აზიაში, კიდევ ერთხელ განიხილა რა ნავთობი გლობალური უპირატესობის გასაღებად. ახალ პოლიტიკაზე გადასვლის თაობაზე პრეზიდენტმა ობამამ 17 ნოემბერს ავსტრალიის პარლამენტისადმი მიმართვისას გამოაცხადა და მაშინვე გაშიფრა თავისი თამამი და უკიდურესად სახიფათო გეოპოლიტიკური ხედვა. ახლო აღმოსავლეთზე ფოკუსირების ნაცვლად, როგორც ეს უკანასკნელი ათწლეულის განმავლობაში ხდებოდა, ახლა აშშ თავისი სიმძლავრეების კონცენტრირებას აზიასა და წყნარ ოკეანეში განახორციელებს.

„ჩემი მინიშნებები არაო-რაზროვანია. — განაცხადა ობამამ კანბერაში, — ჩვენი გეგმებისა და ბიუჯეტის შესა-ბამისად სამომავლოდ ჩვენ გა-მოვყოფთ რესურსებს ამ რე-გიონში ძლიერი სამხედრო დასწრების უზრუნველყოფი-სათვის“.

მაშინ, როდესაც ადმინისტრ-რაციის წარმომადგენლები ირწმუნებიან, რომ ეს ახალი პოლიტიკა სულაც არაა მიმარ-თული ჩინეთის წინააღმდეგ, დასკვნა საკმაოდ ნათელია: ამ მომენტიდან ამერიკის სამხედ-რო სტრატეგიის პირველხა-რისხივადი ფოკუსი იქნება არა ტერორიზმთან ბრძოლა, არა-მედ ნებისმიერ ფასად ამ ეკო-ნომიკურად სწრაფად განვი-თარბადი რეგიონის შეკავება. ოფიციალური პირები ირწ-მუნებიან, რომ აზიაზე ახალი აქცენტი და ჩინეთის მიმართ შეკავების პოლიტიკა აუცი-ლებელია, რადგან აზია-წყნარ-ი ოკეანის რეგიონი მსოფ-ლიო აკონომიკური ასტივო-ბის მიზიდულობის ცენტრს წარმოადგენს. მანამ, ვიდრე აშშ ერაცსა და ავღანეთში იყო ჩარჩენილი, მათი თქმით, ჩი-ნეთს რეგიონში საკუთარი გავლენის გასაზრდელად დრო ჰქონდა.

მეორე მსოფლიო ომის დასრულების შემდეგ აშშ რეპიონში მთავარ მოქმედ პირს პირველად აღარ წარმოადგინეს. თუ აშშ-ს სურს, მსოფლიო ზესახელმწიფოს სტატუსი

შეინარჩუნოს, რეპიონში მთავარი პოზიციები უნ-და აღიდგინოს და ჩინე-თის გავლენა შეამციროს. როგორც გამოცხადდა, უახლოესი ათწლეულის განმავლობაში ამაზე მნიშვნელოვანი ამოცანა ძველების საბარეო პოლი-ტიკას არ ელის.

თავისი ახალი სტრატეგიის შესაბამისად, აშშ-ის ადმინისტრაციამ უკვე მიიღო მთელი რიგი ზომებისა აზიაში ამერი-კული გავლენის გასაძლიე-რებად, რაც ჩინეთს აიძუ-ლებს, თავდაცვაზე გადავი-დეს. ზემოხსენებული ზომები ითვალისწინებს ავსტრალია-ში, დარვინში მდებარე საჰაერ-ო ბაზაზე 250 საზღვაო ქვე-თის განლაგების გადაწყვე-ტილებასაც (მათი რაოდენობა შეიძლება 2500-მდე გაიზარ-დოს) და 18 ნოემბერს მიღე-ბულ „მანილას დეკლარაცია-საც“, რაც აშშ-ისა და ფილიპი-ნების გაცილებით მჭიდრო სამხედრო კავშირების დამყა-რებას ითვალისწინებს.

ამავე დროს, თეთრმა სახლ-მა გამოაცხადა ინდონეზიაში სახელზე აშშ-ის „F-16“ ტიპის 24 გამა-ნადგურებლის მიყიდვის თაო-ბაზე და იზოლირებულ, ჩინე-თის ძველ მოკავშირე ბირმაში ჰილარი კლინტონის ვიზიტის თაობაზე, რაც ბოლო 56 წლის მანძილზე აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის პირველი ვიზიტი იქ-ნება ამ ქვეყანაში. კლინტონი ასევე საუბრობდა სინგაპურ-თან, ტაილანდთან და ვიეტ-

ნამთან დიპლომატიური და სამხედრო კავშირების გაძლიე-რების თაობაზე, ეს ქვეყნები კი ესაზღვრებიან ჩინეთს ან აკონტროლებენ საკვანძო სა-ავაქრო მარშრუტებს, რომელ-თა საშუალებითაც ჩინეთი ნედლეულისა და ნაწარმის ექ-სპორტირებას აპირებს.

ადმინისტრაციის წარმო-მადგენლები საქმეს ისე წარ-მოაჩენენ, თითქოს მსგავსი ნაბიჯები მიმართული იყო ამერიკის უპირატესობის მაქ-სიმალური გაძლიერებისაკენ სამხედრო და დიპლომატიურ სფეროებში, მაშინ, როდესაც ჩინეთი ეკონომიკურ სფერო-ში დომინირებს.

„შურნალ „FOREIGN POLI-CY“-ში ცოტა ხნის წინ გა-მოქვეყნებულ სტატიასში კლინტონმა აღიარა, რომ აკონომიკურად დასუს-ტებულ აშშ-ს არ შეუძლია ერთდროულად მრავალ რეპიონში დომინირება. აშშ-მა საზღვრდაგულოდ უნდა შეარჩიოს „ბრძო-ლის ველზე“ და განათავ-სოს თავისი შეზღუდული პოტენციალი, ძირითა-დად, სამხედრო დანიშნუ-ლების, მაქსიმალური უპირატესობის უზრუნ-ველყოფისთვის. გლობა-ლური დომინირებისთვის, აზიის მდგომარეო-ბის გათვალისწინებით, ცხადი ხდება, რომ აშშ თავისი რესურსების კონ-ცენტრირებას სწორად ამ მოახდენს.

როგორც სახელმწიფო მდი-ვანი წერს, უკანასკნელი ათი წლის მანძილზე ქვეყანამ ერაცსა და ავღანეთში უდიდე-სი რესურსები ჩაღო, მომავა-დში ათწლეულის განმავლობა-ში კი უფრო ჭკვიანურად უნ-და მოიქცეს და განსაზღვროს, სად დააბანდოს თავისი დრო და ენერჯია, რომ ლიდერი გახ-დეს და დაიცვას თავისი ინტე-რესები... ამიტომ, **სახელმ-წიფო მდივნის განცხადებ-ებით, ამერიკის სახელმწიფო-ფორსირების მოგა-ვალი ათწლეულის ერთ-არ-თი უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა, დააფიქსიროს მნიშვნელოვნად გაზრ-დილი დიპლომატიური, ეკონომიკური, სტრატე-გიული და სხვა სახის ინ-ვესტიციები აზია-წყნარ-ი ოკეანის რეგიონში.**

ამგვარი აზროვნება მისი გარკვევით შესაძლებელია სამ-ხედრო ფოკუსირებით სახი-ფათოდ პროვოკაციულად გა-მოიყურება. გამოცხადებული ნაბიჯები გულისხმობს ჩინე-თის მოსაზღვრე წყლებში სამ-ხედრო დასწრების გაძლიერე-ბას, ამ ქვეყნის მეზობლებთან სამხედრო კავშირების გაფარ-თობას. ეს მოქმედებები კი აუცილებლად გამოიწვევს პე-კინში განგაშს და გაამყარებს მმართველ წრეებში (განსა-კუთრებით ჩინეთის სამხედ-რო ხელმძღვანელობაში) იმ ადამიანთა პოზიციებს, რომ-ლებიც ამერიკის მხრიდან ხელყოფის საპასუხოდ გაცი-

ლებით უფრო აქტიურ და სა-ომარ რეაქციას ემხრობიან.

ერთი რამ ცხადია: მსოფლი-ოს მეორე ეკონომიკის ხელმ-ძღვანელობა საკუთარ თავს არ მისცემს იმის უფლებას, რომ საკუთარ საზღვრებზე ამერიკის გაძლიერების პი-რისპირ სუსტად გამოიყურე-ბოდეს. ეს კი, შესაძლოა, ახალ ცივი ომს ნიშნავდეს.

ამერიკის სახელმწიფო პოტენციალის ზრდა და ჩინეთის მკლავრი კონტ-რადარტყმის პოტენციალი მსოფლიო პრესის ფურც-ლებზე განხილვის მთა-ვარ თემაზე იქცა, მაგრამ ამ ახალი ორთაბრძოლის ერთი მნიშვნელოვანი პოტენციალი მნიშვნელოვანი დარჩა: რამდენად იყო ნა-კარანახვი ვაშინგტონის მოულოდნელი ნაბიჯები-მომხს.

ათწლეულების განმავლო-ბაში აშშ მნიშვნელოვნად იყო დამოკიდებული იმპორტირე-ბულ ნავთობზე, რომლის დი-დი ნაწილი ახლო აღმოსავლე-თიდან და აფრიკიდან შედიო-და. ჩინეთი ნავთობის მოპოვე-ბის საკითხში დიდწილად თვითკმარი ქვეყანა იყო. 2001 წელს აშშ-მა დღეში 19,6 მილი-

ონი ბარელი ნავთობი მო-ითხოვა, თავად კი დღეში მხო-ლოდ 9 მილიონ ბარელს აწარ-მოებდა. **ვაშინგტონისათ-ვის უდიდეს თავისტიკი-ლად იქცა დანარჩენი 10,6 მილიონი ბარელის უცხო-ეთიდან მოწოდებაზე და-მოკიდებულება.** ამერიკამ ამაზე რეაქცია მოახდინა ახ-ლო აღმოსავლეთის ნავთობის მწარმოებელ ქვეყნებთან უფ-რეო მჭიდრო და გასამხედრო-ებული კავშირების დამყარე-ბით, მიწოდების გზების უსაფრთხოების უზრუნველ-საყოფად ზოგიერთ შემთხვე-ვაში ომებშიც კი ჩაება.

მეორეს მხრივ, 2001 წელს ჩინეთს დღეში მხოლოდ 5 მი-ლიონი ბარელი ნავთობი სჭი-რდებოდა და, ვინაიდან აქე-დან 3,3 მილიონ ბარელს თა-ვად აწარმოებდა, მხოლოდ 1,7 ბარელს იმპორტირებოდა. ამ ციფრებმა ჩინეთის ხელმძღვანელობას საშუალე-ბამისცა, ნაკლები ედარდა ძი-რითადა მიმწოდებლებს საი-მედრობაზე და თავი აერიდე-ბინა საერთაშორისო პოლი-ტიკის იმ სირთულეებისთვის, რომლებშიც უკანასკნელ პე-რიოდში აშშ გაეხება.

და ახლა, როგორც ობამას ადმინისტრაცია ასკვნის, მო-წინააღმდეგეები როლებს ცვლიან. ჩინეთის ეკონომიკის არნახული ზრდისა და ქვეყა-ნაში მნიშვნელოვანი მასშტა-ბების საშუალო ფენის გაჩე-ნის შედეგად ქვეყანაში ნავთობზე მოთხოვნი-

სირიის პორტ ტარტუსში რუსეთის სამხედრო გემები, მათ შორის ავიამ-ზიდი „ადმირალი კუზნეცოვი“, შევიდნენ.

სირიის მედია აღნიშნულ ფაქტს მოსკოვის მიერ დამასკოს მიმართ სოლიდარობის ფაქტად აფასებს. გემები ტარტუსის პორტში ექვსი დღის განმავლობაში დარჩებიან. ვიზიტის ოფიცია-ლურ მიზეზად დეკლარირებულია მარაგების შევსება. თუმცა სირიის საინ-ფორმაციო სააგენტო „სანა“ ერთ-ერთ რუს სამხედრო ოფიცერზე დაყრდნო-ბით წერდა, რომ გემები სირიის პორტში ორ ქვეყანას შორის მეგობრული ურ-თიერთობების გასამტკიცებლად იმყოფებიან.

RENAISSANCE

მუხარამ ხანოვი რეპორტაჟს უწევს

ევგენის გენერალურმა პროკურატურამ ყოფილი პრეზიდენ-ტის, ჰოსნი მუხარამის ჩამოხრება მოითხოვა. გარდა მუხარამისა, პროკურატურამ ევგენის შინაგან საქმეთა ყოფილი მინისტრის — ხაბიბა ალ-ადლისა და მისი ექვსი მოადგილის ჩამოხრებაც მოითხოვა. მიუხედავად იმისა, რომ ამ დრომდე არ არსებობს მტკი-ცებულება, რომ დემონსტრანტებისთვის ცეცხლის გახსნის ბრძა-ნება ევგენის ყოფილმა პრეზიდენტმა გასცა, მუხარამსა და მის მომხრეებს ბრალს ადამიანების მასობრივ დახოცვაში სდებენ.

პოტენციური რისკები და ჩინეთისკენ მიმართული ამგვარი მილიტარისტული პოლიტიკა მხოლოდ აზიით არ შემოიფარგლება. ოზამას ადმინისტრაციის აშშ-ის ენერგეტიკული თვითმარობისკენ სწრაფობის თანხმება ისეთ სამრეწველო ტექნოლოგიებზე, რომლებიც არაპროგრესულია, ღრმა საზღვაო გაზურღვევი, ასევე — პლასტიკის ჰიდროგენირება, რაც აუცილებლად განაპირობებს აშშ-ში ეკონომიკურ კატასტროფას.

ღლებს მკვეთრად მოიმატებს. თუ 2008 წელს მთხოვნილება დღეში 7,8 მილიონ ბარელს შეადგენდა, აშშ-ის ენერგეტიკის დეპარტამენტის ბოლოდროინდელი პროგნოზის თანახმად, 2020 წელს ის 13,6 მილიონ ბარელს შეადგენს, 2035 წელს კი — 16,9 მილიონ ბარელს.

მეორეს მხრივ, მოსალოდნელია, რომ ქვეყანაში ნავთობის წარმოების 2008 წლის მაჩვენებელი (დღეში 4 მილიონი ბარელი) 2035 წლამდე დღეში 5,3 მილიონ ბარელამდე გაიზარდება. შესაბამისად, ჩინური იმპორტის 2008 წლის მაჩვენებელი (დღეში 3,8 მილიონი ბარელი) 2035 წელს დღეში 11,6 მილიონ ბარელამდე გაიზარდება და ამერიკის იმპორტს გადაასწრებს.

ამასთან, ნავთობის რთულად მოსაპოვებელი ზონების ათვისების ხარჯზე აშშ ენერგეტიკული მდგომარეობის გაუმჯობესებასა და იმპორტის შემცირებას იმედოვნებს. იმავე ნავთობის რთულად მოსაპოვებელი ზონების ათვისების ხარჯზე, მომავალში ნავთობის დიდი ნაწილი დასავლეთ ნახევარსფეროში მოიპოვება და არა ცენტრალურ აზიასა და აფრიკაში. **ენერგეტიკის სამინისტროს მონაცემებით, 2009-დან 2035-წლამდე აშშ-ში, კანადასა და ბრაზილიაში ნავთობის მოპოვების საერთო რაოდენობა 10,6 მილიონ ბარელს გაუტოვდება, რაც უდიდესი წინსვლაა იმის გათვალისწინებით, რომ მსოფლიოს უმეტესი რაოდენობა მოპოვებათა შემთხვევაში პრობლემატურია.**

გეოპოლიტიკური თვალსაზრისით, ეს ყველაფერი თითქოს ცალსახა უპირატესობას ანიჭებს აშშ-ს სწორედ მაშინ, როდესაც ჩინეთი თავის საზღვაო გზებზე შემთხვევების შედეგად სულ უფრო სუსტდება. ეს ნიშნავს, რომ აშშ-მა შესაძლოა ახლო აღმოსავლეთის ნავთობმომპოვებელ ქვეყნებთან სამხედრო და პოლიტიკური კავშირების შექმნის შესაძლებლობა იყოს. ეს ქვეყნები ხომ ძალიან დიდი ხნის განმავლობაში დომინირებდნენ აშშ-ის საგარეო პოლიტიკაში და მიიყვანეს კიდევ ძვირადღირებულ, გამანადგურებელ ომებამდე.

როგორც პრეზიდენტმა ობამამ კანბერაში განაცხადა, აშშ-მა შესაძლოა თავისი სამხედრო პოტენციალის სადმე სხვაგან გადატანა დაიწყოს. „ათი წლის შემდეგ, რომლის განმავლობაშიც ჩვენ ვანარმობდით ორ ომს, რამაც არც თუ მცირე სახსრები მოითხოვა, აშშ ყურადღებას უთმობს აზია-წყნარი ოკეანის უდიდეს პოტენციალს,“ — განაცხადა პრეზიდენტმა.

ჩინეთისთვის ეს ყველაფერი პოტენციურ სტრატეგიულ ზარალს ნიშნავს. მიუხედავად იმისა, რომ ჩინეთის მიერ იმ-

პორტირებული ნავთობის ნაწილი ყაზახეთიდან და რუსეთიდან მილსადენებით გაიგზავნება, მისი დიდი ნაწილი მაინც ტანკერებით უნდა გადაიზიდოს ახლო აღმოსავლეთიდან, აფრიკიდან და ლათინური ამერიკიდან ამერიკის სამხედრო საზღვაო ძალების მიერ კონტროლირებადი გზებით. სინამდვილეში ყველა ტანკერი, რომელიც ჩინეთში ნავთობს გადაზიდავს, მოძრაობს სამხრეთ ჩინეთის ზღვის გავლით და ზღვის სივრცის სწორედ ამ მონაკვეთის ეფექტური სამხედრო-საზღვაო კონტროლისათვის დაქვემდებარებას ცდილობს ამჟამად ობამას ადმინისტრაციამ.

ობამას ადმინისტრაცია ლიბიაშიც ცდილობს XXI საუკუნეში მოიპოვოს XX საუკუნის ბირთვული შანტაჟის ექვივალენტი. ეს პოლიტიკა ცალსახად აცხადებს, რომ გადამეტებული ზეწოლის შემთხვევაში აშშ გადაკეტავს სასიცოცხლო მნიშვნელოვანი ენერგეტიკული ნაკადების არტერიას და მონიშნავს ეკონომიკას დააჩოქებს.

ცხადია, მსგავს რამეს არავინ იტყვის ხმამაღლა და სახალხოდ, მაგრამ ძნელი წარმოსადგენია, რომ ადმინისტრაციის მალაჩინოსნები სხვა რამეს ფიქრობდნენ. ასევე არსებობს საკმარისი მტკიცებულებები იმისა, რომ ჩინელები, საკმაოდ დღეაღწევი ამ რისკების გამო, რაც გამოიხატება მათ განხორციელებულ მცდელობაში, ააშენონ სასწრაფო ლირებულების მილსადენი მთელი აზიის გავლით კასპის ზღვის აუზამდე.

იმის კვალდაკვალ, რომ ობამას სტრატეგიული გეგმის ფარული ხასიათი ნელ-ნელა აცხადდება, ეჭვგარეშეა, რომ ჩინეთის ხელმძღვანელობა მიიღებს საპასუხო ზომებს ქვეყნისათვის სასიცოცხლო მნიშვნელობის ენერგეტიკული კომუნიკაციების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად. ამ მოქმედებებიდან ზოგიერთი დიპლომატიური ხასიათისაა იქნება და მიზნად დაისახავს, ვთქვათ, ისეთი რეგიონული მოთამაშეების კეთილგანწყობის მოპოვებას, როგორებიცაა ვიეტნამი და ინდონეზია, მაგრამ დარწმუნებულნი იყავით, იქნება სხვა ნაბიჯებიც — სამხედრო ხასიათის.

ჯერ კიდევ პატარა და აშშ-ის სამხედრო ფლოტთან შედარებით ჩამორჩენილი ჩინური სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მნიშვნელოვნად გაძლიერება გარდაუვალია. გარდა ამისა, **პრაქტიკულად გარანტირებულია ჩინეთის უფრო მჭიდრო კავშირები რუსეთთან და შუა აზიის ქვეყნებთან** — შანხაის თანამშრომლობის ორგანიზაციის წევრებთან.

გარდა ამ ყველაფრისა, აშშ-მა შესაძლოა სათავე დაუდოს აზიაში ცივი ომის მსგავსი შე-

იარაღების შეჯიბრს, რისი საშუალებაც, საბოლოო ჯამში, არც ერთ ქვეყანას არ აქვს. ეს ყველაფერი განაპირობებს დიდ დაძაბულობას და შემთხვევითი ესკალაციის რისკების ზრდას.

პოტენციური რისკები და ჩინეთისკენ მიმართული ამგვარი მილიტარისტული პოლიტიკა მხოლოდ აზიით არ შემოიფარგლება. ოზამას ადმინისტრაციის აშშ-ის ენერგეტიკული თვითმარობისკენ სწრაფობის თანხმება ისეთ სამრეწველო ტექნოლოგიებზე, რომლებიც არაპროგრესულია, ღრმა საზღვაო გაზურღვევი, ასევე — პლასტიკის ჰიდროგენირება, რაც აუცილებლად განაპირობებს აშშ-ში ეკონომიკურ კატასტროფას.

კანადის ნავთობქვიშებზე — ყველაზე ბინძურ ენერგომატარებლებზე დიდი იმედების დამყარება განაპირობებს სასაბურთე აირების მოჭარბებულ გამოყოფას და გარემოსათვის სახიფათო მრავალსხვა ფაქტორს, მაგრამ ბრაზილიისა და სხვა ქვეყნების საწარმოებთან ზღვის სიღრმეში ნავთობის მოპოვებასაც საფრთხეების საკუთარი ნაერები ახლავს.

ეს ყველაფერი განაპირობებს იმას, რომ ეკოლოგიური, სამხედრო და ეკონომიკური თვალსაზრისით, მეტად უფრო სახიფათო მსოფლიოში ამოცოცხლო თავს. გასაგებია თვალის დახუჭვის სურვილი ახლო აღმოსავლეთში მიმდინარე კატასტროფულ ომებზე, როგორც ახლა აზიაში ჩასახული საკვანძო საკითხების გადაწყვეტის საშუალებებზე, მაგრამ იმ სტრატეგიის არჩევა, რომელიც სათავეში სამხედრო ბატონობას და პროვოკაციებს აყენებს, აუცილებლად მოახდენს ამავე სახის პასუხების პროვოცირებას. საეჭვოა, ეს იყოს გაციონირებული და საფრთხილი ჯამში ეს დაეხმაროს ამერიკას საკუთარი ინტერესების დაცვაში მაშინ, როდესაც გადაწყვეტი მნიშვნელობა გლობალურ ეკონომიკურ თანამშრომლობას ეკუთვნის. გარემოს შენარჩუნების ენერგეტიკული დამოუკიდებლობის მოსაპოვებლად აზრი აღარ აქვს.

ახალმა ცივმა ომმა და ენერგეტიკულმა პოლიტიკამ შესაძლოა მთელი კლანტა დააყენოს საფრთხის წინაშე: ეს არის მთავარი რისკები ნავთობის, რომელიც მანამდე უნდა გადაიხადოს, ვიდრე კონსერვაციისა და ეკონომიკური კატასტროფისკენ გადავრდებით. ეს სახელმწიფოებრივი სიბრძნეა, რომელიც აშშ-ს უნდა ჰქონდეს.

Al Jazeera

დეპუტატები იქნან პლიტარქიან

ამერიკელი ხალხის წარმომადგენელთა თითქმის ნახევარი მილიონერია და, მიუხედავად იმისა, რომ 2008 წლიდან ქვეყანა ეკონომიკურ კრიზისს განიცდის, მათი შემოსავლები განუზრუნვლად იზრდება. სანამ ამერიკელები ლატაკდებიან, კაპიტოლიუმში ცალსახად საპირისპირო ტენდენციაა — ამერიკელი დეპუტატები მდიდრდებიან. რეაქტიული პოლიტიკის ცენტრის მიერ ჩატარებული და გაზეთ „ნიუ იორკ თაიმსის“ მიერ გამოქვეყნებული კვლევის შედეგად გაირკვა, რომ ამერიკის კონგრესის 535 წევრიდან 250 მილიონერია. მიუხედავად იმისა, რომ ეს დაწესებულება მუდმივად იყო „დასახლებული“ უზრუნველყოფილი ადამიანებით, დეპუტატებსა და დანარჩენ მოსახლეობას შორის სხვაობა ასე შესამჩნევი არასდროს ყოფილა.

საშუალო სუფთა შემოსავალი წარმომადგენელთა პალატის წევრებისა და სენატორებისთვის 913 000 დოლარს აღწევს და ზრდას განაგრძობს. სამაგიეროდ, რიგითი ამერიკელების შემოსავლები განუზრუნვლად იკლებს და ამ დროისათვის 100 000-ს შეადგენს. რაც კიდევ უფრო საოცარია, კონგრესმენთა შემოსავლები 15 პროცენტით გაიზარდა უკანასკნელი შვიდი წლის განმავლობაში. ამ პერიოდში ყველაზე უზრუნველყოფილი ამერიკელთა შემოსავალი უცვლელი რჩებოდა. რაც შეეხება სხვა დანარჩენს, იგივე პერიოდში მათი შემოსავლები 8 პროცენტით შემცირდა. შესაძლოა ჩვეულებური ანალიტიკოსის აზრით, ეს ყველაფერი მხოლოდ იმიტომ ხდება, რომ პოლიტიკაში პირველ რიგში უზრუნველყოფილი ადამიანები მოდიან. 2010 წლის არჩევნებისას გამარჯვებული საარჩევნო კამპანიის ლირებულებამ სენატისათვის საშუალოდ 10 მილიონ დოლარს, წარმომადგენელთა პალატისათვის კი — 1,4 მილიონ დოლარს შეადგინა. ფაქტობრივად, ამერიკელი დეპუტატები და ადამიანები მოდიან.

ფორნის რესპუბლიკელი დეპუტატის — დარულ სას ქონება, „CBS News“-ის მიერ გამოქვეყნებული მასალების თანახმად, დაახლოებით 300 მილიონ დოლარს შეადგენს. ჯონ კერის, დემოკრატების საპრეზიდენტო კანდიდატს, რომელსაც თავის დროზე ჯორჯ ბუშმა მოუგო არჩევნებში, 240 მილიონ დოლარი აქვს.

მიუხედავად იმისა, რომ ზოგიერთები კარგი ცხოვრებისათვის საკმარისზე მეტს გამოიმუშავენ, ზოგიერთს ფულის გაცემა უწევს.

არსებობს იმის მრავალი ახსნა, თუ რატომ განაგრძობენ დეპუტატები გამდიდრებას სტატუსის პერიოდში. ზოგიერთი ანალიტიკოსის აზრით, ეს ყველაფერი მხოლოდ იმიტომ ხდება, რომ პოლიტიკაში პირველ რიგში უზრუნველყოფილი ადამიანები მოდიან.

Le Figaro

ირანი ურანის გაფორმების ქარხანას ააშენებს

ირანში მალე ექსპლუატაციაში შევა ურანის გაფორმების მინისქვეშა ქარხანა. „ურანის გაფორმების ქარხანა ფორდოში მუშაობას უახლოეს მომავალში დაიწყებს,“ — განაცხადა ირანის ატომური ენერგეტიკის ხელმძღვანელმა ფერეიდუნ აბასი დავანიმ. აღნიშნული ფაქტი, სავარაუდოდ, უფრო გაამწვავებს ვითარებას ირანის ისლამურ რესპუბლიკასა და დასავლეთს შორის. როგორც ცნობილია, დასავლეთში მიჩნევენ, რომ ირანი ბირთვული იარაღის შექმნას ცდილობს.

ამერიკა სამხრეთ სუდანს შეაიარაღებს

თეთრი სახლის განცხადებით, ამერიკა სამხრეთ სუდანის მთავრობისთვის სამხედრო შეიარაღების მიწოდების შესაძლებლობას განიხილავს. პრეზიდენტმა ობამამ ხელი მოაწერა მემორანდუმს, რომლის თანახმადაც სამხედრო შეიარაღებისა თუ შეიარაღებული ძალების წვრთნების თვალსაზრისით სამხრეთ სუდანისთვის აღმოჩენილი დახმარება ამერიკის ეროვნული ინტერესების დაცვას ემსახურება. გარდა ამისა, სამხრეთ სუდანში სტაბილური მთავრობისა და შეიარაღებული ძალების არსებობამ შესაძლოა აღმოსავლეთ აფრიკაში მშვიდობის დამყარებასაც შეუწყოს ხელი.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ამჟამად აშშ ერაყიდან ჯარების გაყვანის პროცესს ასრულებს. 2003 წელს ერაყის არმიის განადგურების შემდეგ ამერიკელი სამხედროები იძუდნენ ერთდროით ქალაქს, რომელსაც შეიქმნო სპარსეთის ჭრის რეგიონში ირანის ჩვეულებრივი შეიარაღებული ძალებისთვის წინააღმდეგობა გაეწია. ამიტომ ამერიკის ჯარის ერაყიდან გაყვანა შექმნის ვაჭურს, რითაც აუცილებლად ისარგებლებენ ირანელები. იმის ალბათობა, რომ ირანი გააკონტროლებს მთელ ტერიტორიას ავღანეთის დასავლეთიდან ხმელთაშუა ზღვამდე, არის ის პერსპექტივა, რომელიც არა მხოლოდ რეგიონალურ მოთამაშეებს — ისრაელს, საუდის არაბეთსა და თურქეთს აზინებს, არამედ სერიოზულად აუფრთხავს აშშ-საც.

დაზვერვისათვის საიდუმლო ომი

უკანასკნელ პერიოდში პრესა ბევრს წერს იმ «ცივი ომის» შესახებ, რომელსაც აშშ, ისრაელი და მათი მოკავშირეები ირანის წინააღმდეგ ახორციელებენ. ცხადია, ასეთ ბრძოლას ნამდვილად აქვს ადგილი, მაგრამ იმისათვის, რომ უკანასკნელი მოვლენები პერსპექტივაში იქნეს განხილული, მნიშვნელოვანია იმის აღიარება, რომ ირანის წინააღმდეგ საიდუმლო სადაზვერვო ომი და ამ ომზე ირანის დაზვერვის სათანადო პასუხი რაღაც სიახლეს არ წარმოადგენს.

მიუხედავად იმისა, რომ საიდუმლო სადაზვერვო ომი უკვე მკაფიო წლის განმავლობაში მიმდინარეობს, ამ ომის შედეგად მოვლენების ტაქტიკური უკანასკნელი რაოდენობა თვის განმავლობაში მკაფიოდ გაიხსნა

სინამდვილეში „STRATFOR“-ი ამ მოვლენების ქრონიკას 2007 წლიდან მოყოლებული წერდა. თემის მიმოხილვა მოიცავს ისეთი მოვლენების ანალიზს, როგორცაა თეირანის ბირთვულ პროგრამაში მონაწილე ირანის ოფიციალური პირების დასავლეთის მხარეს გადასვლა, ირანელების მიერ ბირთვული სამხედროების დაჭერა მატ-ელ-არაბში, ბირთვულ სფეროში მომუშავე ირანელი მეცნიერების დახოცვა, კომპიუტერული ვირუსის გამოყენებას ირანის მიერ ურანის გამდიდრების მცდელობათა ჩასაშლელად, ირანელების მიერ საკუთარი მოკავშირეების შეიარაღებისთვის მიღებულ ზომებს და ამ მოკავშირეების გამოყენებას დასავლეთურ ზენიტის საწინააღმდეგოდ. ირანის ამგვარი მოკავშირეები ყველაზე შესაძლებელია ერაყსა და ლიბანში არიან, მაგრამ ისინი არსებობენ იემენშიც, ავღანეთშიც, სირიაშიც, პალესტინის ტერიტორიაზეც, საუდის არაბეთშიც და სპარსეთის ყურის სხვა ქვეყნებშიც.

მას შემდეგ, რაც გაზეთმა „ნიუ იორკ თაიმსმა“ გამოაქვეყნა მასალა, რომელშიც იტყობინებოდა, რომ აშშ და ისრაელი ერთად მუშაობდნენ ირანის ბირთვული პროგრამის საწინააღმდეგო ვირუსის შექმნასა და გაშვებაზე, მსოფლიომ დაზვერვითა ამ ფარულ ომს მიაპყრო მზერა. დაზვერვითა ომთან დაკავშირებული ხილული მოვლენები შედარებით მშვიდად მიმდინარეობდა მანამ, ვიდრე 11 ოქტომბერს აშშ-ის იუსტიციის სამინისტრომ არ გამოაცხადა, რომ ნიუ იორკში ორ მამაკაცს აშშ-ის საუდის არაბეთის ელჩის — ადელ ალ-ჯუბეირას აშშ-ის ტერიტორიაზე მოკვლის მიზნით ირანულ ორგანიზაცია ალ-კუდსთან შეთქმულებაში ედებოდა ბრალი.

— სანქციების გამოკაცრებით დაწყებული, სამხედრო ოპერაციით დასრულებული. ამის შემდეგ თეირანის ახლოს მდებარე ისლამური რევოლუციის მცველთა კორპუსის ბალისტიკური რაკეტების აშშ-ის იუსტიციის სამინისტრომ არ გამოაცხადა, რომ ნიუ იორკში ორ მამაკაცს აშშ-ის საუდის არაბეთის ელჩის — ადელ ალ-ჯუბეირას აშშ-ის ტერიტორიაზე მოკვლის მიზნით ირანულ ორგანიზაცია ალ-კუდსთან შეთქმულებაში ედებოდა ბრალი.

გორიულად უარყოფდა ამ შეთქმულებაში თავის მონაწილეობას და ამასაც პროვოკაცია უწოდა ისევე, როგორც საუდის არაბეთის ელჩის წინააღმდეგ შეთქმულებას. მეორე დღეს ირანული პრესა იტყობინებოდა, რომ ისლამური რევოლუციის მცველთა კორპუსის ყოფილი მეთაურის და პრეზიდენტობის ყოფილი კანდიდატის, ირანის მიზანშეწონილობის საბჭოს მდივნის — მოხსენ რეზაის შვილი ახმად რეზაი დუბაის ერთ-ერთ სასტუმროში მკვდარი იპოვეს. მიზანშეწონილობის საბჭოს ხელმძღვანელის მოადგილემ განაცხადა, რომ შვილის შთაბეჭდილების შესაქმნელად ისრაელის დაზვერვამაც მთელი რიგი ქმედებები განახორციელა.

რასაც ცსს-ს მიერ საკუთარი რამდენიმე ინფორმატორის დაკავება მოჰყვა. ამის შემდეგ ირანის ხელისუფლებამ გამოაცხადა, რომ დააკავა ცსს-ს 12 ინფორმატორი, რომლებიც საიდუმლო მონაცემთა გადაცემის ახალი ტალღის ორგანიზებას დაიწყეს. ახალი სანქციები ირანის საბანკო და ენერგეტიკულ სექტორებზე მოეხდინათ შემოქმედება. სინამდვილეში ბრიტანეთმა ურეცდენტო ნაბიჯი გადადგა და მთლიანად ჩამოაშორა ირანის ცენტრალური ბანკი ბრიტანეთის ფინანსურ სექტორს. კანადის ხელისუფლებამ ანალოგიური ზომები გაიმეორა.

ნოემბრის დასაწყისში გამოქვეყნდა ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ახალი ანგარიში, რომელშიც დეტალურად იყო განხილული ირანის მცდელობები ბირთვული იარაღის შექმნასთან დაკავშირებით. მართალია, ანგარიშში არ შეინიშნება რაიმე სერიოზული გულახდილობა, მაგრამ მასში არის ახალი დეტალები, რომლებიც სააგენტოს წინა ანგარიშებთან შედარებით თვალსაჩინო ადვანტურებს, რომ ირანი აქტიურად ავითარებს თავის ბირთვულ პროგრამას. ანგარიშმა განაპირობა დიპლომატიური და პირა კამპანიების წამოწყება ისრაელის ხელმძღვანელობის მეთაურობით და გაისმა მონოდებები ირანის წინააღმდეგ უფრო ეფექტური ზომების გამოყენების შესახებ. ამ ზომებში იგულისხმებოდა ყველაფერი

მოგვიანებით ბაჰრეინის ხელისუფლებამ გამოაცხადა, რომ გამოაშკარავა საგარეო-დაზვერვითი მუშაობის სულ მცირე ხუთი ბაჰრეინელის მონაწილეობით, რომლებიც სირიასა და ყატარში მოგზაურობდა ბაჰრეინის სახელისუფლო და დიპლომატიური ორგანოების წინააღმდეგ შეტევების განსახორციელებლად. ირანი კატე-

20 ნოემბერს გაზეთი „ლოს-ანჯელეს თაიმსი“ იუწყებოდა, რომ ამერიკული დაზვერვის თანამშრომელთა მიერ დადასტურდა ინფორმაცია ცსს-ს მიერ ლიბანში ოპერაციის შეჩერების შესახებ. ამის მიზეზი ცსს-ს ოფიცრების მიერ ბეირუთში ინფორმაციის გადაცემის უნიათო ორგანიზება იყო,

28 ნოემბერს პრესაში გაჩნდა დაუზუსტებელი ინფორმაცია ირანის ერთ-ერთ უდიდეს ქალაქ ისფაჰანში აფეთქებების თაობაზე. ისფაჰანი ირანის სამეცნიერო და სამხედრო კვლევების ცენტრია, ამ კვლევებს კი კავშირი აქვს ირანის ბირთვულ პროგრამასთანაც.

მიუხედავად იმისა, რომ საიდუმლო სადაზვერვო ომი უკვე მკაფიო წლის განმავლობაში მიმდინარეობს, ამ ომის შემადგენელი მოვლენების ტემპის უკანასკნელი რამდენიმე თვის განმავლობაში მკვეთრად გაიზარდა. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ მოვლენათაგან მრავალი არის იმ ფარულ პროცესების შედეგები, რომლებიც რამდენიმე თვის ან წლის წინ დაიწყო, ამიტომ, შესაძლოა, მოვლენათა რაოდენობა ახლა მართლაც მატულობს, მაგრამ იმისათვის, რომ დღეს ეს მოვლენები გამოიყენებოდნენ, ზომები რამდენიმე წლის წინ მიიღეს. არაყიდვან ამერიკული ჯარების გაყვანა და ირანის ბირთვული პროგრამის გაგრძელება ნამდვილად მალე განაპირობებს დამატებითი საიდუმლო ოპერაციების ხილულ შედეგებს და ჩვენ მალე დავინახავთ ამ ოპერაციების მხარდაჭერისთვის საჭირო საიდუმლო ქმედებების მტკიცებულებებს.

ირანი აქტიურად ავითარებს თავის ბირთვულ პროგრამას. ანგარიშმა განაპირობა დიპლომატიური და პირა კამპანიების წამოწყება ისრაელის ხელმძღვანელობის მეთაურობით და გაისმა მონოდებები ირანის წინააღმდეგ უფრო ეფექტური ზომების გამოყენების შესახებ. ამ ზომებში იგულისხმებოდა ყველაფერი

მეორეს მხრივ, იმავე დღეს ირანის მცველთა საბჭომ, საკანცელარიო ორგანომ, რომელიც პარლამენტის მიერ მიღებულ კანონებზე კონტროლს ახორციელებს, მოიწონა კანონპროექტი ბრიტანეთის

ელჩის გაძევებისა და ორ ქვეყანას შორის დიპლომატიური ურთიერთობების შემცირების თაობაზე. მეორე დღეს აღმშოთხებული ირანელები თეირანში ბრიტანეთის საელჩოს შენობაში შეიჭრნენ. გამოძინვარებული და კარგად ორგანიზებული ბრბომა 21 ნოემბერს გამოცხადებული სანქციები გააპროტესტა. ირანის ხელისუფლებას ბრბოსთვის წინააღმდეგობა არ გაუწევია.

1 დეკემბერს ევროკავშირმა დაახლოებით 180 ირანელისა და კომპანიის წინააღმდეგ სანქციები დააწესა ირანის მხრიდან ტერორიზმის მხარდაჭერისა და ბირთვული იარაღის შექმნის მცდელობების გაგრძელების გამო. ამასთან, ევროსაბჭომ არ მოიწონა საფრანგეთის წინადადება ირანულ ნავთობზე სრული ემბარგოს დაწესების თაობაზე.

3-4 დეკემბრის ღამეს ბაჰრეინის მანამეში, ბრიტანეთის საელჩოსთან განერებული მიკროავტობუსში აფეთქდა მომცრო თვითნაკეთი ასაფეთქებელი მოწყობილობა. ბომბი ძალზე სუსტი აღმოჩნდა და მხოლოდ გარკვეული სიტუეტურული დაზიანება მოიყვანა მიკროავტობუსს.

მეორე დღეს ერთ-ერთ ამერიკულმა ჩინოვნიკმა დაადასტურა ირანის რამდენიმე საინფორმაციო სააგენტოს მიერ გავრცელებული ინფორმაცია იმის თაობაზე, რომ ირანმა საკუთარ ტერიტორიაზე აღმოაჩინა უპილოტო საფრენი აპარატი „RQ-170 Sentinel“-ი. ზოგიერთი წყაროს ცნობით, ირანელებმა მისი მართვის სისტემის გატეხვაც კი მოახერხეს, მაგრამ ამერიკის ოფიციალური პირები ამ ხმებს უარყოფენ.

ამჟამად აშშ ერაყიდან ჯარების გაყვანის პროცესს ასრულებს. 2003 წელს ერაყის არმიის განადგურების შემდეგ ამერიკელი სამხედროები იქცნენ ერთდროით ძალად, რომელსაც შეეძლო სპარსეთის ყურის რეგიონში ირანის ჩვეულებრივი შეიარაღებული ძალებისთვის წინააღმდეგობა გაეწია. ამიტომ ამერიკის ჯარის ერაყიდან გაყვანა შექმნის ვაჭურს, რითაც აუცილებლად ისარგებლებენ ირანელები. იმის ალბათობა, რომ ირანი გააკონტროლებს მთელ ტერიტორიას ავღანეთის დასავლეთიდან ხმელთაშუა ზღვამდე, არის ის პერსპექტივა, რომელიც არა მხოლოდ რეგიონალურ მოთამაშეებს — ისრაელს, საუდის არაბეთსა და თურქეთს აზინებს, არამედ სერიოზულად აუფრთხავს აშშ-საც.

ავღანეთში ამერიკელი სამხედროების წინააღმდეგ მორიგი სკანდალი აგორდა. გამოიძიება ავღანელ ჯარისკაცებს სამხედრო ბაზაზე არსებულ ბაგრანის ციხეში მყოფი პატიმრების უფლებების დარღვევას ედავება. გამოძიების მონაცემებით, დაკავებულებს აწამებდნენ და მათ ციხეში ბრალის წაყენების გარეშე ამყოფებდნენ. ამის შესახებ ცნობილი გახდა ავღანეთის პრეზიდენტის — ხამიდ ყარზაის მონოდების შემდეგ, როდესაც პრეზიდენტმა ვაშინგტონისგან ამერიკის ავიანბაზაზე განთავსებული ციხის ავღანეთის ხელისუფლებისთვის გადაცემა მოითხოვა.

ავღანეთში ამერიკელი სამხედროების წინააღმდეგ მორიგი სკანდალი აგორდა. გამოიძიება ავღანელ ჯარისკაცებს სამხედრო ბაზაზე არსებულ ბაგრანის ციხეში მყოფი პატიმრების უფლებების დარღვევას ედავება. გამოძიების მონაცემებით, დაკავებულებს აწამებდნენ და მათ ციხეში ბრალის წაყენების გარეშე ამყოფებდნენ. ამის შესახებ ცნობილი გახდა ავღანეთის პრეზიდენტის — ხამიდ ყარზაის მონოდების შემდეგ, როდესაც პრეზიდენტმა ვაშინგტონისგან ამერიკის ავიანბაზაზე განთავსებული ციხის ავღანეთის ხელისუფლებისთვის გადაცემა მოითხოვა.

ვაშინგტონი მოსკოვის «დასაშვინდავლად» მუშაობას განაგრძობს

აშშ-ის თავდაცვის მდივნის თანაშემწის, რუსეთში შეერთებული შტატების ყოფილი ელჩის ალექსანდრ ვერშბოუს განცხადებით, ვაშინგტონი მზად არის, ანტისარაკეტო სისტემის ევროპაში განთავსებასთან დაკავშირებით მოსკოვის «დასაშვინდავლად» მუშაობა განაგრძოს. „სისტემის ანტისარაკეტო მოწყობილობა რუსეთის წინააღმდეგ მიმართული არ არის. ჩვენ მზად ვართ რუსეთთან მოლაპარაკებებისთვის,“ — განაცხადა ვერშბოუმ.

არსებითად, ნატოს გლობალური მითითება მიმართულია ორი მიზნის მისაღწევად. ეს მიზნებია: აზიის სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი და ნიადაგის მდიდარი ტერიტორიების მითვისება და თავისი ორი მონიშნული ირგვლივ რაკეტისა და სარაკეტო თავდაცვის სისტემის ელემენტების განლაგება.

ირანის ბირთვულ ობიექტებზე სამხედრო დარტყმა ირანის მხრიდან შექმნილ რეგიონულ საფრთხეებზე პასუხი ვერ იქნება. ირანის ძალა არა ბირთვულ იარაღში, არამედ იმაში მდგომარეობს, რომ მას შეუძლია გამოიყენოს თავისი ჩვეულებრივი შეიარაღება. ამდენად, მის ბირთვულ პროგრამაზე დარტყმები არ აისახება მისი ჩვეულებრივი შეიარაღების პოტენციალზე, რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ამერიკის სამხედრო-საზღვაო ძალების წინააღმდეგ და ორმუხის სრულყოფილი მოძრაობის ნაკადების გადასაცემად.

ამიტომაც, რომ ისრაელი, ამერიკა და მათი მოკავშირეები ირანის მოთხოვნას სხვა საშუალებებით ცდილობენ. პირველ რიგში, ისინი ირანის გავლენის სფეროს შემცირებისკენ მიისწრაფვიან სირიის რეჟიმის დამხობის, ერაყში ირანის გავლენის შემცირების და ლიბანში ჰეზბოლაზე მისი კონტროლის შეზღუდვის მცდელობებით. ისინი ასევე ცდილობენ ირანის ბირთვული პროგრამის შეჩერებას ჩინოვნიკების დეზერტირობის იძულებით, მეცნიერთა მკვლელობებითა და კიბერაქტიური ომის საშუალებით.

უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ საიდუმლო ოპერაციები ვაკუუმში არ ხორციელდება. საიდუმლო ომში მიყენებული ყოველი დარტყმა საიდუმლოდ მოგროვების სადაზვარცოქრე მოცემების უდიდეს რაოდენობას მოითხოვს დაგეგმვისა და განხორციელებისთვის. ყველა მხარის მიერ საკუთარი მიზნების განსახორციელებლად ფარული აქციების ესოდენ დიდი რაოდენობის, იატაკქვეშა მოღვაწეობის ამხელა გაქანების პირობებში იზრდება არა მხოლოდ შედეგის აქციების, არამედ ჩავარდნების რაოდენობაც.

დაბოლოს, მთელი ამ კამპანიის განხილვისას აუცილებლად შეინიშნება, რომ ირანის მტრები არა მხოლოდ იყენებენ ფარულ მეთოდებს ქვეყნის ბირთვულ პროგრამაზე შეტევებისთვის, არამედ აშუშავენ ახალ, მანამდე უცნობ მეთოდებსაც ამგვარი დარტყმების განსახორციელებლად. ისინი მზად არიან იმისთვის, რომ გამოყენებული ახალი მეთოდებისა და საიდუმლო საშუალებების გამოაქარავეთ შემთხვევაში ეს მეთოდები სამომავლოდ გამოიყენებინათ. ეს მზადყოფნა ადასტურებს, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია მსგავსი იატაკქვეშა მოქმედებები ირანის მონიშნულ მეთოდებისთვის. ეს მანიშნებს იმაზეც, რომ მომავალი თვეების განმავლობაში ფარული ომის ახალი ფორმების მონიშნული გავრცელებით მისი ნარმოების ძველი მეთოდების რეგულაციურად ახლებური ტექნიკით გამოყენების კვალდაკვალ.

warandpeace.ru

საიდუმლო არავისთვისაა, რომ მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის მიზეზი დიდწილად გახდა ამერიკის გაუზარებელი პოლიტიკა მსოფლიო სივრცის არაფრით უზრუნველყოფილი და შესაბამისად აბსოლუტურად უფასური ვალუტით ნალექის საქმეში. უკონტროლოდ დაბეჭდილი დოლარების ქვეყნის შიდა ბაზარზე გამოყენებად საქონელზე გადაცვლის ამერიკული პოლიტიკა სულ უფრო მეტად ემსგავსება ძარცვას და არც თუ იშვიათად ძალის გამოყენების მუქარას ეფუძნება. არსებობს მოსაზრება, რომ აზიაში ძალადობრივი მეთოდებით დემოკრატიის დამკვიდრების აქტიური მცდელობები არის იმ მესამე მსოფლიო ომის დასაწყისი, რომლის საბოლოო მიზანიც აშშ-ის სახელმწიფო ვალის განულება და დოლარისადმი ნდობის გაქარწყლების პრობლემის გადაწყვეტაა.

არ არსებობს საფუძველი იმისათვის, რომ ამგვარ მოსაზრებას არ დაუჭეროთ. თუ ლოგიკურად ვიმსჯელებთ, ამერიკის ეკონომიკური პრობლემების მოსაგვარებლად ერთადერთი გამოსავალი აქვს — ომი. ამერიკელები, უკვე დიდი ხანია, აღარ ანარმობენ საქონელს იმ რაოდენობით, რამდენიც მათთვის ცხოვრების ჩვეული დონის შესანარჩუნებლად საჭიროა, საგარეო ვალის მოცულობა კი უკვე კოლოსალურ ზომებს მიადნია.

ქვეყნის ფინანსური სისტემის მსგავსი მონოპოლი, რომ მუდმივი სესხების პროცესის შეწყვეტის შემთხვევაში სოციალური უზრუნველყოფის სისტემის კრახი გარდაუვალი იქნება. კეთილდღეობასა და ფუფუნებას ჩვეულ ამერიკელებს არ შეუძლიათ ცხოვრების ამგვარ წესზე უარის თქმა, მათი ქვეყნის ხელისუფლებას კი არ გააჩნია სიტუაციის მოგვარების რაიმე მოქმედი პროგრამა.

ამრიგად, ამერიკისთვის პრობლემის გადაწყვეტის ერთადერთ გზად რჩება ომი ან დიქტატი, რაც საშუალებას მისცემს, ნაკლებად მდიდარი და ნაკლებად განვითარებული ქვეყნებიდან მთელი მატერიალური დოვლათი გაზიდოს. როგორც ცნობილია, გამარჯვებული იღებს ყველაფერს. ჩვენს შემთხვევაში გამარჯვებულის ანგარიშზე უკვე არის დამარცხებული ერაყისა და ლიბიის ბუნებრივი რესურსები.

ამერიკისთვის პრობლემის გადაწყვეტის ერთადერთი გზად რჩება ომი ან დიქტატი, რაც საშუალებას მისცემს, ნაკლებად მდიდარი და ნაკლებად განვითარებული ქვეყნებიდან მთელი მატერიალური დოვლათი გაზიდოს

ერთადერთი, ვისაც შეუძლია წინააღმდეგობა გაუწიოს ამგვარი დიქტატის დამყარებას, რუსეთი და ჩინეთია. შესაბამისად, ამერიკის საგარეო პოლიტიკა სწორედ ამ ორი სახელმწიფოს ძლიერების განადგურებისკენაა მიმართული, მაგრამ ამერიკის ხელისუფლება ღია დაპირისპირებას ერიდება. აშშ-ის მოქმედებათა პროგრამა გასაგები და საფუძველიანია. ის მიმართულია ძლიერი სახელმწიფოების მოკავშირეების დასუსტებისა და შიდაპოლიტიკური მდგომარეობის დესტაბილიზებისაკენ. ჩინეთზე ზემოქმედების ერთ-ერთი საშუალება ახლო აღმოსავლეთისა და ცენტრალური აზიის მიტაცებაა, ასევე რუსეთთან მჭიდრო კავშირების განადგურების მცდელობაც.

როგორც ჩანს, ამერიკის მომდევნო მსხვერპლი სირია იქნება და საეჭვოა, გაერომ მოვლენათა განვითარებაზე რაიმე ზემოქმედება მოახერხოს. რუსეთმა ლიბიის მაგალითზე უკვე აჩვენა, რომ ამერიკასთან ღია კონფრონტაციაში შესვლას არ აპირებს და აღმოსავლეთის ქვეყნების ოკუპაციას შორიდან უყურობს.

მესამე მსოფლიო ომის შესახებ მოსაზრების მონიშნა დეგეგმვის მიანიშნებენ იმ შეტაკების ნერტილოვან და ლოკალურ ხასიათზე, რომლებიც უფრო „სამშვიდობო“ ხასიათისაა, ვიდრე აგრესიული. ეს მოსაზრება, შესაძლოა, დამაჯერებელიც იყოს, თუ ამერიკის მიერ „გადემოკრატებულ“ ქვეყნებში რეალურ სიტუაციას დაავიწყებთ. ყველა აღმოსავლურ ქვეყანაში, სადაც კი სამშვიდობოები ყოფილან, მკვეთრად ეცემა ცხოვრების დონე, მატულობს დამანაშავეობა, ინგრევა ეკონომიკა და სამეურნეო სექტორი. არც ერთ ასეთ ქვეყანაში არ შექმნილა რეალურად სამართლებრივი სახელმწიფო. ერაყში მითითრი

ბირთვული იარაღის ძებნის ოპერაციამ, რომლითაც სინამდვილეში ამერიკის მიერ ქვეყნის ნავთობმომპოვებელი ტერიტორიების ოკუპაცია ინიშნებოდა, რაიმე დადებითი შედეგი ვერ მოიტანა.

არსებითად, ნატოს გლობალური მითითება მიმართულია ორი მიზნის მისაღწევად. ეს მიზნებია: აზიაში სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი და ნიადაგის მდიდარი ტერიტორიების მითვისება და თავისი ორი მონიშნული ირგვლივ რაკეტისა და სარაკეტო თავდაცვის სისტემის ელემენტების განლაგება.

თუ ყურადღებით შევისწავლით ევრაზიაში პროამერიკული გავლენის გავრცელების გეოგრაფიას, შევამჩნევთ, რომ აშშ-ის საკვანძო პოზიციები სწორედ ამ ორი ზედახელმწიფოს — რუსეთისა და ჩინეთის ირგვლივაა განლაგებული. ამასთან, უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ რუსეთისა და ჩინეთის ხელისუფლებები ამერიკის ხელმძღვანელებს ამგვარ ქმედებებზე საკმაოდ სუსტად რეაგირებენ.

აღმოსავლეთზე ფიზიკური სამხედრო ზემოქმედებისა და პოლიტიკური გავლენის გარდა, აშშ კონტრკულად აფასებს

რუსეთის მისი გადამეტებული აგრესიულობისა და რეჟიმის არადემოკრატიულობის გამო. ჩინეთი მსოფლიო არაენაზე ნარმოდგენილია რომორც სასიფთო და არაპროგრესული პოლიტიკის მიხედვით. დასავლეთში ანალოგიური სურათის შექმნას ცდილობენ აშშ და მისი მოკავშირეები რუსეთისა და ჩინეთის მიმართ. მითითებულია მთელი ეს კომპლექსი ცნობილია სახელწოდებით „ავანტიურის რუკა“, რომლითაც აშშ მშენებლობს ჩინეთის განვითარებას.

გარდა ამ ყველაფრისა, აღმოსავლეთში მიმდინარე ლოკალური ომები თვალნათლივ უჩვენებს აშშ-ის სამხედრო შესაძლებლობებს ისეთ ქვეყნებს, როგორებიც ჩინეთი და რუსეთია. ბირთვული პოტენციალი და სამხედრო მოწოდებები უკანასკნელი მიწვევები აკავენს კონფრონტაციას და საშუალებას იძლევა, საგარეო პოლიტიკაში მიღწეული იქნეს გარკვეული დამოკლები ევროპის სახელმწიფოების მხრიდან. აშშ-ის სამხედრო ძლევამოსილება მძლავრი არაგუმენტია სამხრეთ ამერიკის რეგიონში საერთაშორისო საკითხების გადაწყვეტისასაც.

მიუხედავად ამ ყველაფრისა, რუსეთსა და ჩინეთს ღია დაპირისპირება ამერიკის ხელისუფლების ინტერესებში არ შედის. ამგვარ მოვლენებს, შესაძლოა, სერიოზული ხარჯებიც მოჰყვეს და მონიშნულ მდგომარეობაში ბირთვული დარტყმების შემთხვევაში — მნიშვნელოვანი დანაკარგებიც. ღია შეიარაღებულმა მოქმედებებმა, შესაძლოა, პლანეტა ეოლოგიური კოლაფსის ზღვარზე მიიყვანოს, რაც მშვენივრად ესმის ყველა დაპირისპირებულ მხარეს.

აშშ-ს ომი რამდენიმე მიზეზის გამო სჭირდება. პირველი რიგში, ეს არის ეკონომიკური პრობლემების მოგვარების საშუალება დამარცხებული და ოკუპირებული ქვეყნების ხარჯზე. განვითარებადი, ბუნებრივი რესურსებით მდიდარი აღმოსავლეთის ქვეყნების მიტაცება საშუალებას იძლევა, არაუზრუნველყოფილი ვალუტა ნავთობქიმიის პროდუქტებზე გადაიცვალოს და ამერიკის ეკონომიკა მუდმივად დაფინანსებით უზრუნველყოს. გარდა ამისა, ომი ხელ-ფეხს გაუსწნის ამერიკის პოლიტიკოსებს ესო-

დენ საძულველი ტერორისტების წინააღმდეგ ბრძოლაში, რაც თავისი შინაარსით არის კიდევ „ოქროსი მილიარდის“ სიტუაციის შექმნის დასაწყისი.

ისლამისტი ფუნდამენტალისტების წინააღმდეგ ბრძოლის ეგიდით ხორციელდება პერსპექტიული ქვეყნების სუვერენიტეტის განადგურება, ქვეყნების, რომლებშიც მთლიანად მონიშნულ მდგომარეობაშია მნიშვნელოვანი მხარდაჭერა ჩინეთსა და რუსეთთან დაპირისპირებაში.

გარდა ამ ყველაფრისა, აღმოსავლეთში მიმდინარე ლოკალური ომები თვალნათლივ უჩვენებს აშშ-ის სამხედრო შესაძლებლობებს ისეთ ქვეყნებს, როგორებიც ჩინეთი და რუსეთია. ბირთვული პოტენციალი და სამხედრო მოწოდებები უკანასკნელი მიწვევები აკავენს კონფრონტაციას და საშუალებას იძლევა, საგარეო პოლიტიკაში მიღწეული იქნეს გარკვეული დამოკლები ევროპის სახელმწიფოების მხრიდან. აშშ-ის სამხედრო ძლევამოსილება მძლავრი არაგუმენტია სამხრეთ ამერიკის რეგიონში საერთაშორისო საკითხების გადაწყვეტისასაც.

მიუხედავად ამ ყველაფრისა, აგრესიული საგარეო პოლიტიკა შეუქმნეველი არ რჩება თვით აშშ-ში. თანამედროვე ამერიკული საზოგადოება სულ უფრო მეტად აკრიტიკებს ხელისუფლების სამხედრო ოპერაციებს, განათლების დონე კი ქვეყანაში მკვეთრად ეცემა. მოსახლეობის ფართო ფენების ინტელექტუალური დეგრადაცია, რაც ხელსაყრელია მკვეთრი პოლიტიკისათვის, კვალიფიციური კადრების კატასტროფულ ნაკლებობას განაპირობებს.

აღნიშნული პრობლემის გადაწყვეტის გზად ამერიკის ხელისუფლებას უცხოელი სპეციალისტების მოზიდვა და საკუთარი მოქალაქეების ვიწრო პროფლით მოზიდვა ზიანია. მიუხედავად მმართველი ამერიკული ელიტის ყველა მცდელობისა, როგორმე მოგვარების სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლებისა და გასაველების დისბალანსთან დაკავშირებული დაპირისპირებები, მოსახლეობის მღელვარება უფრო და უფრო მატულობს.

earth-chronicles

ისრაელში პარტიზანული ბრძოლის ლიდერი მოკლეს

ისრაელის ქალაქ იაფაში მართლმადიდებელი მრევლის ერთ-ერთი ლიდერი გაბრიელ კადისი მოკლეს. პოლიციის ინფორმაციით, მკვლელობა საშობაო მსვლელობის შემდეგ მოხდა. დაუდგენელმა პირმა, რომელსაც სანტა კლაუსის ტანსაცმელი ეცვა, გაბრიელ კადისს დანა დაარტყა და მიიმალა. გაბრიელ კადისი ქალაქ იაფის მართლმადიდებელი მრევლის წინამძღოლი იყო.

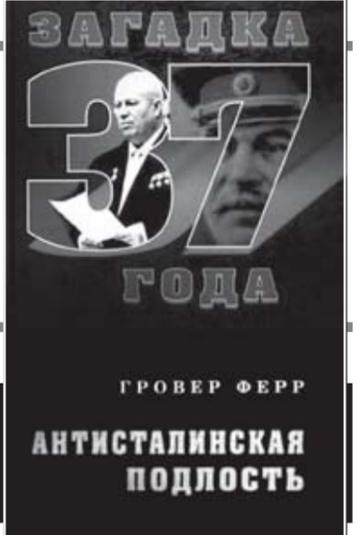
თალიბებთან მოლაპარაკებების პირობები

ავღანეთის პრეზიდენტის — ზამიდ ყარზაის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა ემალ ფაიზიმ განაცხადა, რომ ავღანეთში მშვიდობის საკითხზე ნებისმიერი მოლაპარაკებები ქვეყნის ხელისუფლებამ უნდა აწარმოოს. ემალ ფაიზიმ ბი-ბი-სის განუცხადა, რომ ავღანეთის ხელისუფლებამ მხარს უჭერს თალიბანის მოძრაობის სურვილს, დააფუძნოს შტაბ-ბინა ერთ-ერთ ისლამურ ქვეყანაში, სავარაუდოდ, ყატარში. თალიბები მიიჩნევენ, რომ ასეთი ოფისის დაარსება ხელს შეუწყობს მოლაპარაკებებს აშშ-თან. ემალ ფაიზიმ აცხადებს, რომ მოპალარაკებები მხოლოდ იმ პირობით წარიმართება, თუ დღევანდელი ხელმძღვანელი ავღანეთის ხელისუფლების წარმომადგენელი იქნება. თალიბანის მოძრაობის ლიდერმა მულა ომარმა კი აღნიშნა, რომ ყატარში უკვე მიმდინარეობს მოლაპარაკებები თალიბანსა და აშშ-ს შორის.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სტალინის კულტის დანერგვა და მისი შემდგომი გაფართოება-გაბეჭვა დაკავშირებული იყო იმათი საბჭოთაობასთან, ვინც ცდილობდა, შეენიღებინა საბჭოთაო რეჟიმის იმპერიატორული მოღვაწეობა.

გროვერ ფერი 37 წლის გაფართოება

ანტი-სტალინური უნაბეზრობა

55 წლის წინათ, 1956 წლის 25 თებერვალს საბჭოთა კავშირის კომპარტიის XX ყრილობაზე ნიკიტა ხრუშჩოვი წარსდგა ე.წ. დახურული მოხსენებით, რომელიც ლონდონის „ტელეგრაფმა“ შეაფასა როგორც „XX საუკუნის ყველაზე გავლენიანი სიტყვა“, ხოლო იმავე დღეს „ნიუ იორკ ტაიმსში“ უილიამ ტაუბმანმა (პულიტცერის პრემია მიენიჭა ხრუშჩოვის ბიოგრაფიისათვის) გამოაქვეყნა წერილი, რომელშიც კომპარტიის ცეკას პირველი მდივნის გამოხატული მოვლენათა კალენდარი შესატყვისად გვიჩვენებს.

მოსალოდნელი იყო ასეთი რეაქცია. მაგრამ გროვერ ფერი, ამერიკელი მეცნიერი, ვისი წიგნის ადაპტირებული თარგმანის ბეჭდვას დღეს იწყებს „საქართველო და მსოფლიო“, აღმოაჩინა, რომ „დახურული მოხსენების“ არც ერთი „მხილება“ სინამდვილეს არ შეეფერება.

გაიკვავა, რომ XX საუკუნის „ყველაზე გავლენიანი სიტყვა“ ყალბადანობის ნაყოფია. გროვერ ფერი კატეგორიულად აცხადებს, რომ სხენებული მოხსენების „მხილება“ ყველა, როგორც ერთი, ცრუა... ხრუშჩოვის სიმართლის ნათამაძიც არ უთქვამს... ე.წ. დახურული მოხსენების მთავარ თემად სტალინის დანაშაულობათა „მხილება“ მიიჩნევენ. სინამდვილეში კი, — აღნიშნავს ავტორი, — ხრუშჩოვი ლაპარაკობს სტალინის პიროვნების კულტზე, რაც სულაც არ არის მისი „გაბედულები“ და „გმირობის“ შედეგი. ეს საკითხი განიხილეს უფრო ადრე — ცეკას პრეზიდენტის სხდომაზე, რომელიც სტალინის გარდაცვალებისთანავე, 1953 წლის მარტში გაიმართა.

ხრუშჩოვის მოხსენების კონცეფცია ყალბია: „პიროვნების კულტი“, რომელსაც თითქოს ამკვიდრებდა სტალინი, ქმნიდა „დანაშაულის ჩადენის პირობებს“, რაც „სრული დაუსჯელობის ატმოსფეროში“ რეალიზდებოდა კიდევ. „სინამდვილეში, — წერს ავტორი, — სტალინს არათუ არ ჩაუდგინა დანაშაულობანი, რომელთაც მას მიანერენ, არამედ საერთო არაფერი ჰქონია მისი პიროვნების კულტის დანერგვასთან. პირიქით, დღეს არსებული უამრავი ფაქტით აშკარადდება, რომ სტალინი მძაფრად გამოდიოდა საკუთარი პიროვნების საზიზღარი განდიდების წინააღმდეგ“.

სტალინისთვის კულტი მიუღებელი იყო

მრავალი წლის განმავლობაში და უამრავჯერ სტალინი მისი მისამართით გამოთქმული განდიდებისა და მლქველური სიტყვაუხებობის წინააღმდეგ გამოდიოდა. იგი პრაქტიკულად იზიარებდა ლენინის შეხედულებას „პიროვნების კულტის“ თაობაზე. „დახურული მოხსენებაში“ ხრუშჩოვმა უხვად გაიხსენა ლენინის ციტატები, მაგრამ „დაავიწყდა“ აღენიშნა, რომ სტალინი ფაქტობრივად იმავეს ამბობდა. სტალინის გამონათქვამების უმეტესობა ადასტურებს, რომ მისთვის კატეგორიულად მიუღებელი იყო საკუთარი პიროვნების განდიდება. ამგვარი ხასიათის მავალითების დასახელება იოლია, რადგან მეშუარების ყველა ავტორი, ვინც კი ოდესმე შეხვედრია სტალინს, ჩვეულებრივ იხსენებს ცხოვრებისეულ მავალითებს, რომლებითაც დასტურდება ბელადის მტრული დამოკიდებულება, ზიზღი კი მისდამი თავყანისცემის ფაქტებისადმი.

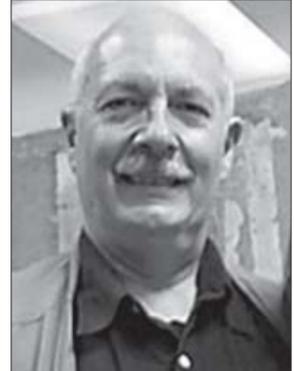
2001 წელს გამოცემულ მემუარებში „სტალინი, რომელსაც ვიცნობდი“ საქართველოს კომპარტიის ცეკას პირველი

მდივანი მგელაძე (გარდაიცვალა 1980 წელს) არაერთხელ ესება სტალინის უარყოფით დამოკიდებულებას პიროვნების კულტისადმი, რომელიც მისი სახელის გარშემო იყო შექმნილი. მგელაძე გვაცნობებს, რომ სტალინი 1949 წელს მისი 70 წლის იუბილის საზეიმო მასშტაბით აღნიშვნის წინააღმდეგი იყო; თანამებრძოლებმა იგი ძლივს დაიყოლიეს იმ არგუმენტის მომწველობით, რომ უცხოეთის კომუნისტური და მუშათა პარტიების ლიდერების მოსკოვში ჩამოსვლა, მათ შორის გამართული კონსულტაციები და აზრთა გაცვლა ხელს შეუწყობდა მსოფლიო კომუნისტური მოძრაობის განმტკიცებას.

1937 წელს სტალინმა არ დაუმჯავა, რომ მოსკოვისთვის სტალინოდარი დაერქმიათ. მაგრამ ვერა და ვერ მოახერხა, თავი დაედგინა მისთვის საბჭოთა კავშირის გმირობის მინიჭებისგან, რომელსაც არასოდეს აღიარებდა...

ცენტრალური კომიტეტის 1953 წლის ივლისის პლენუმზე, რომელიც ბერიას მხილებას მიეძღვნა, გამოხსენებულთა მნიშვნელოვანმა ნაწილმა დაგმო ეს უკანასკნელი პიროვნების კულტის კრიტიკისათვის. ბერიას წინააღმდეგ

ბროვირ ფერი

შეთქმულების მომზადებაში მთავარი როლის შესრულება და ენერჯია, რომელიც ხრუშჩოვი აღნიშნულ პლენუმზე გამოიჩინა, უფლებას გვაძლევს, შევფასოთ იგი არა მხოლოდ როგორც პარტიული სასამართლოს მონაწილეს, არამედ როგორც „კულტის“ უაქტიურესი მომხრე და მხარდამჭერს.

სტალინის კულტის დანერგვა და მისი შემდგომი გაფართოება-გაბეჭვა დაკავშირებული იყო იმათი საბჭოთაობასთან, ვინც ცდილობდა, შეენიღებინა საკუთარი ოპოზიციური მოღვაწეობა.

ასე მაგალითად, ერთ-ერთი პირველი დაყენების დროს ნიკოლაი ბუხარინს წამოსცდა, რომ გაზეთ „იზვესტიაში“ მუშაობისას იგი აიძულებდა ყოფილი ოპოზიციონერებს, ქება-დიდება აღეღლიათ სტალინის მისამართით (ამით დაფარათ თავიანთი ოპოზიციური განწყობლება. — ა.ს.), და იმავე დაკითხვისას იხმარა ტერმინი „კულტი“. 1934 წლის 1 იანვარს გაზეთ „პრავდაში“ გამოქვეყნებული მეორე ოპოზიციონერის — კარლ რადეკის წერილი „სოციალისტური საზოგადოების ხუროთმოძღვარი“, რომელიც ცალკე ბროშურ-

რადაც გამოიცა, როგორც ამტკიცებენ, სტალინის „კულტის“ უზომო განდიდების პირველი ნიმუში იყო.

ნიკიტა ხრუშჩოვი და ანასტას მიქოიანი, სტალინური პოლიტიკოსი ნევრები, რომელიც ბელადის გარდაცვალების შემდეგ „დესტალინიზაციის“ პოლიტიკის ნამოწვევებად და მის აქტიურ გამტარებლებად მოგვევლინენ, 1930-იან წლებში „კულტის“ თავგადაკლული განმხორციელებლები იყვნენ.

ხრუშჩოვი და მიქოიანი ცეკას მარტის (1953 წ.) პლენუმის მუშაობაში აქტიურად ჩაერთნენ და წინააღმდეგობა გაუწიეს მალენკოს, რომელიც მოითხოვდა, კოლექტიურად განეხილათ საკითხი „კულტის“ შესახებ. იმავე წლის ივნისის პლენუმზე ორივე (ხრუშჩოვი და მიქოიანი) ბერიას მკვეთრი კრიტიკით გამოვიდნენ იმის გამო, რომ ლავრენტი პავლოვიჩი წინააღმდეგებოდა სტალინის „კულტს“.

ლენინის „ანდერძი“

XX ყრილობისთვის წარდგენილ მოხსენებაში ხრუშჩოვმა განაცხადა: „პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს სამომავლო ბედით შეშფოთებულმა ვ. ი. ლენინმა სასწებით სწორად დაახასიათა სტალინი, მიანიშნა, რომ საჭირო იყო განეხილათ საკითხი გენერალური მდივნის თანამდებობიდან სტალინის გადაყენების შესახებ იმის გამო, რომ სტალინი მეტისმეტად უხეშია, არასაკმარისად ყურადღებიანია ამხანაგების მიმართ, უინიანია და ბოროტად იყენებს ძალაუფლებას.“

1922 წლის დეკემბერში პარტიის მორიგი ყრილობისადმი თავის წერილში ვლადიმირ ილიჩი წერდა: „ამხ. სტალინმა,

როცა გენმდივანი გახდა, ხელთ იგდო განუზომელი ძალაუფლება და მე დარწმუნებული არ ვარ, რომ ყოველთვის შეძლებს იგი საკმარისად ფრთხილად გამოიყენოს ეს ძალაუფლება“.

ჯერჯერობით შეეწყვიტოთ ციტატა, რათა ყურადღება მიექცეოდ არცთუ უმნიშვნელო ვითარებას: ხრუშჩოვი ლენინს მიანერს სტალინის მიმართ გამოთქმულ ბრალდებას, რომ იგი „ბოროტად იყენებს ძალაუფლებას“.

სინამდვილეში კი ლენინმა დაწერა მხოლოდ ის, რომ „დარწმუნებული არ არის, რომ იგი (სტალინი — გ.ფ.) შეძლებს ყოველთვის „საკმარისად ფრთხილად გამოიყენოს ეს ძალაუფლება“.

ხრუშჩოვი განაგრძობს: „ეს წერილი — უმნიშვნელოვანესი პოლიტიკური დოკუმენტი, რომელიც პარტიის ისტორიაში ცნობილია როგორც ლენინის „ანდერძი“ — დაგვიჩვენდა პარტიის XX ყრილობის დელეგატებს. თქვენ იგი ნაიკითხეთ და უთუოდ კიდევ არაერთხელ ნაიკითხავთ. ჩაუფიქრეთ ლენინის უბრალო სიტყვებს, რომლებითაც ვლადიმერ ილიჩი ზრუნავდა პარტიაზე, სახლზე, სახელმწიფოზე, პარტიის პოლიტიკის შემდგომ მიმართულებაზე.“

ვლადიმერ ილიჩი ამბობდა: „სტალინი მეტისმეტად უხეშია და ეს ნაკლი, რომელიც სასწებით ასახავს ჩვენს, კომუნისტებს, შორის ურთიერთობისას, მოუთმენელი ხდება გენმდივნის თანამდებობაზე. ამიტომ ვთავაზობ ამხანაგებს, მოიფიქრონ ამ პოსტიდან სტალინის გადაადგილების საშუალება და ამ ადგილზე სხვა ადამიანი დანიშნონ, რომელიც განსხვავდება ამხ. სტალინისგან ერთადერთი უპირატესობით, კერძოდ, უფ-

რო მომთმენია, უფრო ლოიალურია, უფრო ზრდილობიანი და უფრო ყურადღებიანია ამხანაგების მიმართ, ნაკლებ უინიანია და ა.შ.“

ცნობილია, რომ ეს დოკუმენტი გააცნეს პარტიის XIII ყრილობის დელეგატებს, რომლებმაც ყურად არ იღეს ლენინის მითითება და დატოვეს სტალინი პარტიის გენერალური მდივნის პოსტზე.

ხრუშჩოვი XX ყრილობის დელეგატებს წარუდგენს ორ ახალ „დოკუმენტს“: ლენინის ცოლის — ნადეჟდა კრუპსკაინას საჩივარს სტალინზე, რომელიც მან (კრუპსკაინამ) 1922 წლის 23 დეკემბერს გაუფხავა ნა კამენევს, და ლენინის წერილს, რომელსაც ვლადიმერ ილიჩი სტალინს უგზავნიდა 1923 წლის 5 მარტს (მაქციუთ ყურადღება, ზუსტად 30 წლის შემდეგ სტალინი გარდაიცვალა. — ა.ს.).

ეს „დოკუმენტები“, რომლებსაც ანტისტალინელები აფრიალებდნენ როგორც საბრალდებო დასკვნას, სხვა არაფერია, თუ არა განაწყენებული ცოლ-ქმრის საჩივარი.

ლენინი სტალინს ადანაშაულებს იმაში, რომ სტალინი უხეშად ესაუბრა ტელეფონით კრუპსკაინას: „მე არ ვაპირებ ასე იოლად დავივიწყო ის, რაც ჩემ წინააღმდეგ არის გაკეთებული, ლაპარაკიც არ დირს იმაზე, რომ, რაც ცოლის წინააღმდეგ არის გაკეთებული, ვთვლი, რომ ჩემ წინააღმდეგაც არის გაკეთებული“. აი, ეს დონია. საყოფაცხოვრებო ურთიერთობაში წარმოქმნილი კონფლიქტია. მაგრამ, თუ გავიხსენებთ, რომ კრუპსკაინამ დაარღვია ექიმების მიერ ლენინისთვის დანესებული შემზღუდავი რეჟიმი, რაზეც სტალინმა მკვახედ უსაყვედურა, გამოვა, რომ ჯუღაპურის ჰქონდა უფლება (პარტიის ხელმძღვანელი ბირთვის მიერ მინიჭებული), ვალდებული იყო, მკაცრად მიეთითებინა ამხ. კრუპსკაინასთვის ამგვარი ქმედების დაუშვებლობის შესახებ. ეტყობა, ხრუშჩოვის მოხსენების შემდგენლები ერკვეოდნენ ამ კონფლიქტის რეალურ მიზეზებში და ამიტომ ათქმევინეს მათი „ნაშრომის“ გამხმვანებელს: „ამ დოკუმენტების კომენტარებს არ შეეუდგებო“. და იმის დასასაბუთებლად, რომ ამ წერილებს რაღაც მნიშვნელობა მაინც ჰქონდა, ნიკიტამ განაცხადა: „თუ სტალინს ლენინის სიცოცხლეში შეეძლო ასე მოპყრობოდა ნადეჟდა კონსტანტინოვნა კრუპსკაინას, შეიძლება წარმოვიდგინოთ, როგორ ექცეოდა სტალინი სხვა მუშაკებს. მისი ეს უარყოფითი თვისებები სულ უფრო ვითარდებოდა და ბოლო წლებში სრულიად აუტანელი ხასიათი მიიღო“).

გროვერ ფერი თითქმის დან გამოწვილ ამ „არ-

ლავარ კაბანოვიჩი, იოსებ სტალინი, პაველ პოსტიშევი და კლიმენტ ვოროშილოვი სტალინის 50 წლის იუბილეზე

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ილი მისახვედრია, რომ სრულყოფილი კონტაქსტიდან ამოგლიჯა მის მიერ ციტირებული წერილები, რითაც ფრიად სერიოზულად დაამახინჯა მომხდარის არსი. მას სიტყვაც არ დაუძრავს ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის რეზოლუციაზე, რომლის ძალითაც სტალინს დაეკისრა პარსონალური პასუხისმგებლობა პოლიტიკიდან ლენინის იზოლაციაზე, რაც აუცილებელი იყო გელადის ქალებისა და ჯანმრთელობის შესანარჩუნებლად.

გუმენტებს“ ხაზგასმით გამოყოფს და ასკვნის: ხრუშჩოვი ტყუოდა, რომ XX ყრილობის დეკლარაციებისთვის დარიგებული დოკუმენტი „პარტიის ისტორიაში ცნობილი იყო როგორც ლენინის „ანდერძი“. პირიქით, ბოლშევიკურ წრეებში ლენინის უკანასკნელი წერილები არასოდეს ითვლებოდა მის „ანდერძად“. ამგვარი მისტიფიკაციის მიზანი საკმაოდ ნათელია: სიტყვითა შეთანხმება „ლენინის „ანდერძი“ ხრუშჩოვმა ლევ დავიდოვიჩ ტროცკისგან (ბრონტეტიკისგან) ისეგნა, რომელმაც ამ სათაურით გათქვევინა 1934 წელს ცალკე ბროშურად გამოცემული სტატია.

შეგახსენებთ: 1925 წელს ჟურნალ „ბოლშევიკში“ ტროცკიმ მკვეთრად გააკრიტიკა მამის ისტორიის ნივთი „ლენინის სიკვდილის შემდეგ“ და სრულად ამხილა ავტორის ცრუ განცხადება, თითქოს ლენინმა დატოვა რაღაც „ანდერძი“. ამ პუბლიკაციაში ტროცკიმ გამოხატა თავისი მოსაზრება, რომელსაც მხარს უჭერდნენ პოლიტიკოსების დანარჩენი წევრები, კერძოდ: არამიძაბრის, ლენინის ანდერძი“ არ არსებობდა. ეს, უნდა ვივარაუდოთ, ჭკუშარბილებაა, რადგან არ არსებობს არავითარი დასაბუთება, რითაც მტკიცდება, რომ იგი თავის უკანასკნელ სტატიებზე და წერილებზე განიხილავდა როგორც რაღაც „ანდერძს“. მაგრამ 1930-იან წლებში ტროცკიმ მკვეთრად შეცვალა თავისი შეხედულება — ამჯერად სტალინის ტენდენციური კრიტიკის სასარგებლოდ. ამრიგად, ხრუშჩოვმა, უფრო უსუსტად, მისმა რომელიმე თანაშემწემ ზოგიერთი რამ ტროცკისგან ისეგნა, თუმცა ვერავინ გაბედავდა, საჯაროდ ეღიარებინა, რომელი პირი წამოიყენებდა ბრალდებებს.

მოსხენების სხვა დებულებები უფრო მეტად ხაზს უსვამს ტროცკისთან იდეურ სიახლოვეს. მაგალითად, ტროცკი მიიჩნევდა, რომ მოსკოვის საჩვენებელი პროცესები სიყალბით გაუღმერთილი სასამართლო ინსტრუმენტებია. ძნელი მისახვედრია არ არის, რატომაც: ამ სასამართლო პროცესებზე ტროცკი წარმოდგენილი იყო როგორც მთავარი, მაგრამ დაუსწრებელი ბრალდებული. „დახურულ მოსხენებაში“ ხრუშჩოვი ასევე წუხდა, რომ ზინოვიევის, კამენევისა და ტროცკისტების მიმართ განხორციელებული რეპრესიული ღონისძიებები უსამართლო იყო, თუმცა ყველაზე პირველი რეაბილიტაცია იმ პროცესების შედეგად ბრალდებულის — აქმალ იკრამოვისა (დახვრეტეს 1938 წლის მარტში) XX პარტყრილობის მხლოდ ერთი წლის

თავზე შედგა. ხრუშჩოვის განცხადება სხვა არაფერია, თუ არა უდანაშაულოდ ცნობა მის მიერ დასახელებული პირებისა, რომლებსაც უდავოდ მიუძღვით ბრალი დანაშაულობათა ჩადენაში, აღიარეს დანაშაული. სასჯელი, რომელიც მათ დაიმსახურეს, არ შეიძლება მკაცრად და უსამართლოდ. მოსხენების ანტისტალინური პათოსი, რომლის მიხედვით სოციალიზმის ყველა დამახინჯება და კანონიერების დარღვევა ხრუშჩოვმა მხოლოდ სტალინს დააბრალა, საკმაოდ უსუსტად ემთხვევა გელადის დემონიზებულ პორტრეტს, რომელიც თავის დროზე ტროცკიმ დახატა. ამ უკანასკნელის ქვრივმა შესაფერისად შეაფასა ეს გარემოება და ხრუშჩოვის მოხსენებიდან ორიოდ დღის შემდეგ საბჭოთა ხელმძღვანელობას მიმართა თავისი განსვენებული ქმრის რეაბილიტაციის მოთხოვნით.

მაგრამ დავუბრუნდეთ მასალას, რომლებიც ლენინის უკანასკნელ დღეებთან არის დაკავშირებული.

არსებობს სერიოზული საფუძველი იმისა, რომ 1923 წლის 5 მარტს ლენინის მიერ სტალინისათვის გაგზავნილი წერილი ნაყალბეა. დოკუმენტის ნამდვილობის პრობლემა გამოწვეულია განხილულია ვ. ა. სახაროვის ამასწინათ გამოცემულ 700 გვერდიან მონოგრაფიაში.

მეორე მხრივ, თითქმის უეჭველია, რომ სტალინი და ყველანი, ვინც 1923 წლის 5 მარტის წერილის არსებობა იცნობდა, მას ნამდვილ დოკუმენტად მიიჩნევდა. მაგრამ ამ შემთხვევაშიც კი ამ წერილში არაერთი მტკიცებულება არ არის იმისა, რასაც მას ხშირად მიანერენ — მტკიცება, რომ ლენინმა სტალინთან ურთიერთობა გაწყვიტა. პირიქით, ორ კვირაზე ნაკლები დროის შემდეგ კრუსკაიამ მიმართა სტალინს და აცნობა ილიჩის დაუინებელი თხოვნის შესახებ, ემოვნა კალიუმციანიდის კრისტალები, რომელთა მოშვებითაც იგი შეძლებდა ბოლო მოეღო აუტანელი ტანჯვისთვის. სტალინი დათანხმდა, მაგრამ 1923 წლის 23 მარტს მოკლე ბარათით აცნობა ამის შესახებ პოლიტბიუროს, ამასთან განაცხადა, რომ კატეგორიულად ემიჯნება მისთვის შეთავაზებულ მოსიას, „რაგინდ ჰუმანური და აუცილებელი იყოს იგი“.

აშშ კონგრესის ბიბლიოთეკაში ინახება ლ. ა. ფოტიევას — ლენინის ერთ-ერთი მდივნის — დიურის ჩანაწერი იმის თაობაზე, რომ ავადმყოფობის მოსალოდნელი გართულების შემთხვევაში მიეცათ მისთვის კალიუმციანიდი.

აქედან გამომდინარე, თუ

მოსხენების ანტისტალინური პათოსი, რომლის მიხედვით სოხიალიზმის ყველა დამახინჯება და კანონიერების დარღვევა ხრუშჩოვმა მხოლოდ სტალინს დააბრალა, საკმაოდ უსუსტად ემთხვევა გელადის დემონიზებულ პორტრეტს, რომელიც თავის დროზე ტროცკიმ დახატა.

ლენინის 1923 წლის 5 მარტის წერილი ნამდვილია (ვალენტინ სახაროვის გამოკვლევა მას ნაყალბეად თვლის), ლენინი ენდობოდა და კვლავაც ეიმედებოდა სტალინს: მათ შორის არავითარი „გაუცხოება“, მით უფრო „განხეთქილება“, არ მოხდარა.

მკვლევარები იმომებენ შემდეგ დოკუმენტს: „24 დეკემბერს სტალინმა, კამენევი და ბუხარინმა განიხილეს სიტუაცია: მათ არა აქვთ უფლება, აიძულონ ბელადი, რომ გაჩუმდეს, მაგრამ საჭიროა სიფრთხილე, წინდახედულობა, მაქსიმალური სიმშვიდე. მიიღეს გადაწყვეტილება:“

1. ვლადიმერ ილიჩს ყოველდღიურად 5-10 წუთით კარნახის უფლება ეძლევა, მაგრამ ამას არ უნდა ჰქონდეს მიმოწერის ხასიათი და ამ ბარათებზე პასუხს ვლადიმერ ილიჩი არ უნდა ელოდოს. შეხვედრები ეკრძალებოდა;

2. არც მეგობრებმა, არც შინაურებმა ვლადიმერ ილიჩს არაფერი არ უნდა აცნობონ პოლიტიკური ცხოვრების შესახებ, რათა ამით არ მიეცეს მასალა განსჯისა და აღვლენისთვის“.

რომელიც სერვისი აღნიშნავს, რომ შემდეგ დღეებში ლენინმა გადაიტანა სერიოზული „მოვლენები“ (უთუოდ — ინსულტები): 1922 წლის 25 მაისს, როცა დამბლა დაეცა; 1922 წლის 22-23 დეკემბერს, როცა ლენინს „სხეულის მარჯვენა ნახევარი წაერთვა“;

1923 წლის 6 მარტიდან 7 მაისის დამეს, როცა „მარჯვენა კიდურები ვერ ამოძრავა“. 1922 წლის 18 დეკემბერს პოლიტიბიურომ დაავალა სტალინს, მიეხედა ლენინის ჯანმრთელობისთვის, აკრძალა მასთან ნებისმიერი პოლიტიკური კავშირის განხილვა. კრუსკაიამ დაარღვია ეს გადაწყვეტილება, რის გამოც 22 დეკემბერს სტალინისადმი საყვედური მიიღო. იმეფი ლენინს ტვინიში სისხლი ჩაეცა.

1923 წლის 5 მარტს კრუსკაიამ უამბო ლენინს, რომ ჯერ კიდევ გასული წლის დეკემბერში სტალინი უხეშად ელაპარაკა მას. განრისხებულმა ლენინმა სტალინს ცნობილი ბარათი მისწვია. კრუსკაიას მდივნის — ვ. ს. დრიდზოს მუხარების მიხედვით, კრუსკაიასთან სტალინის უხეშ საუბარზე ლენინის რეაქციამ შემდეგი მიზეზით დაიგვიანა: „შეიძლება მხოლოდ მე ვიცი, რაც სინამდვილეში მოხდა, რადგან ნადეჟდა კონსტანტინოვნა ხშირად მიყვებოდა ამის შესახებ.“

ეს მოხდა 1923 წლის მარტის დასაწყისში. ნადეჟდა კონსტანტინოვნა და ვლადიმერ ილიჩი რაღაცაზე საუბრობდნენ. დარეკა ტელეფონმა. ნადეჟდა კონსტანტინოვნა ოთახიდან გავიდა (ლენინის ბინაში „მოვლენები“ (უთუოდ — ინსულტები): 1922 წლის 25 მაისს, როცა დამბლა დაეცა; 1922 წლის 22-23 დეკემბერს, როცა ლენინს „სხეულის მარჯვენა ნახევარი წაერთვა“;

ეს მოხდა 1923 წლის მარტის დასაწყისში. ნადეჟდა კონსტანტინოვნა და ვლადიმერ ილიჩი რაღაცაზე საუბრობდნენ. დარეკა ტელეფონმა. ნადეჟდა კონსტანტინოვნა ოთახიდან გავიდა (ლენინის ბინაში „მოვლენები“ (უთუოდ — ინსულტები): 1922 წლის 25 მაისს, როცა დამბლა დაეცა; 1922 წლის 22-23 დეკემბერს, როცა ლენინს „სხეულის მარჯვენა ნახევარი წაერთვა“;

ეს მოხდა 1923 წლის მარტის დასაწყისში. ნადეჟდა კონსტანტინოვნა და ვლადიმერ ილიჩი რაღაცაზე საუბრობდნენ. დარეკა ტელეფონმა. ნადეჟდა კონსტანტინოვნა ოთახიდან გავიდა (ლენინის ბინაში „მოვლენები“ (უთუოდ — ინსულტები): 1922 წლის 25 მაისს, როცა დამბლა დაეცა; 1922 წლის 22-23 დეკემბერს, როცა ლენინს „სხეულის მარჯვენა ნახევარი წაერთვა“;

ეს მოხდა 1923 წლის მარტის დასაწყისში. ნადეჟდა კონსტანტინოვნა და ვლადიმერ ილიჩი რაღაცაზე საუბრობდნენ. დარეკა ტელეფონმა. ნადეჟდა კონსტანტინოვნა ოთახიდან გავიდა (ლენინის ბინაში „მოვლენები“ (უთუოდ — ინსულტები): 1922 წლის 25 მაისს, როცა დამბლა დაეცა; 1922 წლის 22-23 დეკემბერს, როცა ლენინს „სხეულის მარჯვენა ნახევარი წაერთვა“;

იგი ხაზგასმით აღნიშნავს: „თქვენ ვერ გაიგებთ, რა დრო იყო მაშინ. ვერ გაიგებთ, რა მნიშვნელობა ჰქონდა სტალინს, დიდ სტალინს (მას არ უთქვამს „დიადი“, თქვა „დიდი“. — ა. ბუკის შენიშვნა)... მარია ილიჩინამა ჯერ კიდევ ვლადიმერ ილიჩის სიცოცხლეში მიიხრა: „ლენინის შემდეგ პარტიაში ყველაზე ჭკვიანი ადამიანი სტალინია“... სტალინი ჩვენითვის ავტორიტეტი იყო. ჩვენ გვიყვარდა სტალინი. იგი დიდი კაცია. მას ხომ არაერთხელ უთქვამს: „მე ლენინის მხოლოდ მოწაფე ვარ“.

ილი მისახვედრია, რომ ხრუშჩოვმა კონტექსტიდან ამოგლიჯა მის მიერ ციტირებული წერილები, რითაც ფრიად სერიოზულად დაამახინჯა მომხდარის არსი. მას სიტყვაც არ დაუძრავს ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის რეზოლუციაზე, რომლის ძალითაც სტალინს დაეკისრა პარსონალური პასუხისმგებლობა პოლიტიკიდან ლენინის იზოლაციაზე, რაც აუცილებელი იყო გელადის ქალებისა და ჯანმრთელობის შესანარჩუნებლად. აკრძალვას დაეკვემდებარნენ ლენინის „შინაურები“ და „მეგობრები“. „შინაურებში“, ცხადია, იგულისხმებოდნენ ლენინის და და ნადეჟდა კრუსკაია — მისი ცოლი. სწორედ იგი გააკრიტიკა სტალინი უმალესი პარტიული ინსტანციის მითითების დარღვევისთვის.

ხრუშჩოვმა არაფერი თქვა 1923 წლის 7 მარტით დათარიღებულ სტალინის წერილობით პასუხზე ლენინის ბარათის გამო, აგრეთვე, უფრო გვიანდელ ლენინის მიერ სტალინის მისამართით გაგზავნილ თხოვნაზე მისთვის საწინამდევანის შოვნის თაობაზე. ხრუშჩოვმა ეს დოკუმენტები შეთხვეულიად უგულვებლყო, რითაც გაუკუღმერთებულად წარმოადგინა ვითარება, როცა ლენინმა სტალინს ბოდიშის მოხდენისკენ მოუწოდა, და ამით მათი ურთიერთობის ხასიათი განზრახა დაამახინჯა.

მოსხენებაში არაფერია თქმული ლენინის დის — მარია ულიანოვას ჩვენებათა შესახებ. 1956 წელს ჯერ კიდევ ცოცხლები იყვნენ ლენინის პირადი მდივნები: მარია ვოლოდინევა და ლიდია ფოტიევა, ასევე, კრუსკაიას ყოფილი მდივანი ვერა დრიდზო, მაგრამ მათი მოგონებანი არავის მოუწოდებია. ხრუშჩოვმა უყუარდებოდ დატოვა ისიც, რომ კრუსკაიას მიერ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების დარღვევამ პოლიტიკურის საქმიანობისგან ლენინის იზოლაციის შესახებ, ორჯერ გამოინვია მისი ჯანმრთელობის მკვეთრად გაუარესება. არც იმაზე უთქვამს რამე ნიკიტას, რომ სტალინსა და ლენინს შორის ურთიერთობის ვითარება გაცივების შემდეგ ლენინმა მინც და მანც სტალინს რომ მიმართა ფრიად დიპლომატიური თხოვნით — ემოვნა მისთვის საწინამდევანის შოვნის თაობაზე. ხრუშჩოვის მოხსენებაში სიტყვა არ არის დაძრული კრუსკაიასა და სტალინს შორის ნორმალური ურთიერთობის აღდგენის თაობაზე.

მოვლენათა ჭკუშარბიტი განვითარების ჩვენებით ან მათი არსის გაგებით, იგი სრულიად არ იყო დანიტერესებული.

ამ დღეებში თქვენზე ვფიქრობ და მსურს, ხელი ჩამოვაროვოთ. მახსენდება თქვენთან ორიოდ საუბარი ილიჩის კაბინეტში მისი ავადმყოფობის დროს. მათ მაშინ სიმხნევე შემემატა.

კიდევ ერთხელ გართმევთ ხელს. ნ. კრუსკაია“.

ლენინის შინაურებში სტალინი დიდი პატივისცემით სარგებლობდა. მწერლმა ა. ბუკმა ჩაიწერა ლიდია ფოტიევას მოგონებები, რომლებშიც

სრულყოფილი ტყუილი, რომ XX ყრილობის დეკლარაციისთვის დარიგებული დოკუმენტი „პარტიის ისტორიაში ცნობილი იყო როგორც ლენინის „ანდერძი“. პირიქით, ბოლშევიკურ წრეებში ლენინის უკანასკნელი წერილები არასოდეს ითვლებოდა მის „ანდერძად“.

დიპლომატიურ „რინგზე“ სტალინის არაკვალიფიციური წარმატებას მისი მტრები მისი მოხარებასა და ციხეკარობით და მზაკვრობით ხსნიდნენ, მაგრამ სინამდვილეში იგი განასწორებდა თანამდებარეობას, პატიოსან, კეთილშობილურ პოლიტიკას, რითაც თავს უზღვევდა მომდევნო დროისთვის, რომელიც მიჩვეული იყო მისი თვალთმაქცობას, მზაკვრობას. მისი წარმატებების მთავარი მიზეზი მის მიერ საბატონო ანტიკომუნისტური პოლიტიკის დახატვა, მისი ინტელიგენციის მტკიცედ დაცვა, პირადი ამბიციების თითქმის სრული არქონა, მაგრამ, ამასთან, — საკუთარი ღირსებისა და პატივით დაცვა.

რუდოლფ ბალანდინი, სერგეი მირონოვი

სტალინის აპოქალიფი

დიპლომატიური ორთახრობები

შესავლის გაბიერ

დღეს წარმოგიდგინებ ფრიად საინტერესო ნაშრომს — რუდოლფ ბალანდინისა და სერგეი მირონოვის ნიგნის „სტალინის დიპლომატიური ორთახრობები (პილსუდსკიდან მამუქიამდე)“ ადაპტირებულ თარგმანს, რომელსაც აქვს ობიექტურობის პრეტენზია, უწინარეს ყოვლისა, იმიტომ, რომ დოკუმენტური მასალის ანალიზზე დაფუძნებული და, განსაკუთრებით იმიტომაც, რომ უკანასკნელი 20 წლის ტენდენციურ ჩარჩოებს არღვევს და ისტორიის გადამწერა მედროეობის „ჩინეთის კედლიდან“ ქვას ქვაზე არ ტოვებს. მართალი და გაბედული ნიგნია.

ამგვარი ნაშრომების ნაკლებობა საქართველოში აშკარად იგრძნობა. „საქართველო და მსოფლიოს“ რედაქცია შეძლებისდაგვარად ცდილობს, გამოასწოროს ეს ნაკლი და ისტორიის გაუკუღმართებული გაგებისგან იხსნას საზოგადოებრივი აზრი, განსაკუთრებით, ახალგაზრდობის დამოკიდებულება წინა თაობების მიერ განვლილი გზის შეფასების საკითხისადმი.

ერთ მაგალითს ახლავს გაგიჟიფრავთ დასახელებული ნიგნის მოკლე პასაჟის დახმარებით.

რას ნიშნავს ფაშისმი? ეს ნიშნავს, სახელი-სუფლო პროპაგანდა ჩაგვიჩინებს, რომ ფაშისმი და კომუნისმი ერთი მედლის ორი მხარეა. „მაგალითად, 1998 წლის ენციკლოპედიაში („БЭ“) ჩანს: „იდეოლოგიურ დებულებათა მოწვევებითი დაპირისპირებულობის მიუხედავად, საზოგადოების პოლიტიკური მობილიზაციის, ტერორისტული ბატონობისა და პროპაგანდის ხერხების მიხედვით, ფაშისმთან ახლოსაა ტოტალიტარული მოძრაობანი და ბოლშევიზმის, სტალინიზმის, მათიზმის რეჟიმები...“

ყველაფერი აშკარაა: ეს არის ის კუდი, რომელიც ფიცის დაჯერების შემდეგ მაინც რომ ჩანს და არ დაიშლება, ასეთია „ახალი იდეოლოგიის“ პოზიცია, რომელიც საქართველოში მასხარაველისთანა ისტორიკოსებმა მლიქვნელური ერთგულებით აიტაცეს, და კარგად დაფინანსებული დასხდნენ წერად ახალი ისტორიისა.

ვცადოთ და დავეთანხმოთ მათ დებულებებს.

დავეთანხმებით და მყისვე გარჩნდება შეკითხვა: თუ ასეა, „რატომ არ უნდა ჩავთვა-

ლოთ აშშ-ის იმპერიული პოლიტიკა ყველაზე უფრო ფაშისტურად? ფაქტია, რომ ეს სახელმწიფო არის ომების გამჩალებელი, განხორციელებს აგრესიას დედაქონის სხვადასხვა რეგიონში; წარმოვიდგება გლობალურ ტერორისტად, ამასთან, ეწევა თავისი და სხვა ხალხების ტოტალურ ფსიქოლოგიურ დამუშავებას, არნახული მასშტაბის პროპაგანდასა და „ტვირთვების გამოცდებს“, საზოგადოებრივი შეგნების მანიპულაციას... გამოდის, რომ აშშ არის თანამედროვე ფაშისმის მაგალიტი“.

ამ ციტატას, რომელიც დასახელებული ნიგნის ანალიზში მოხსნილი, დავუვით კითხვის ნიშანი და კიდევ ერთხელ ვიკითხოთ: მართლა ასეა? თუ იმ დებულებებით ვიხელმძღვანელებთ, რომლებიც ჩვენს დილემატურ სახელმწიფო პროპაგანდას უდევს საფუძვლად, იძულებული გახდებით, დადებითად ვუპასუხოთ ამ შეკითხვას.

პოდა, გიხაროდნენ! მივიღეთ ზუსტად ის, რაც ყოველთვის თან სდევს თავგამოდებულ მლიქვნელობას და კოჭის გორებს.

მიკერძოებული მსჯელობა რომ არ გამოვივიდეს, მოვიხმოთ კიდევ ერთი ციტატა ბალანდინისა და მირონოვის ნიგნიდან.

დიდი ბრიტანეთის ცნობილი საზოგადო მოღვაწე და აღიარებული პოლიტიკოსი, სამხედრო კაბინეტის წევრი ლორდი უილიამ ბივერბოუკი თავის დროზე აცხადებდა: „სტალინის დროს კომუნისმმა ყველა დასავლური ერის აბლოდისმენტები და აღფრთოვანება დაიმსახურა. სტალინის დროს კომუნისმმა გააჩვენა პატრიოტიზმის მაგალიტები, რასაც ძნელია მოუფიქროთ ანალოგი ისტორიაში. სტალინის დროს კომუნისმმა მსოფლიოს საუკეთესო გენერლები მისცა. ეროვნებათა დევნა? სრულიადაც — არა! ებრაელები იქ ისე ცხოვრობენ, როგორც ყველა დანარჩენი. პოლიტიკური რეპრესიები? — დიახ, რა თქმა უნდა, მაგრამ უკვე ნათელია, რომ ისინი, ვინც დახვრიტეს, რუსეთს გერმანელებთან უღალატებდნენ“.

რა თქმა უნდა, ყველაფერი ასე მარტივად არ იყო, მაგრამ საქმის არსი საქმარისად სწორადაა გადმოცემული („სტალინის დიპლომატიური ორთახრობები“, გვ. 226).

მკითხველმა კი თავად განსაჯოს და გადამწყვიტოს, რომელ მხარეს დადგეს მას შემდეგ, რაც ჩვენს პუბლიკაციას გაეცნობა.

რუბრიკას უძღვეს **არამაზ სანაბლიძე**

მთავარია ფაქტები და არა მოსაზრებანი

უკანასკნელი ოცი წლის განმავლობაში, შეიძლება ნახე-ვარი საუკუნის მანძილზეც კი, სკკპ ავადსახსენებელი XX ყრილობიდან რომ გავიდა, მასობრივ შეგნებაში დაფიქრებით ინერგებოდა სტალინის ბოროტად დამახინჯებული სახე და ცრუ ცნობები მისი მოღვაწეობის შესახებ. კერძოდ, ასახელებდნენ რეპრესირებულთა, „არქიპელაგ გულაგის“ უდანაშაულო პატიმრების წარმოუდგენელ ციფრებს, მილიონობით დახვრიტულს.

ბოლო ათწლეულში გამოქვეყნდა მანამდე საიდუმლოდ შენახული მასალები, რომლებიც დარწმუნებით უარყოფს მსგავს სიცრუესა და ცილისწამებას, თუმცა მანამდეც პატიოსანმა ისტორიკოსებმა — შინაურმაც და უცხოელმაც — კონკრეტული ფაქტების მოშველიებით დაგვიმტკიცეს, რომ სტალინის დროს რეპრესიის ტალღები შეეხო თითქმის მხოლოდ მმართველ ფენებს (პარტიულ, სახელმწიფო, სამხედრო, სადამსჯელო სტრუქტურებს) და მასთან დაახლოებულებს...

არცთუ იშვიათად გაიგონებთ, თითქოს სტალინი ათვალუნებით ეკიდებოდა უზარალო ადამიანებს, „ჭანჭიკებად“ მიიჩნევდა მათ. ეს სიცრუეა. მან მართლაც გამოიყენა ეს სახე, ესეხსა დოსტოევსკის (მას ჰქონდა „შირფტიკი“ — პატარა შრიფტი). მაგრამ როგორი გაგებით? გამარჯვების ალღუმის მონაწილეების მიღებისას წარმოთქმულ სიტყვაში თქვა, რომ ადამიანებს, რომელთაც არ აქვთ ჩინები და ნოდებანი, მიიჩნევენ (!) სახელმწიფო მექანიზმის ჭანჭი-

კებად, მაგრამ მათ გარეუენებისმიერი ხელმძღვანელი — მარშლები და გენერლები (მისი სიტყვით, — „ჩვენ, ყველა-ნი“) — კაპიკადაც არ ვღირვართო.

...იგი ამბობდა იმას, რაც მტკიცედ სწამდა. იგი ამბობდა სიმართლეს.

ანტისტალინელების მეორე აკვიტებული თემა: თითქოს სტალინი თრგუნავდა ინტელიგენციას, რადგან არასრულყოფილების კომპლექსით იტანჯებოდა ფართოდ განათლებული ადამიანების წინაშე. ასე მიიჩნევენ ისინი, ვისთვისაც განათლებულობის კრიტიკიზმი და დიპლომატიის სიუხვე და არა ცოდნა და შემოქმედებითი აზროვნება. ამერიკელი მწერალი ამბროს ბირსი მიიჩნევდა, რომ „განათლება არის ის, რაც გონიერს აჩვენებს, სულელს კი უშალავს მისი ცოდნის უკმარობას“.

ჭეშმარიტი უმაღლესი განათლება მიიღწევა დამოუკიდებელი ძალისხმევით, გონების დაძაბული მუშაობით, რითაც უხვად იყო დაჯილდოებული სტალინი, აღიარებული, რომ იგი XX საუკუნის სახელმწიფო მოღვაწეთაგან ყველაზე მრავალმხრივ განათლებული იყო.

მისი პირადი ბიბლიოთეკის ნიგნებს (20 ათას ტომზე მეტი) არა მხოლოდ კითხულობდა, არამედ ამუშავებდა, რასაც მონაწილე უამრავი შენიშვნა, რომელთაც იგი ნიგნების კიდეებზე აკეთებდა. მისი მითითებით ნაბეჭდი ლიტერატურა კლასიფიცირებული იყო შემდეგნაირად: ფილოსოფია, ფსიქოლოგია, სოციოლოგია, პოლიტეკონომია, ფინანსები, მრეწველობა, სოფლის მეურნეობა, კომპერაცია, რუსეთის ისტორია, უცხოეთის ქვეყნ-

ბის ისტორია, დიპლომატია, საგარეო და საშინაო ვაჭრობა, სამხედრო საქმე, ეროვნული საკითხი... და კიდევ 20 პუნქტი. მათგან ბოლო (მიაქციეთ ყურადღება! — ა.ს.) იყო „ანტიკომუნისტური მაკულატურა“ (!). ეს კი ნიშნავს, რომ იგი ღრმად მოწონებდა ადამიანი იყო, მაგრამ არა ახა თუ იმ წეს-რულებით, არამედ უზენაესი ჭეშმარიტებისა და უზენაესი საბატონოლიანობის რწმენის თვალსაზრისით... და, რა თქმა უნდა, დიდი გმირობა და გამარჯვებები ვერ მიიღწევა უსამინელოსი დაძაბულობის, გაჭირვებისა და მსხვერპლის გარეშე. ასეთია ისტორიული სიმართლე... სტალინის ხელენიგებოდა, სწორად შეეფასებინა ობიექტური ისტორიული პროცესების მიმდინარეობა და შესაბამისად წარმართა თავისი საშინაო და საგარეო პოლიტიკა.

საბჭოთა კავშირის წინსვლისა და აყვავების პერიოდში, შესაბამისად, მსოფლიო სოციალისტური სისტემის გაფართოება და გაძლიერება უცილობლად ადასტურებდა სტალინის გამორჩეულ დიპლომატიურ უნარს, რომელიც მრავალი ქვეყნის ლიდერებთან მოლაპარაკებათა დროს განსაკუთრებით ვლინდებოდა. ისინი XX საუკუნის პირველ ნახევარში უდიდესი პოლიტიკური და სახელმწიფო მოღვაწეები იყვნენ. „მსოფლიო ელიტა“ დღეს, სამწუხაროდ, დაკნინებული წარმოგვიდგება.

სტალინისთვის დამახასიათებელი მოლაპარაკების უნარი ჯერ კიდევ მაშინ გამოვლინდა, როცა მას, ახალგაზრდა რევოლუციონ-

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სტალინს არასოდეს ჰქონია იმპერიული მისწრაფება. მას არასოდეს უცდია რუსეთის იმპერიის აღდგენა მეფისდროინდელ საზღვრებში, რაც არავითარ შემთხვევაში არ აიხსნება მხოლოდ დასავლეთის უნივერსიტეტის სტალინის წინააღმდეგობით. ამის თვალსაზრისით მათგან უფრო მეტი, რომელიც მათთვის მსოფლიო ომში სწავლითაა აკავშირებს წინააღმდეგ ფაშისტიკის მხარეს იბრძოდა. სხვა თუ არაფერი, სტალინს შეეძლო ამ ქვეყნის ოქუპირება, რაც ბაზარულად იქნებოდა დაპყრობილი ტერიტორიის სტატუსით.

წერს, ციხეებსა თუ გადასახლებაში ამხანაგები ანდობდნენ „დიპლომატიური დუელის“ წარმართვას ადგილობრივ უფროსობასთან. ნიშანდობლივია, რომ პატიმართა მოთხოვნებს უმეტეს შემთხვევებში აკმაყოფილებდნენ.

1917 წლის ივლისში, როცა იგი ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის წევრი იყო, მან შეძლო დროებითი მთავრობის წარმომადგენლებთან მოლაპარაკება და დაპატიმრებული ბოლშევიკი მებრძოლების გათავისუფლება.

ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ მან წარმატებით გაართვა თავი უაღრესად საპასუხისმგებლო დიპლომატიურ დავალებას: პეტერბურგის უსაფრთხოებას ფინეთის მხრიდან (ანტანტა მონდომებით ცდილობდა ამ ქვეყნის ჩათრევას რევოლუციის ჩახშობაში); და უფრო რთულ პირობებში შეძლო მიეღწია სასურველი შედეგისთვის უკრაინის ცენტრალურ რადასთან მოლაპარაკებების გზით.

კამენევიან და ჩიჩერინთან ერთად, ესევერთან და მენშევიკებთან ურთულესი მოლაპარაკებების საფუძველზე, სტალინიმა მოახერხა სოციალისტური პარტიების ერთიანი ფორმირების შექმნა მოსკოვისკენ დაბრუნებას და დენიკინის ჯარების წინააღმდეგ. 1920 წელს კი იგი მიაღწიეს კავკასიაში ეროვნებათმშობლის ურთულესად აბრუნებული კვანძის გასახსნელად.

1923-დან 1941 წლამდე იოსებ სტალინს არ ეკავა არავითარი სახელმწიფო თანამდებობა, მაგრამ როგორც პარტიის ლიდერი ჰქონდა დიდი, შემდგომ კი განმსაზღვრელი გავლენა საბჭოთა საგარეო პოლიტიკის ძირითად მიმართულებათა შემუშავებასა და განხორციელებაზე. დიპლომატიური მოლაპარაკებებს ამ პერიოდში მხოლოდ ორჯერ უძღვებოდა: 1935 წელს — ინგლისისა და საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრებთან; იდენტად და ლავალთან და 1939 წელს — გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრ რიბენტროპთან შეხვედრების დროს.

...ბევრ თანამედროვე მკითხველს, რომლებიც უკანასკნელ ათწლეულებში ტოტალური იდეოლოგიური დამუშავების წინაშე ქვემო მოექცნენ, შეიძლება უცნაურად მოეჩვენოს სტალინის დიპლომატიური ორთაბრძოლების თაობაზე საკითხის დაყენება, კი იმდროინდელ უმსხვილეს პოლიტიკურ მოღვაწეებთან. ტელე და რადიოგადაცემებში, სტატიებში და ნიგუნებში, რომლებიც ათობითილიონიანი ტირაჟით გამოიცა, დაუჩინებლად მთავრობდა: სტალინი გაუნათლებელი, უფიცი, ღვარძლიანი, ცბიერი დესპოტი იყო. აშკარაა, რომ ასეთ უბადრუკ პიროვნებას არ შეეძლო მეტნაკლებად აზრიანი დიპლომატიის წარმართვა.

სინამდვილეში ყველაფერი პირიქით იყო. ფაქტები მონიშნა, რომ პრაქტიკულად ყველა დიპლომატიური ორთაბრძოლაში იგი გამარჯვებული გამოდიოდა. ეს თითქმის დაუჯერებელიც კია — მის წინააღმდეგ გამოდიოდნენ მსოფლიოს უდიდესი ქვეყნების ჭკვიანი, მცოდნე, გამოცდილი და ცბიერი სახელმწიფო ხელმძღვანელები, რომელთაც

კვალიფიციური თანამშრომლები და მრჩეველები ჰყავდათ. რა თქმა უნდა, არც სტალინი იყო მარტოსული, მაგრამ 1930-იანი წლების ბოლოდან სსრ კავშირის საგარეო და საშინაო პოლიტიკის ყველა უმნიშვნელოვანეს საკითხზე გადაწყვეტილების მიღება პირადად მას უხდებოდა.

დიპლომატიურ „რინგზე“ სტალინის არაჩვეულებრივ წარმატებებს მისი მტრები მისი მოხერხებულობით, ცბიერებითა და მზაკვრობით ხსნიდნენ, მაგრამ სინამდვილეში იგი განახორციელდა თანმიმდევრულ, პატიოსან, კეთილშობილურ პოლიტიკას, რითაც თავგზას უზენედად მონიშნა დედაქალაქს, რომლებიც მიჩვეული იყვნენ თვალთმაქცობას, მზაკვრობას. იგი ყოველთვის ვერ აღწევდა საჭირო შედეგებს. არცაა გასაკვირი, რადგან ვითარება ჩვენზე ძლიერია.

მისი წარმატებების მთავარი მიზეზი მის მიერ სამართლიანი პოზიციის ერთგულად იყო, ხალხის ინტერესების მტკიცედ დაცვა, პირადი ამბიციების თითქმის სრული არქონა, მაგრამ, ამასთან, საკუთარი ღირსებისა და პატრიოტიზმის გათვითცნობიერება.

ისიც უნდა ითქვას, რომ დიპლომატიური მოლაპარაკებების დროს ნებით თუ უნებლიეთ სტალინი ხალხურ ემპათიას იყენებდა: იგი ცდილობდა, თავი წარედგინა უფრო უბრალო, უშუალო და ზოგჯერ გულუბრყვილო ადამიანად, ვიდრე სინამდვილეში იყო. ისეთი გამორჩეული და გამოცდილი დიპლომატიკოსი, როგორებიც უინსტონ ჩერჩილი და ფრანკლინ რუზველტი იყვნენ, დასაწყისში მათთანად ვერ აფასებდნენ მისი თანხმობას, ცოდნას და მონიშნა დედაქალაქის ნაბიჯების „ამოცნობის“ უნარს, ნაწილობრივ ამიტომაც აგებდნენ ორთაბრძოლებს სტალინთან.

გამორიცხული არ არის, რომ ყველაზე უფრო მიზანშეწონილი სტრატეგია ეშმაკ მონიშნა დედაქალაქთან ინტელექტუალურ პაექრობაში უკიდურესად პატიოსანი, გულწრფელი დამოკიდებულება, როცა არც ცდილობდა მათ მოტყუებას. ეს განაიარაღებს გაქნალებს, აიძულებს, იეშმაკონ და კიდევ უფრო გაიხლართონ საკუთარ მზაკვრობაში.

ნიგუნის ავტორები იმედოვნებენ, რომ ნაშრომი, რომელსაც სტალინის დიპლომატიური ორთაბრძოლების თაობაზე საკითხის დაყენება, კი იმდროინდელ უმსხვილეს პოლიტიკურ მოღვაწეებთან. ტელე და რადიოგადაცემებში, სტატიებში და ნიგუნებში, რომლებიც ათობითილიონიანი ტირაჟით გამოიცა, დაუჩინებლად მთავრობდა: სტალინი გაუნათლებელი, უფიცი, ღვარძლიანი, ცბიერი დესპოტი იყო. აშკარაა, რომ ასეთ უბადრუკ პიროვნებას არ შეეძლო მეტნაკლებად აზრიანი დიპლომატიის წარმართვა.

იოსებ სტალინი, ვლადიმერ ლენინი, მიხეილ კალინინი, 1919 წელი

ისეთი გაორკეული და გაოცდილი დიპლომატიკოსი კი, როგორებიც უინსტონ ჩერჩილი და ფრანკლინ რუზველტი იყვნენ, დასაწყისში სთანად ვერ აფასებდნენ მის პოზიციას, ცოდნას და მონიშნა დედაქალაქს, რომლებიც მიჩვეული იყვნენ თვალთმაქცობას, მზაკვრობას. იგი ყოველთვის ვერ აღწევდა საჭირო შედეგებს. არცაა გასაკვირი, რადგან ვითარება ჩვენზე ძლიერია.

მების ნაკადის დაწვრივება: მხოლოდ სიმართლის ცოდნა ჩვენს ახლო წარსულის შესახებ იძლევა გარანტიას ღირსეულ მომავალში შესაბამისად.

თავი I მოკლედ ბიოგრაფიის შესახებ

სიმართლეთაგან ერთ-ერთი ასეთია: სტალინს არასოდეს ჰქონია იმპერიული მისწრაფება. მას არასოდეს უცდია რუსეთის იმპერიის აღდგენა მეფისდროინდელ საზღვრებში, რაც არავითარ შემთხვევაში არ აიხსნება მხოლოდ დასავლეთის უნივერსიტეტის სტალინის წინააღმდეგობით. ამის თვალსაზრისით მათგან უფრო მეტი, რომელიც მათთვის მსოფლიო ომში სწავლითაა აკავშირებს წინააღმდეგ ფაშისტიკის მხარეს იბრძოდა. სხვა თუ არაფერი, სტალინს შეეძლო ამ ქვეყნის ოქუპირება, რაც გამართლებული იქნებოდა დაპყრობილი ტერიტორიის სტატუსით.

დაიპყრო და დამთავრდა!

ყოველ შემთხვევაში, სტალინს შეეძლო საკითხის ამგვარად დაყენება „დიდი სამეფოს“ თათბირებზე, თუნდაც დიპლომატიური მოსინჯვის დონეზე, მაგრამ არ დაუყენებია. იგი დაეთანხმა საზღვრის დადგენას კერზონის ხაზის მიხედვით, არ გამოუთქვამს პრეტენზიას საბჭოთა კავშირამდელ ფარგლებზე.

თუნდაც ამ კონკრეტული ფაქტიდან გამომდინარე, შეგიძლიათ დავასკვნათ, რომ სტალინის გეოპოლიტიკა აგრესიული არ იყო. იგი შეესაბამებოდა იმ ისტორიულ და გეოგრაფიულ რეალობებს, რომლებიც მრავალი საუკუნის განმავლობაში ჩამოყალიბდა. მისთვის უცხო და მიუღებელი იყო პიტაგორისა და ტროცკის ცილობა მასშტაბის აგრესია. ბევრის მთქმელია ტროცკის მიერ აღზევებული მარშლის — ტუხაჩევსკის სულისკვეთება, რასაც იგი 1920 წელს პოლონეთის წინააღმდეგ გალაშქრების დროს გაცემულ ბრძანებებში პირდაპირ აცხადებდა: „თეთრი პოლონეთის გვამზე გადის გზა მსოფლიო ხანძრისკენ, ბედნი-

ერებას და მშვიდობას ხიშტვით მივართმევთ მშრომელ კაცობრიობას!“

ასეთი სულისკვეთების ლაშქრობის შედეგად საბჭოთა რუსეთმა დასავლეთის მიწები დაკარგა, მაგრამ ის, რაც 1939 წელს მოხდა, ისტორიული თვალსაზრისით, სულაც არ არის საბჭოთა კავშირის აგრესიის პოლონეთის წინააღმდეგ: სპეციალისტები ამ სამხედრო ოპერაციას პოლონეთის აგრესიის შედეგების ლიკვიდაციად მიიჩნევენ. თუმცა იმის უგულვებელყოფაც არ შეიძლება, რომ პოლონელებმა დასავლეთის მიწები ნითელი არმიის პოლონეთის წინააღმდეგ: სპეციალისტები ამ სამხედრო ოპერაციას პოლონეთის აგრესიის შედეგების ლიკვიდაციად მიიჩნევენ. თუმცა იმის უგულვებელყოფაც არ შეიძლება, რომ პოლონელებმა დასავლეთის მიწები ნითელი არმიის პოლონეთის წინააღმდეგ: სპეციალისტები ამ სამხედრო ოპერაციას პოლონეთის აგრესიის შედეგების ლიკვიდაციად მიიჩნევენ.

დაბეჭდვით შეიძლება ითქვას, რომ თავის დიპლომატიკაში სტალინი ცდილობდა, დაყრდნობოდა არა მხოლოდ პოლიტიკურ ფაქტორებს, არამედ შესაბამის ჭეშმარიტებას. საფუძვლიანად, რომ ამ კონტექსტში მთავარი და გადამწყვეტია სამართლიანობა და არა გეოპოლიტიკა. ფაქტია, რომ სწორედ გეოპოლიტიკა კარნახობდა პიტაგორის, გაეფართოებინა გერმანელების სასიცოცხლო სივრცე სხვა ხალხების ხარჯზე. ფიურერისთვის „სამართლიანობას“ განსაზღვრავდა არიული რასის ბატონობის შესახებ მისი კაცმოდული იდეები, აღზევდა ზეადამიანისა და უფრო კონკრეტულად — გერმანიის იმპერიის ინტერესები. უმაღლესი ზნეობრივი კრიტერიუმები — იესო ქრისტის მცნებანი, თუნდაც კანტის კატეგორიული იმპერატივი — მის მიერ აბსოლუტურად უგულვებელყოფილი იყო.

სტალინის გეოპოლიტიკური სტრატეგია სრულად ეთანხმებოდა ხალხის ტრადიციებსა და ცხოვრების წესებს, ამიტომაც უჭერდა ხა-

ლბი მას მხარს, ყოველ შემთხვევაში, მოქალაქეთა უმრავლესობა. ეს კი უზრუნველყოფდა ხალხისა და ხელმძღვანელის ერთიანობას, რაც, საბოლოო ჯამში, ქმნის ბელადს.

გერმანელი ფილოსოფოსი პუბლიცისტი და ისტორიკოსი, „ვეროპის დაისის“ ავტორი ოსვალდ შპენგლერი (1880-1936 წ.წ.) წერდა: „მასების პოლიტიკური ნიჭი ხელმძღვანელობისადმი ნდობაა მხოლოდ, მაგრამ ამ ნდობას მოპოვება სჭირდება, იგი ხანგრძლივი დროის მანძილზე მნიშვნელოვანი უნდა გაამყარო წარმატებით მანამ, სანამ ტრადიციად არ იქცევა“.

შპენგლერის ამ დებულებას შეიძლება დაემატოს: ხელმძღვანელის პოლიტიკური ნიჭი გულსხმობს, აღიქვას და გამოხატოს მასების მიერ აღქმული თუ ქვეცნობიერი ნება, მათი რწმენა და იმედი. სტალინს ჰქონდა ასეთი ნიჭი, თანაც — უმაღლეს დონეზე, რაც ასახავს გეოპოლიტიკაში.

მაგრამ ისიც ფაქტია, რომ მისი სრულად განხორციელება ხშირად ძნელდებოდა. საქმე ის არის, რომ ქვეყნის გეოგრაფიული მდებარეობა და ბუნებრივი რესურსები ვერ განსაზღვრავს მის დამოუკიდებლობას. ბევრი რამ, სხვათა შორის, დამოკიდებულია უახლოესი მეზობლების განზრახვაზე.

მაგალითად, პიტაგორა აღმოსავლეთის კენ მისწრაფების გამო დაიპყრო პოლონეთი, რათა შემდგომ გასულიყო ურალზე. საბჭოთა კავშირს, რომელმაც აღიარა პოლონეთის დამოუკიდებლობა, რეაგირება უნდა მოეხდინა ფიურერის ამ ნაბიჯზე. სტალინს შეეძლოდ რომ ეცქირა იმისთვის, რაც ხდებოდა და კონტროლისძიებები არ განხორციელებინა, პიტაგორელები ხელთ იგდებდნენ მთელს პოლონეთს და, უეჭვოდ, ბალტიისპირეთის სამ სახელმწიფოს, რომელთაც წინააღმდეგობის განქონი, პრაქტიკულად, არავითარი ძალა არ გააჩნდათ. საბჭოთა კავშირის მიერ ნეიტრალური ლიმიტაციების — სასაზღვრო სახელმწიფოების — დაკარგვა გადაიქცეოდა გერმანიის მნიშვნელოვან მიღწევად, რადგან ამით აგრესორი დაუახლოვდებოდა ლენინგრადისა და მოსკოვის მიწებს.

ასეთ სიტუაციაში ნებისმიერი საღად მოაზროვნე პოლიტიკოსი სტალინის ადგილზე შეეცდებოდა ყველაფერი გაეკეთებინა, რათა თავისი გავლენის ზონაში დაეზრუნებინა აღნიშნული ლიმიტაციები, რომლებმაც დროებით მოიპოვეს დამოუკიდებლობა. აი, რატომ გადასწია სტალინი ფინეთის საზღვარი ლენინგრადიდან მოშორებით და შეიყვანა თავისი ჯარები ბალტიისპირეთში, დასავლეთ ბელორუსიასა და უკრაინაში. ამისთვის გახდა საჭირო ომი ფინეთთან, გერმანიასთან სამშვიდობო ხელშეკრულების დადება და გავლენის ზონების განაწილება. სტალინი იცნობდა პიტაგორის გეოსტრატეგიულ პოლიტიკას (რომელსაც ხელს უწყობდნენ ინგლისი, საფრანგეთი და აშშ) და მას უფლება არ ჰქონდა სხვაგვარად მოქცეულიყო.

გაგრძელება იქნება

რამდენადაც დიდია ტელევიზორის ხედვის კუთხე, იმდენად კონტრასტულია გამოსახულება. მოდელს, რომელსაც აქვთ ხედვის კუთხე 170 გრადუსზე ნაკლები, მორგებულა ერთ მაყურებელზე. იმ შემთხვევაში, თუ თქვენ გყავთ დიდი ოჯახი ან გიყვართ ტელევიზორის ყურება მაგობრებითან ერთად, მაშინ შეარჩიეთ ტელევიზორი, რომლის ხედვის კუთხე აღემატება 178 გრადუსს.

ელეგანტური ტელევიზორი — ყველაზე თანამედროვე ტექნოლოგიების სამყარო

დღეს თანამედროვე ტექნოლოგიები ისე დაიხვეწა, რომ მყიდველი ხშირად იბნევა, თუ რომელი ნივთი აირჩიოს, რომელი უფრო მისაღებია მისთვის. სწორი არჩევანის გასაკეთებლად მას სათანადო ცოდნა სჭირდება. ჩვენი გაზეთი დღეიდან იწყებს ახალ რუბრიკას, რომელშიც გაგაცნობთ სიახლეებს, დაგაკვლიანებთ — თუ სად, რა შეიძლება შეარჩიოთ. ამჯერად „ელიტელექტრონიკის“ მივაკითხეთ.

როგორ აზარჩიოთ LCD (თხევად-კრისტალური) ტელევიზორი

1. დიაგნოზა

LCD ტელევიზორების შერჩევა უნდა დაეწყოს მისი დიაგნოზის ზომის განსაზღვრით. სამზარეულოს ან საბავშვო ოთახს კარგად ერგება LCD ტელევიზორები, რომელთა დიაგნოზა არის 19-20" დიუმი (1 დიუმი = 2.54 სმ), საძინებლისა და სასტუმრო ოთახისთვის ოპტიმალურია 26-37" (დიუმი), ხოლო სახლის კინოთეატრისთვის ამოირჩიეთ ტელევიზორები 40" (დიუმიდან ზემოთ).

თქვენ გჭირდებათ ტელევიზორი საძინებელში ან სასტუმრო ოთახში, რომლის ფართობი 10 კვ. მეტრიდან იწყება? შეარჩიეთ მოდელეები, რომელთა ეკრანის დიაგნოზა არის 26, 32, 37 დიუმი და მეტი. საერთოდ, ასეთ ტელევიზორებში, ჩვეულებრივ, მეტი ფუნქციაა, ასევე ამ მოდელებს იყენებენ სხვადასხვა თამაშისთვის, მაგ. PlayStation, X-Box.

სახლის კინოთეატრისთვის თქვენ დაგჭირდებათ ტელევიზორი დიაგნოზით 40" (დიუმი) და მეტი. მაგრამ ასეთი მოდელების შეძენა სასურველია იმ შემთხვევაში, თუ მანძილი მაყურებელსა და ტელევიზორს შორის 3 მეტრი ან მეტია.

2. ბარჩევალობა

ტელევიზორის ერთ-ერთი უმთავრესი ტექნიკური მახასიათებელი მატრიცის გარჩევაა, რომელიც აღინიშნება ორი ციფრით: პირველი ციფრი აღნიშნავს პიქსელის რაოდენობას ეკრანის სიგანეზე, ხოლო მეორე — სიმაღლეზე. რაც უფრო მაღალია გარ-

ჩევალობა, მით მეტია პიქსელების რაოდენობა, ანუ ეკრანზე უფრო მკაფიო გამოსახულებას ხედავთ.

ზვერი თანამედროვე ტელევიზორის სპეციფიკაში შეიძლება შევხვდეთ ტერმინებს Full HD & HD Ready. Full HD-ს შეესაბამება გარჩევა 1920x1080 პიქსელი, რაც იმას ნიშნავს, რომ თქვენი ტელევიზორის ეკრანზე 2 მლნ-მდე პიქსელია (ეს 5-ჯერ უფრო მეტია, ვიდრე ჩვეულებრივი სატელევიზიო სიგნალი). ეს მკაფიო გამოსახულების ფორმატია, რომელიც საშუალებას იძლევა, უყუროთ გადაცემებს HDTV ფორმატში, ხოლო ვიდეოებს — Blu-Ray დისკებიდან.

3. სიკაშკაშე, კონტრასტულობა და ხედვის კუთხე

LCD ტელევიზორების მნიშვნელოვანი მაჩვენებლებია

სიკაშკაშე და კონტრასტულობა. ამ პარამეტრების ციფრები მეტყველებს ფერების ხარისხიან გადაცემაზე და სხვადასხვა განათების პირობებში ტელევიზორის კომფორტულ ჩვენებაზე. ხედვის კუთხის სიგანეზე დამოკიდებული იქნება, რამდენად კარგად დაინახავთ გამოსახულებას, თუ დადგებით არა ეკრანის პირდაპირ, არამედ — ოდნავ გვერდით.

დავიწყებთ სიკაშკაშით: რაც უფრო მაღალია ამ პარამეტრის აღმნიშვნელი ციფრი, მით უფრო თავისუფალი არჩევანი გექნებათ იმისა, თუ ოთახის რომელ ადგილას განათავსოთ LCD ტელევიზორი.

დება მუქი სურათებისგან. აქედან გამომდინარე, რაც უფრო მაღალია პირველი ციფრი, მით უფრო მეტ სხვადასხვა სახის ფერთა კონტრასტს იხილავთ ეკრანზე. არსებობს კიდევ ერთი სახის კონტრასტის თანაფარდობა — დინამიური კონტრასტულობა. ეს მაჩვენებელი ყო-

იმ შემთხვევაში, თუ ორიგინალურ კადრებს დავამატებთ შუალედურ გამოსახულებას, მიიღება უმაღლესი ხარისხი.

5. TV-ტიუნერი (მიმღები)

ეს არის მონოპოლიტობა, რომელიც დეკოდირებას უკეთებს შემოსულ სიგნალს და გარდაქმნის მას „აღსაქმელ“ გამოსახულებად. ადრე ტიუნერებს ამონტაჟებდნენ ყველა ტელევიზორში. ახლა კი მწარმოებელი ტოვებს არჩევანს ჩვენზე — გჭირდებათ თუ არა ტიუნერი და როგორი. სატელევიზიო და საკაბელო ტელევიზიის მომხმარებელისთვის ტიუნერის არსებობა სავალდებულო არ არის. შეერთების ტიპის მიხედვით, ტიუნერი შეიძლება იყოს: ანალოგური და ციფრული.

6. LCD ტელევიზორების პორტები

ტელევიზორი დღეს მარტო ანტენიანი ყუთი არაა, ეს ნამდვილი მულტიმედია ცენტრია სახლში, რომელთანაც მიერთებულია პლემერები, სათამაშო კონსოლები, მესხიერების ბარათები და ა.შ. რაც უფრო მეტი ინტერფეისი ექნება თქვენს LCD ტელევიზორს, მით მეტია მისი მოხმარების შესაძლებლობა.

ანალოგური კონექტორები: S-Video, კომპოზიტური, კომპონენტური და SCART, ეს, პრაქტიკულად, ყველა თანამედროვე ტელევიზორს აქვს, მაგრამ მათ მიერ გადაცემული სიგნალი არ არის საუკეთესო ხარისხის. ასე რომ, თუ გსურთ, ისარგებლოთ თქვენი ტელევიზორის ყველა დამახასიათებელი თვისებით, აირჩიეთ მოდელეები ციფრული კონექტორით. DVI-პორტი კომპიუტერიდან ვიდეო სიგნალის მიღების საშუალებას მოგცემთ. თუ გსურთ, მიიღოთ მაქსიმალური ხარისხი, თქვენ გჭირდებათ ინტერფეისი-HDMI.

როგორ აზარჩიოთ კლაზმური ტელევიზორი

1. დიაგნოზის შერჩევა

კლაზმური ტელევიზორის არჩევა, ისევე, როგორც სხვა ნებისმიერი ტელევიზორის, იწყება დიაგნოზიდან. ტექნოლოგიური მახასიათებლების გამო „კლაზმურს“ 94 სმ-ზე ნაკლები დიაგნოზით არ აწარმოებენ. მათ ათავსებენ ფართო ოთახებში, სასტუმროსა და საძინებელში, სახლის კინოთეატრებში. ოპტიმალური მანძილი მაყურებელსა და ეკრანს შორის 3-4 მეტრი უნდა იყოს, თუ ნაკლები

ვლეთვის უფრო მაღალია, ვიდრე სტატისტიკური კონტრასტულობის ციფრები. ეს არის მონიტორის უნარი, ავტომატურად შეცვალოს ნათელი ფერების სიკაშკაშე და მუქი ფერების სიღრმე გამოსახულების მიხედვით. მაღალი, დინამიური კონტრასტულობა უფრო მეტად საგრძობლად აფართოებს გამოსახულების ფერად გამას.

ხშირ შემთხვევაში ტელევიზორს რამდენიმე ადამიანი ერთად უყურებს, შესაბამისად, ისინი სხდებიან ოთახის სხვადასხვა ადგილას და არა ეკრანის პირდაპირ. უნდა გვახსოვდეს, რომ რამდენადაც დიდია ტელევიზორის ხედვის კუთხე, იმდენად კონტრასტულია გამოსახულება. მოდელს, რომელსაც აქვთ ხედვის კუთხე 170 გრადუსზე ნაკლები, მორგებულა ერთ მაყურებელზე. იმ შემთხვევაში, თუ თქვენ გყავთ დიდი ოჯახი ან გიყვართ ტელევიზორის ყურება მეგობრებთან ერთად, მაშინ შეარჩიეთ ტელევიზორი, რომლის ხედვის კუთხე აღემატება 178 გრადუსს.

4. დაყოვნება

თუ დაყოვნება 8 მწ-ზე მეტია, შესაძრწნევა ბუნდოვანი გამოსახულება. ტელევიზორებს დიდი დიაგნოზით, სასურველია, ჰქონდეს 5 მწ-ზე ნაკლები დაყოვნება.

ტექნოლოგია 100hz, რომელიც გამოიყენება ზოგიერთი მოდელის ტელევიზორებში, ზრდის ინფორმაციის რაოდენობას, რაც აისახება ეკრანზე.

პანტანო გორგასლის მიერ თბილისის დაარსება ეჭვიანუ დადა

აბანოთუბანში, 40 წმინდა სებასტიელი მონაშის სახელობის მონასტრის ტერიტორიაზე მიმდინარე არქეოლოგიური სამუშაოები უნიკალური აღმოჩენით დასრულდა. არქეოლოგიური ექსპედიციის ხელმძღვანელის — მერაბ ძნელაძის თქმით, აღმოჩენილი მასალები ადასტურებს, რომ საქართველოს დედაქალაქის თბილისში გადმოტანამდე აქ დასახლება უნდა ყოფილიყო: „არქეოლოგიური სამუშაოებისას აღნიშნულ ტერიტორიაზე აბანოს ნაშთები და ანტიკური ხანის უამრავი ნივთი აღმოჩნდა. „აღმოჩენილი გრანდიოზული აბანო. მსგავსი საბანაო აუზები აქამდე არც ყოფილ დედაქალაქ მცხეთაში და არც სხვაგან არ ყოფილა. ეს დეტალიც ადასტურებს, აქ სერიოზული დასახლების არსებობას, ანუ დედაქალაქის მცხეთიდან თბილისში გადმოტანის წინაპირობა არსებობდა.“

ათი წლის ბიჭვა ორი მსწავლეული სხვა

ინგლისში, ორპინგტონის ერთ-ერთ საშუალო სკოლაში 10 წლის მოსწავლემ თავისი ორი მასწავლებელი სცემა, ერთ-ერთს კი ფეხი მოსტეხა. ნაცემი მასწავლებლები შუახნის ქალები არიან. ინციდენტის შემდეგ ფეხმოტეხილი პედაგოგი საავადმყოფოში გადაიყვანეს. 10 წლის მოსწავლე ბიჭი სამართალდამცველებმა დააკავეს, თუმცა მისი ასაკის დადგენის შემდეგ გაათავისუფლეს. ინციდენტის გამომწვევი მიზეზები და სხვა გარემოებები უცნობია.

სამართალდამცავებს ხელში ელექტრონული ინფორმაციაც ჩაუვარდათ, რომელიც რამდენიმე ათეულ ტერაბაიტში აგრძობს მათი მონიტორინგის ნაშრომს. 2009 წელს „რეკონსტრუქციური ბრძოლის“ მემარცხენე რადიკალიზაცია აშშ-მაც ტერორისტულ ორგანიზაციად სცნო.

იქნება, გამოსახულება გაიფანტება და დაინწყება ციმციმს.

პლაზმური ტელევიზორები დიდი ხანია 37-40 დიუმი (94-102 სმ) შესაფერისი იქნება პატარა ფართობის, სადაც მანძილი მაყურებელსა და ტელევიზორს შორის არ აღემატება 3 მეტრს. ასეთი კატეგორიის მოდელები ცოტაა, რაც დაკავშირებულია მცირე ფორმატის მქონე პლაზმური პანელების გამოშვების ხარჯებთან. ყველაზე დიდი მოთხოვნა და, შესაბამისად, რელიზაცია არის კატეგორიაზე 42-46" (107-117 სმ). მანძილი მაყურებელსა და ამ მოდელის ტელევიზორს შორის 3-4 მეტრია. კატეგორია 50" დიუმიდან ზემოთ (127 სმ) გამოსახულების ხარისხით არ ჩამოუვარდება თავის კომპაქტურ ანალოგებს. მათი განთავსებისთვის არაა საკმარისი უბრალო შთამბეჭდავი ზომის ფართობი, ის საკმაოდ მოხერხებული და თავსებადია. ერთადერთი პირობაა, რომ მანძილი ტელევიზორსა და მაყურებელს შორის 4 მეტრზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

2. გამოსახულების ხარისხი — გარჩევადობა და სკანირება

ეკრანის გარჩევადობას განსაზღვრავს მასზე გამოსული პიქსელები, ანუ დატალიზაცია და გამოსახულების სიმკვრივე. რეკომენდებულ ვარიანტად შეიძლება ჩაითვალოს მაღალი ხარისხის გარჩევადობა HD 720p, 1080i, 1080p, სადაც მოცემული ციფრი ნიშნავს გარჩევადობას პორტიონტალურად, ხოლო მითითებული ინდექსი მეტყველებს სკანირების ტიპზე. გამოსახულების მაქსიმალურ გარჩევადობას გვთავაზობენ ტელევიზორები მაღალი მკაფიოობის ფორმატით HD TV, High Definition Television. მაღალი გარჩევადობის სიგნალის წყაროებია: სატელევიზიური და საკაბელო ტელევიზია, კომპიუტერი, HD DVD & Blu-ray - პლეერები.

3. სიკაშკაშე და კონტრასტი

რაც უფრო მაღალია სიკაშკაშისა და კონტრასტულობის მაჩვენებელი პლაზმური ტელევიზორებში, მით უფრო მკაფიო და რეალური იქნება სურათი. პლაზმური პანელებისთვის სიკაშკაშე მერყეობს 450-500 კანდელიდან (სიკაშკაშის საზომი ერთეული) 1400-1500 კანდელამდე (რაც უფრო მაღალია ციფრი, მით მაღალი კლასისაა კონკრეტული მოდელი). რაც უფრო მაღალია ტელევიზორის კონტრასტულობა, მით უფრო დეტალურად და ხარისხიანად ასახავს დაბინდულ სცენებს. პლაზმური ტელევიზორებში დისპლეის პიქსელებს ახასიათებს სინათლის გამოსხივება, ამიტომაც სიკაშკაშისა და კონტრასტულობის მაჩვენებელი მათ, როგორც წესი, ბევრად მაღალია აქვთ, ვიდრე LCD-მოდელებს.

4. ტიუნერი და დინამიკები პლაზმური ტელევიზორში TV-ტიუნერების არსებობა შემოსული სიგნალის გარდაქმნისთვის კრიტიკულია სათანადო პერიფერიული მოწყობილობების (ვიდეორეკორდერი, სატელევიზიო მიმღები-რესივერი, სახლის კინოთეატრი) არარსებობის შემთხვევაში.

5. ინტერფეისები

პლაზმური ტელევიზორის შერჩევასა ორიენტირება მოახდინეთ იმაზე, თუ რა სახის ტექნიკის მიერთებას აპირებთ მასთან, იქნება ეს პერსონალური კომპიუტერი, დამატებითი დინამიკები თუ სატელევიზიო მიმღები-რესივერი. საუკეთესო ხარისხის გამოსახულებას უზრუნველყოფს ინტერფეისი — HDMI, რომელიც განკუთვნილია მაღალი სიხუნტის სიგნალის გადაცემისთვის. უკეთესია თუ HDMI-პორტები იქნება რამდენიმე, წინა და გვერდით პანელებზე, იმისთვის, რომ ტელევიზორს სწრაფად და მარტივად დაუკავშიროთ თანამედროვე ვიდეოკამერა ან სხვა მოწყობილობა. DVD-პლეერის ან კომპიუტერისგან სიგნალის მისაღებად საჭიროა თავსებადი HDMI-პორტი.

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა ექცეოდეს თქვენს კონსტრუქციულ მხარეს.

ბერძენი ანარქისტები რადიოსადგურში შეიჭრნენ

10 იანვარს ათენში ანარქისტთა ჯგუფი კერძო რადიოსადგურ Flash-ის შენობაში შეიჭრნენ. მათ მიმართვის ეთერში გადაცემა მოითხოვეს, რომელიც ტერორისტული დაჯგუფების „რევოლუციური ბრძოლისთვის“ იყო განკუთვნილი. უზრუნველსაზრუნველმა განაცხადეს, რომ ახალგაზრდები არ ძალადობდნენ, მოლაპარაკებების შემდეგ კი უზრუნველსაზრუნველმა მათი მოთხოვნა შესრულეს.

ნახევარი საათის განმავლობაში რადიო ეთერში გადასცემდა ანარქისტების მიმართვის ჩანაწერს. ისინი „შეიარაღებული ბრძოლისა და რევოლუციისკენ“ მოუწოდებდნენ და ათენის ციხე „კორინთოსიდან“ რევოლუციონერების გათავისუფლებას მოითხოვდნენ. რადიოსადგურის ხელმძღვანელობას პოლიციისთვის არ მიუშარბინა.

პოლიცია თავად მივიდა შემთხვევის ადგილზე და რადიოსადგურის შენობა ალყაში მოაქცია. მათი მონაცემებით, შენობაში 30 ანარქისტი იმყოფებოდა.

2010 წელს საბერძნეთის პოლიციამ „რევოლუციური ბრძოლის“ რამდენიმე წევრი დააპატიმრა და იარაღის რამდენიმე სამაგალი გამოავლინა. სამართალდამცავებს ხელში ელექტრონული ინფორმაციაც ჩაუვარდათ, რომელიც რამდენიმე ათეულ ტერაბაიტში ამ ორგანიზაციის წევრთა მონაწილეობას ასახავდა. 2009 წელს „რევოლუციური ბრძოლის“ მემარცხენე რადიოკალები აშშ-მაც ტერორისტულ ორგანიზაციად სცნო. ამის საბაზი 2007 წელს ათენში ამერიკის საელჩოს და Citibank-ის წარმომადგენლობის ყუმბარმტყორცნით დაცხრილვა იყო.

რატომაა კობა კუბლაშვილის პრემიები გასაიდუმლოებული?

უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის, კონსტანტინე კუბლაშვილის მიერ 2011 წელს მიღებული პრემიების შესახებ ინფორმაციას უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაცია მალავს.

tspress.ge-ს ინფორმაციით, საჯარო ინფორმაცია კუბლაშვილის პრემიებთან დაკავშირებით ორგანიზაცია „საჯარო ინფორმაციის მონაცემთა ბაზამ“ (IDFI) გამოითხოვა.

„საჯარო დაწესებულებებში, ნაცვლად პასუხის გაცემისა, ინსტიტუტის მიერ მოთხოვნილ სხვა საჯარო ინფორმაციაზე გამაზივრებელი ყურადღება და აღნიშნა, რომ სასამართლოს თავმჯდომარის დანამატების შესახებ ინფორმაცია უკვე გაცემული აქვს. პასუხში მითითებული საკითხი აბსოლუტურად შეუსაბამოა მოთხოვნილ საჯარო ინფორმაციასთან“, — აღნიშნულია IDFI-ის მიერ გავრცელებულ განცხადებაში.

IDFI-მა საჯარო ინფორმაცია ვასული წლის იანვრიდან ნოემბრის ჩათვლით კოტე

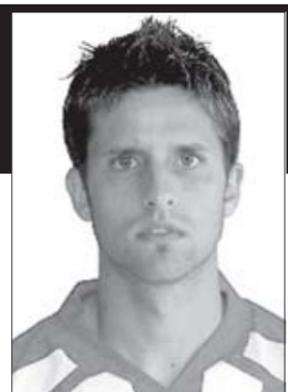

კუბლაშვილზე გაცემული პრემიების შესახებ უზენაესი სასამართლოსგან 28 დეკემბერს გამოითხოვა.

«დინამო» ესპანელი ფეხბურთელი შეემატა

თბილისის „დინამო“ კიდევ ერთ ესპანელ ფეხბურთელს იმატებს — 28 წლის ანდრეუ ბუიარამი ამჟამად ოკლენდში ასპარეზობს. BREAKING NEWS-ის ინფორმაციით, პოზიციით ნახევარმცველი სხვადასხვა დროს „პოლონიას“, ხიხონის „სპორტივის“, „მალაგა B“-სა და „ბარსელონა B“-ს ღირსებას იცავდა.

„ანდრეუ რამდენიმე თვე იყო ჩვენთან, ძალიან კარგი მთაბეჭდილება დატოვა. თბილისის „დინამო“ ყოფილ საბჭოთა კავშირში ერთ-ერთი უდიდესი კლუბი იყო. ახლა გუნდს ესპანელი ალექს გარსია წვრთნის, — ამბობს „ოკლენდის“ მთავარი მწვრთნელი.

„ოკლენდში ყოფნა მსიამოვნებდა, თუმცა ევროპაში დაბრუნება მინდოდა. ამის საშუალება მომეცა და დავთანხმდი, — აღნიშნა ანდრეუ გუერომ.

ალმა-ატის პოლისიამ საქართველოს მოქალაქე დაკავთილი მკვლელობისთვის დააკავე

ყაზახური სააგენტო „ნიუსის“ ინფორმაციით, საქართველოს მოქალაქე წელიწადნახევრის წინ ჩადენილი დანაშაულისთვის დააკავეს. მან რამდენიმე კაცს მფლობელს ცივი იარაღით გამჭოლი ჭრილობა მიაყენა. ექიმებმა ოპერაციების შედეგად მისი გადარჩენა შეძლეს. პოლიციამ დანაშაულის მოტივის ძიებისას დაკვეთილი მკვლელობის ვერსიის დამუშავება დაიწყო. დანაშაულის შემსრულებელი ბაქოში საგანგებო მივილინებით ჩასულმა ადგილობრივმა სამართალდამცველებმა დააკავეს.

რუსეთი XVIII საუკუნის დამლევინიდან ქართული ტერიტორიების გაერთიანებისა და ქლიერი ქრისტიანული სახელმწიფოს შექმნის ლოზუნგით გამოვიდა. მართალია, ცარიზმს ამით სურდა კავკასიასა და ახლო აღმოსავლეთში გაბატონება, მაგრამ მისი ბრძოლა ოტომანთა იმპერიის წინააღმდეგ ოზიანტური შედეგებით უაღრესად პროგრესული იყო. ოსმალთა უღლისაგან ისტორიული მიწა-წყლის გამოხსნით ქართველი ხალხის საუკუნოვანი ოცნება სრულდებოდა. რუსეთი აღმოსავლეთის მიმართ ამ მხრივ ნამდვილად პროგრესულ როლს ასრულებდა.

შავი ზღვა და რუსეთისა და თურქეთის ინტერესები

საუკუნეების მანძილზე აჭარა, განსაკუთრებით კი ბათუმი, რუსეთისა და თურქეთის ინტერესების სფეროში შედიოდა. 1918 წლის 26 თებერვალს ამიერკავკასიის სეიმის სხდომაზე ნოე ჟორდანიას აღნიშნავდა: „ბათუმი ჩვენთვის იგივეა, რაც რუსეთისთვის პეტროგრადი, სმირნა — ოსმალეთისათვის... ეს არის ერთადერთი გასავალი შავ ზღვაში და მხოლოდ ამის წყალობით ამიერკავკასიის შესაძლებლობა მიეცა კულტურულად და ეკონომიკურად განვითარებისა, საზოგადოდ, ის ევროპის კულტურულ ქვეყანას დაემსგავსა. ბათუმი ევროპასთან შავი ზღვით არის შეერთებული. თუ ბათუმი წაიღეს, ბაქო განცალკავებული დარჩება და იქ ყოველივე წარმოება ჩაიხრჩვევა. თქვენ რომ ბათუმი ჩამოჭრათ, მთელი მხარე უნავსადგუროდ დარჩება, უმეტესად დასავლეთ საქართველო, რომელიც მთელ კულტურას ბათუმის საშუალებით დებულობს“ (გაზეთი „ერთობა“ 1918 წლის 1 მარტი).

300 წლის მანძილზე ებრძოდა აჭარა ტირან დამპყრობლებს, ილტვოდა დედამამამობლოსთან დაბრუნებისა და ცხოვრების განახლებისაკენ. აჭარა ფეოდალური საქართველოს ერთიანობის ხანაში, როგორც მონარქიის შემადგენელი ნაწილი, აქტიურად მონაწილეობდა ქვეყნის ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და კულტურულ ცხოვრებაში. მეტიც, აჭარა მთელ სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოსთან, ანუ სამცხე-საათაბაგოსთან ერთად იყო ქართული სახელმწიფოებრივი და კულტურული მშენებლობის ინტენსიური ცენტრი. აჭარისა და საქართველოს დაპყრობა ოსმალთა მიერ გვიან ფეოდალურ ხანაში ქვეყნის მძიმე ტრაგედიის შედეგი იყო. XIII-XV საუკუნეებში აზიელი დამპყრობლების ლაშქრობებმა დასცეს წინა აზიის დიდი და მონინავე მონარქიის ძლიერება. დაუსრულებელი ომების შედეგად მომრავალდა ნაქალაქარები და ნასოფლარები, დაქვეითდა ეკონომიკური ცხოვრების დონე; ყოველივე ამან განსაზღვრა საქართველოს დამსახვრე-სამთავროებად. ამას დაემთხვა ბიზანტიის

იმპერიის ნანგრევებზე შუა აზიიდან აყრილი, მომთაბარე თურქ-ოსმალების ძლიერების იმპერიის შექმნა. საქართველოს მეზობლად ოსმალთა ბარბაროსული ქვეყანა დამკვიდრდა. ოსმალთა სამხედრო-ფეოდალურ სახელმწიფოს მეზობლებთან მშვიდობიანი თანარსებობა არ ეხერხებოდა. იგი ყველას დასაპყრობად უყურებდა და ასე გრძელდებოდა საუკუნეების მანძილზე. მტერმა შესანიშნავად ისარგებლა ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკური აშლილობით. კარზე მომდგარი საფრთხის წინაშე საქართველომ გაერთიანება ვერ შეძლო და ისიც საფეო-სამთავროებად დაშლილი შერჩა აგრესორს. როგორც დიდი ქართველი ისტორიკოსი ვახუშტი ბაგრატიონი ამბობდა: „სისხლისმღვრელ ბრძოლებში იძლიერენ საქართველოსანნი“. 1547 წელს ოსმალებმა ხელთ იგდეს გონიო და იგი გურია-აჭარაზე აგრესიის ბაზად აქციეს. სამწუხაროდ, დაქუცმაცებულ საქართველოს არ ძალუძდა მრისხანე მტრის შეჩერება. მე-17 საუკუნის დამდეგიდან აჭარა კვლავ ოსმალთა ხელთ აღმოჩნდა. ამჯერად დამპყრობელი ზღვის მიმართულებით აფართოებდა აგრესიას და მე-18 საუკუნის

20-იან წლებში დაეუფლა ბათუმს, ხოლო იმავე საუკუნის 70-იან წლებში საბოლოოდ მიისაკუთრა ქობულეთი. მძიმე დრო დაუდგა აჭარას. დამპყრობელი ანგრევდა ქართულ საციალურ-ეკონომიკურ და პოლიტიკურ წყობას და მეურნეობა უფრო დაბალ ექსტენსიურ საფუძვლებზე გადაჰყავდა. ოსმალური მიწათმფლობელობის შემოღება, თავის მხრივ, აჩქარებდა მაჰმადიანობის გავრცელებასაც. ახლა მინა მხოლოდ სამხედრო პირს ეძლეოდა. იგი კი აუცილებლად მაჰმადიანი უნდა ყოფილიყო. ქართველთა დიდი ნაწილი, როგორც ცნობილია, მტერს შეაკვდა ან საქართველოს სხვა მხარეებში გადაიხვეწა, მაგრამ უმრავლესობა მაინც, სხვადასხვა მიზეზის გამო, იძულებული გახდა, გამაჰმადიანებულიყო. ამ ღონისძიებებით მტერი ამზადებდა ნიდაგს აჭარის ჩვეულებრივ ოსმალურ პროვინციად გადაქცევისათვის. ეს პროცესი განსაკუთრებით ინტენსიური გახდა XIX საუკუნის 30-იანი წლებიდან, როდესაც აჭარაში ჩქარი ტემპით დაიწყო ქართული სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური წყობის უკანასკნელი ნაშთების ამოძირკვა და მის ნაცვლად ცხოვრების ყვე-

ლა სფეროში ოსმალური წესების, ზნე-ჩვეულებებისა და ინსტიტუტების დანერგვა, ოსმალური ადმინისტრაციის შექმნა, ენის ძალდატანებით გავრცელება, ჯამე-მედრესეების გახსნა და ისლამის, როგორც ოფიციალური იდეოლოგიის, ინტენსიური განმტკიცება. ამით ქართველობას აჭარაში საბოლოოდ გადაეწყნებინა საფრთხე დაემუქრა. ქართველი ხალხი არასდროს შერიგებია ოსმალთა მიერ ისტორიული მიწების მიტაცებას. იგი თავდადებით იბრძოდა მისი გამოსწისათვის. ამ მიზნით არაერთი ომიც გადაიხდა, მაგრამ ოსმალურ-ციხილბაშური გარემოცვისა და საზოგადოებრივი გათიშულობის ვითარებაში საამისო ძალა არ შესწევდა. ამიტომ ამ დიდი ეროვნული ამოცანის განხორციელება ფეოდალურმა საქართველომ საკვებით სამართლიანად უნადერდა რუსეთს. ცნობილია, რომ რუსეთი XVIII საუკუნის დამლევინიდან ქართული ტერიტორიების გაერთიანებისა და ძლიერი ქრისტიანული სახელმწიფოს შექმნის ლოზუნგით გამოვიდა. მართალია, ცარიზმს ამით სურდა კავკასიასა და ახლო აღმოსავლეთში

გაბატონება, მაგრამ მისი ბრძოლა ოტომანთა იმპერიის წინააღმდეგ ოზიანტური შედეგებით უაღრესად პროგრესული იყო. ოსმალთა უღლისაგან ისტორიული მიწა-წყლის გამოხსნით ქართველი ხალხის საუკუნოვანი ოცნება სრულდებოდა. რუსეთი აღმოსავლეთის მიმართ ამ მხრივ ნამდვილად პროგრესულ როლს ასრულებდა. ამით აიხსნება ისიც, რომ მე-19 საუკუნის რუსეთ-ოსმალეთის ომებში ქართველები აქტიურად მონაწილეობდნენ და დიდი წვლილი შეიტანეს რუსეთის გამარჯვებებში. ამ გამარჯვებებით კი 1878 წელს აჭარა საბოლოოდ დედამამამობლოს დაუბრუნდა.

რუსეთის საზღვაო ბრძოლები ბათუმისათვის (1877-1878 წ.წ.)

ყირიმის ომის შემდგომ რუსეთში ვაჭრობისა და შესაბამისად საზღვაო ნაოსნობის საკმაოდ სწრაფმა განვითარებამ გააძლიერა სწრაფვა ბათუმის დაუფლებისათვის. 1860 წელს რუსეთის ტრაპიზონელი კონსული ე.ნ. მოშინი ხელმწიფეს წერდა: „ბათუ-

მი ფლობს პატარა, მაგრამ უშიშარ და იმდენად მოხერხებულ ნავსადგურს, რომ ჩვენი გემები თვით ნავმისადგომთან ჩერდებიან, აგრეთვე, ის მდებარეობს სპარსეთის სატრანზიტო გზაზე“. მომავალში კავკასიაში ტრანზიტის მოწყობის შემდეგ ბათუმი მალე დაიკავეს ტრაპიზონის ადგილს; მით უფრო, რომ ნავსადგურის გაშენება ფოთში დიდ დროსა და კაპიტალს მოითხოვს. მანამდე კი ბათუმი წარმატებით მიიზიდავს კავკასიის ტრანზიტს. რუსეთი რომ ბათუმს შეიძენდეს, გაცვლის ან შესყიდვის საშუალებით, ასეთ შენაძენს დიდი მნიშვნელობა ექნებოდა სავაჭრო და წმინდა ეკონომიკური ურთიერთობისათვის. მართლაც, 1864 წელს დაისვა ბათუმის შესყიდვის საკითხი. რუსეთის იმპერატორმა ალექსანდრე მეორემ თურქეთის სულთან აბდულ აზიზს წინადადება მისცა, მიეყიდა ბათუმი 40 მილიონ რუბლად. დასავლეთის სახელმწიფოთა რჩევითა და ნაქებებით სულთანმა უარი უთხრა რუსეთს შემოთავაზებულ წინადადებაზე. „ამ ბოლახის ყიდვის ამბავი არ გამართლდა. აბა, რომელი სახელმწიფო შეეღვევა ზღვაზე ამნაირ ბოლახს,“ — წერდა გულისტკივილით ნიკოლაძე. 70-იანი წლების მეორე ნახევარში კიდევ უფრო გაიზარდა ბათუმისადმი ინტერესი. რუსეთისათვის ბათუმის დაუფლების მნიშვნელობის შეფასება სისტემატურად ქვეყნდებოდა მასალები რუსულ სამეცნიერო კრებულებსა და ჟურნალ-გაზეთებში. ისინი წერდნენ, რომ აღმოსავლეთ სანაპიროს საზღვაო ვაჭრობა ჯერ კიდევ ჩანასახის მდგომარეობაშია. მისი შემდგომი განვითარებისათვის აუცილებლად საჭიროა თუნდაც ერთი მოხერხებული ნავსადგური, რაც ორჯერ და სამჯერ გაზარდდა სავაჭრო მიმოქცევას. „ბათუმი სამართლიანად ითვლება შავი ზღვის ერთ-ერთ საუკეთესო ნავსადგურად. ის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია საზღვაო ნაოსნობისთვის, იმით, რომ შავი ზღვის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში არ არის სხვა თავშესაფარი კომერციული გემებისათვის“, — წერდა გაზეთი „ნოვოე ვრემია“. გაზეთი „რუსკი მირ“ დასძენდა: „ბათუმს აქვს რუსეთის ვაჭრობისა და უშიშროებისათვის დიდი მნიშვნელობა“. შემოთქმულიდან გამომდინარე, ფაქტობრივად, ბათუმისათვის ბრძოლა

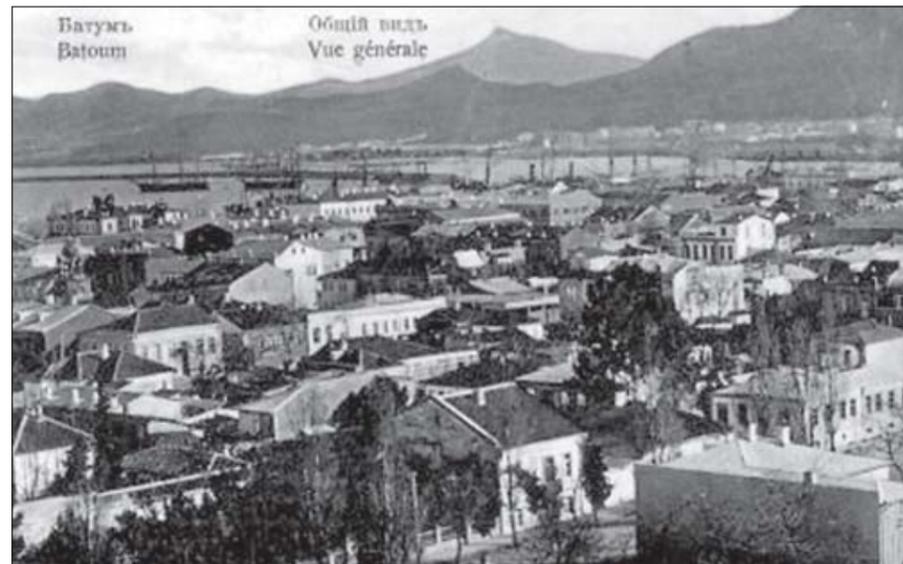
ისტორიკა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მონინალმდების უპირატესობა ზღვაზე აშკარა იყო, რაც აიძულებდა რუსეთის შავი ზღვის ფლოტის სარდლობას, უფრო მეტად ეზრუნა თავდაცვაზე. შეუძლებელი იყო, ამ მდგომარეობას რუსეთისათვის საზიანოდ არ წარემართა საომარი კამპანია.

წარმოადგენდა რუსეთ-თურქეთის 1877-1878 წწ. ომის ერთ-ერთ მთავარ საკვანძო საკითხს. ომისათვის მზადებასთან დაკავშირებით, კავკასიაში მონინალმდებლებმა თავი მოუყარეს მნიშვნელოვან ძალებს. ომის დასაწყისში რუსეთის არმია კავკასიაში ითვლიდა 200 ათას კაცსა და 400 ქვემეხს. ბათუმის მიმართულებით სამოქმედოდ გამოიყო „ქობულეთის რაზმი“, იგი შედგებოდა 25 ათასი მებრძოლისაგან, რაზმს მეთაურობდა გენერალ-მაიორი ოკლობუიო. არც ოსმალეთი იდგა უმოქმედოდ. მან კავკასიის ფრონტზე თავი მოუყარა 280-ათასიან არმიას, რომელიც საკმაოდ კარგად იყო შეიარაღებული. ბათუმში იდგა ოსმალთა 50-ათასიანი ჯარი. მათ მხარს უმაგრებდა შავი ზღვის ფლოტი. იგი შედგებოდა 30 სამხედრო გემისაგან. ფლოტს სარდლობდა გობარტ ფაშა, წარმოშობით ინგლისელი. ფლოტის შტაბის უფროსი იყო მონტორნ ბეი, ასევე წარმოშობით ინგლისელი.

თის ფლოტის სარდლად დანიშნა გენერალ-ადიუტანტი ნ. ა. არკასი. **წინა ომების გამოცდილებიდან გამომდინარე, რუსეთისათვის ცხადი იყო, რომ ბათუმის მიმართულად მდგომარეობა დაამოკიდებული იქნებოდა მისი თანამდებობაზე და სხვა მთავარი ფაქტორები. მათგან უმთავრესი იყო მონინალმდების უპირატესობა ზღვაზე.** მათი მოქმედება შავი ზღვის აღმოსავლეთ აუზში აგებული იყო დროდადრო მცირე მასშტაბის საზღვაო დივერსიების მოწყობაზე, რაც, ძირითადად, გამოიხატებოდა ღამით მონინალმდების გემებზე თავდასხმებში. ეს არ იყო საკმარისი გადამწყვეტი წარმატების მოსაპოვებლად.

1864 წელს დაიწყო ბათუმის შესაფარვის საკითხი. რუსეთის იმპერატორმა ალექსანდრე მეორემ თურქეთის სულთან აბდულაზიზთან საზღვაო ფლოტის საზღვაო ფლოტის შესახებ შეთანხმება მოახდინა.

რუსეთმა ძლივს მოახერხა ზღვაზე მონინალმდებისათვის დაეპირისპირებინა 7 პატარა სამხედრო ხომალდისაგან შემდგარი ფლოტი, რომელთა დიდი ნაწილი სასწრაფოდ სავაჭრო გემებისაგან გადააკეთდა. მონინალმდების უპირატესობა ზღვაზე აშკარა იყო, რაც აიძულებდა რუსეთის შავი ზღვის ფლოტის სარდლობას, უფრო მეტად ეზრუნა თავდაცვაზე. შეუძლებელი იყო, ამ მდგომარეობას რუსეთისათვის საზიანოდ არ წარემართა საომარი კამპანია. ფლოტის ძირითად ნაწილს დასარტყმად მზადდნენ ჯავშნოსანი ხომალდი „დიდი მთავარი კონსტანტინი“. იგი შეიარაღებული იყო 5 მძიმე ქვემეხითა და საბუქსირო ნაღმებით. ამ ახალ იარაღზე რუსეთის სარდლობა დიდ იმედებს ამყარებდა. ჯავშნოსანის მთავარ საბრძოლო ძალას წარმოადგენდა ორთქლის ოთხი ნაღმოსანი კატერი. ისინი მოთავსებული იყო ხომალდზე. საჭიროების შემთხვევაში, ხუთ წუთში შეიძლება მათი ზღვაში ჩაშვება და საბრძოლო მზადყოფნაში მოყვანა. ჯავშნოსანს მეთაურობდა ცნობილი ზღვაოსანი, ვიცე-ადმირალი ს. ო. მაკაროვი. ასევე საზღვაო ოპერაციებში მონაწილეობდა გემები „ვესტა“, „როსია“, „ვლადიმირი“. შავ ზღვაზე რუსეთ-

თის ფლოტის სარდლად დანიშნა გენერალ-ადიუტანტი ნ. ა. არკასი. **წინა ომების გამოცდილებიდან გამომდინარე, რუსეთისათვის ცხადი იყო, რომ ბათუმის მიმართულად მდგომარეობა დაამოკიდებული იქნებოდა მისი თანამდებობაზე და სხვა მთავარი ფაქტორები. მათგან უმთავრესი იყო მონინალმდების უპირატესობა ზღვაზე.** მათი მოქმედება შავი ზღვის აღმოსავლეთ აუზში აგებული იყო დროდადრო მცირე მასშტაბის საზღვაო დივერსიების მოწყობაზე, რაც, ძირითადად, გამოიხატებოდა ღამით მონინალმდების გემებზე თავდასხმებში. ეს არ იყო საკმარისი გადამწყვეტი წარმატების მოსაპოვებლად.

გემები აწყობდნენ გაბედულ დაზვერვით რეიდებს, ღამით მოულოდნელ თავდასხმებს კავკასია-ანატოლიის სანაპიროსადგურს უნეტყველად მდგომარეობის რაზმის ყველა ცდა — თავისი ძალებით დაეძლია მონინალმდების წინააღმდეგობა და დაუფლებოდა ბათუმს — უმედვოდ დამთავრდა. ბრძოლის სადავებების ხელში ასაღებად, ომის დაწყების პირველი დღეებიდანვე მონინალმდების საზღვაო ძალები აქტიურ მოქმედებაზე გადავიდნენ. 1877 წლის 13 აპრილს ისინი თავს დაესხნენ წმინდა ნიკოლოზის საგუმბავს. დაბომბეს ფოთი, გუდაუთა, ოჩამჩირე და სხვა სანაპირო-გაურს პუნქტები. 2 მაისს ოსმალეთის ხუთმა ჯავშნოსანმა დაბომბა სოხუმი, შემდეგ გადმოსხეს დესანტი და დაიკავეს ქალაქი. კავკასიის ნაპირების გასწვრივ განუწყვეტლივ დაცურავდა მონინალმდების სამხედრო გემები, რომლებიც პირველ ხანებში, ფაქტობრივად, აკონტროლებდა მთელ სანაპირო ხაზს. **1877 წლის 23 აპრილს ოსმალეთის ხელი-სიფთვობა მიიღო გადაწყვეტილება რუსეთის შავი ზღვისპირა პუნქტების ბლოკირების შესახებ.** არც რუსეთის ფლოტი იდგა უმოქმედოდ. იგი გადავიდა აქტიურ თავდაცვაზე. სამხედრო-

ისტორიული მემკვიდრეობა

გაეოვიდა საეხნიარო-პოპულარული ჟურნალის «ისტორიული მემკვიდრეობა» ოსდაგესუთა ნოგარი

ჟურნალი დღევანდლობის აქტიურ საკითხებსაც ეხმარება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსაც ვრცლად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც «ისტორიული მემკვიდრეობის» ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიიქცევა მკითხველთა ყურადღებას, რადგან «ისტორიული მემკვიდრეობა» საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს. ჟურნალის რედაქტორია თამარ ქორიძე.

არასამთავრობო ორგანიზაცია — «ისტორიული მემკვიდრეობა» — გამოსცა ისტორიული დოკუმენტების კრებული საკრებულო საკრებულო ისტორიის უნივერსიტეტის მოწოდებით. კრებულის გამომცემელია გიორგი ბერიძე, რამათუ პოლიტიკური კონსულტაციის ბაზაზე, მსოფლიო ისტორიულ ფაქტობზე დაყრდნობით სწავლის მიზნით. თუკი ბავშვთა და მოზარდთა მხარდაჭერის მიზნით, გამოსცა ფრიად დროული და აქტუალური. მსურველებს კრებულის შეკრება შეუძლიათ ნიგის მალაჩივამ. დამატებითი ინფორმაციისათვის დააკავშირეთ: 34-32-95.

მოამზადა დეა სპანკიძე
ჟურნალი «ისტორიული მემკვიდრეობა»

თეთრი მონსტრები

ამ მოვლენას Jshyou-ს ეძახიან. ეს არის ხეთა ჯგუფი, რომლებიც ზამთრის სეზონში, ძლიერი ქარისა და თოვის დროს, ყინულითა და თოვლით იფარება. ყოველი მათგანი უნიკალურ ფორმას იღებს. Jshyou ქართლად ყინვაგამძლე ხეებს ნიშნავს. თეთრი მონსტრების ტყე იაპონიის ჩრდილოეთით მდებარეობს. ეს საინტერესო ბუნებრივი ფენომენი თითქმის ყოველ წელს მეორდება და ათასობით ტურისტს იზიდავს.

ყინულის ფესტივალი

ყინულის ფესტივალი ბევრ ქვეყანაში იმართება და ყველა მათგანზე, ცხადია, ყინულისაგან შექმნილ ფიგურებს წარადგენენ. ნიუ იორკის ყინულის ფესტივალზე წარმოდგენილი ნამუშევრები წელს ასე გამოიყურებოდა.

გიგანტი სსოველები

მსოფლიოში არსებული ყველაზე დიდი ბჰეილი ინდონეზიაში დაიჭირეს. მისი სიგრძეა 14,85 მეტრი, წონა კი – 447 კილოგრამი.

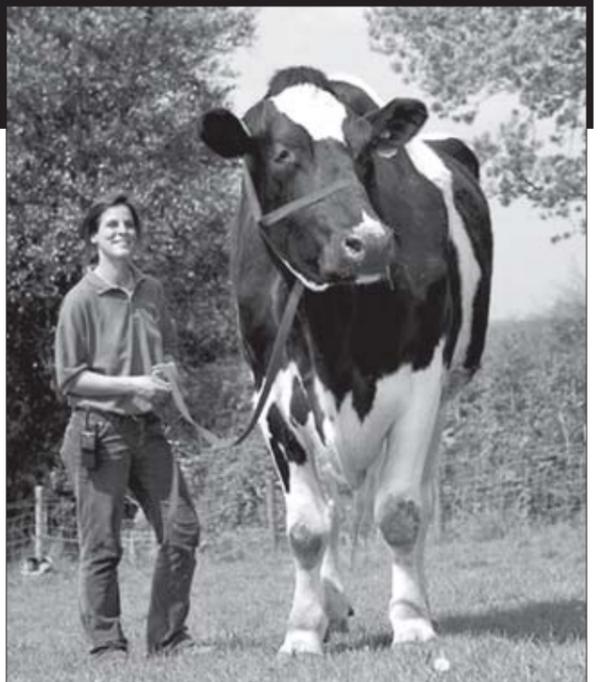
ყველაზე დიდი ზვიგენის წონაა 8 ტონა, სიგრძე კი – 10 მეტრი.

მსოფლიოში არსებული ყველაზე მსუქანი ღორი ისე გარდაიცვალა, რომ გინესის წიგნში შესვლა ვერ მოასწრო. იგი სიგრძეში 2.5 მეტრს აღწევდა, წელის გარშემოწერილობით კი – 2.23 მეტრს.

მსოფლიოში ყველაზე დიდი ძაღლი 127 კილოგრამს იწონის.

ყველაზე მაღალი ძროხის სიმაღლეა 1.83 მეტრია.

Batoidea — იწონის 349 კილოგრამს.

ყველაზე დიდი ცხენის სიმაღლეა 1.83 მეტრი და იწონის 1088 კილოგრამს.

ყველაზე მაღალი ხიდი

მექსიკაში მსოფლიოში ყველაზე მაღალი ხიდი გაიხსნა. „ბალუარტე ბისენტენარიოს“ სიმაღლე 403 მეტრია. ხიდი ქვეყნის ორ შტატს — სინალოასა და დურანგოს აკავშირებს. ხიდის სიგრძე 1124 მეტრია. ხიდის გახსნის ცერემონიაში მონაწილეობა მექსიკის პრეზიდენტმა ფელიპე კალდერონმა მიიღო.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ყველაზე ძვირადღირებული ნახატები

78 მილიონ 100 ათასი დოლარი, პიერ-ოგუსტ რანუაი, ბალი მულან და ლა გალატუი, მონეარტი

იმ დროს, როდესაც ეს ნახატი გაიყიდა, 1990 წელს, ის იყო მსოფლიოში მეორე ყველაზე ძვირადღირებული ნახატი, რომელიც ოდესმე გაყიდულა. თანაც ეს ნახატი იმან იყიდა, ვინც იმ დროს მსოფლიოში ყველაზე ძვირადღირებული ნომერ პირველი ნახატი შეიძინა. საბოლოო ჯამში ძვირფას შენაძენებს პატრონისთვის ბედნიერება არ მოუტანია — მას ფინანსური პრობლემები შეექმნა, შემდეგ გაკოტრდა და ნახატებს ყადაღა დაედო.

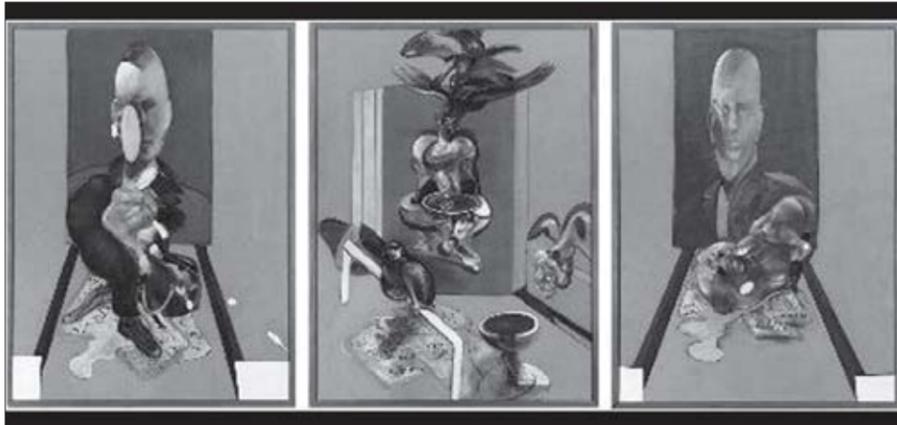
80 მილიონი დოლარი, ჯასპარ ჯონსონი, ნაკუთაბაელი დასაწყისი

ეს არის მსოფლიოში ყველაზე ძვირადღირებული ნახატი, რომელიც ავტორის სიცოცხლეშივე გაიყიდა.

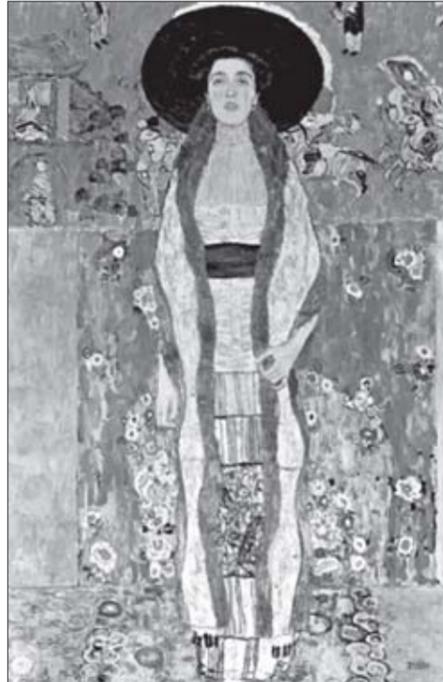
82 მილიონ 500 ათასი დოლარი, ვინსენტ ვან გოგი, პიიე გაუსს პორტრეტი

ეს შედეგია 1990 წელს იაპონიის აუქციონზე იყიდა ბიზნესმენმა რიოეიო საიტომ. საიტომ იმ დროს 75 წლის იყო და დაიბარა, რომ გარდაცვალების შემდეგ ეს ნახატი მისთვის საფლავში ჩაეყოლებინათ. მაღლობა ღმერთს, მოგვიანებით ბიზნესმენმა გადაიფიქრა და განაცხადა, რომ მხოლოდ ნახატისადმი დიდი სიყვარულის დასამტკიცებლად იხუმრა.

86 მილიონ 300 ათასი დოლარი, ფრანსის ბეკონი, ტრიპტიქი

ბეკონის ეს შედეგია, რომელიც სამი ნაწილისგან შედგება, რუსმა მილიარდერმა რომან აბრამოვიჩმა იყიდა.

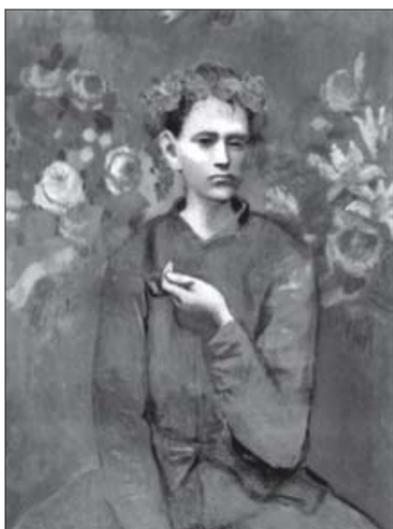
87 მილიონ 900 ათასი დოლარი, გუსტავ კლიმტი, ადელ ბლო-ბაუერიის პორტრეტი II

ეს ის ერთადერთი ნახატია, რომელიც კლიმტიმ ორჯერ დახატა. პირველი პორტრეტის გაყიდვიდან რამდენიმე თვეში მეორე პორტრეტიც გაიყიდა. მთლიანობაში პორტრეტები 215 მილიონად გაიყიდა. მყიდველი უცნობია.

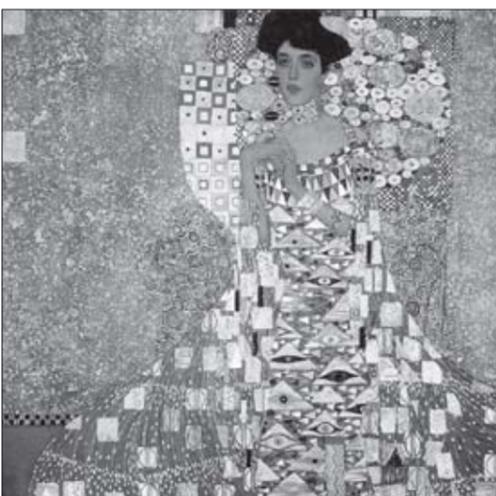
95 მილიონ 200 ათასი დოლარი, კაბლო პიკასო, დორა მარია კატასთან

ეს ნახატი ყველაზე საინტერესოა, იმდენად, რამდენადაც, გავრცელებული ვერსიით, მისი მფლობელი ერთ-ერთი რუსი მილიარდერია, მაგრამ, როგორც ამბობენ, ის ბიძინა ივანიშვილმა შეიძინა 2006 წელს გამართულ დახურულ აუქციონზე.

104 მილიონ 200 ათასი დოლარი, კაბლო პიკასო, ბიჩი ჩიგუსით

ეს იყო პირველი ნახატი, რომელმაც ლია აუქციონების ისტორიაში პირველად მოხსნა 100-მილიონიანი ბარიერი.

135 მილიონი დოლარი, გუსტავ კლიმტი, ადელ ბლო-ბაუერიის პორტრეტი I

ეს ნახატი მარია ალტმანმა გაყიდა. მარიამ მრავალი სასამართლო პროცესის შემდეგ დაამტკიცა, რომ იგი ნახატის კანონიერი მფლობელი იყო. ნახატი იყიდა რონალდ ლოდერამ საკუთარი ვალერიისთვის ნიუ იორკში. ეს იყო მისი მთავარი საკოლექციო ნახატი, რომელიც ნაცისტებს გადაურჩა.

140 მილიონი დოლარი, ჯასონ პოლოკი, No.5

„ნიუ ორკ ტაიმსი“ იტყობინება, რომ ეს ნახატი გაყიდა დევიდ გეფენმა კოლოსალურ თანხად — 140 მილიონ დოლარად. მისი მყიდველია დევიდ მარტინესი. მარტინესის მიერ შექმნილმა ამ პირველმა ნახატმა რეკორდი მოხსნა.

137 მილიონ 500 ათასი დოლარი, უილიამ და კინიზი, კალი III

ნახატი გაიყიდა 2006 წელს. ის მილიარდერმა სტივენ კოენმა იყიდა.

მეფე გიორგის მიზიგავს კვილი და პარლისსარს — სპინსე...

მცხეთაში ერთი თვის წინ გახსნილი საავადმყოფო პოსტიტალური სექტორის განვითარების ფარგლებში მიხეილ სააკაშვილმა ხელმეორედ გახსნა. მცხეთელები იცინიან: „ამ საავადმყოფოში ოცი კაცი უკვე მოკვდა და საზეიმოდ ახლა ხსნიანო!“ ყველაზე საინტერესო კი ის არის, რომ მცხეთის რაიონში სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ბრიგადები გამოძახებაზე ტაქსით დადიან. „ამის გახსნას ორი სასწრაფოს მანქანა მოეცა, ის გვერჩივნაო,“ — აცხადებენ მცხეთელები.

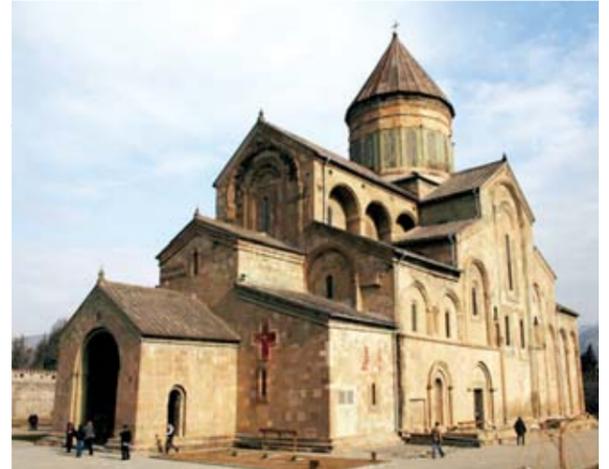
მიხეილ სააკაშვილმა საავადმყოფოს გახსნის შემდეგ მოსახლეობას სიტყვით მიმართა. მისი განცხადებით, ჯანდაცვის სისტემის მსგავსი გაუმჯობესება ასეთ შემთხვევებულ ვადებში არც ერთ პოსტსაბჭოთა ქვეყანაში არ მომხდარა. „ეს საავადმყოფოები არის თქვენთვის. აქ უცხოპლანეტელები სამკურნალოდ, ალბათ, არ ჩამოვლენ,“ — განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

საკაშვილმა იმითაც გაგვაოცა, რომ თურმე საქართველოს მოსახლეობის დიდი ნაწილი დაზღვეულია და იაფი დაზღვევის სქემა კიდევ უფრო გაფართოვდება იმისათვის, რომ ჯანდაცვა ხელმისაწვდომი იყოს ყველა მოქალაქისთვის. ვინ ანგვის მას ამ მონაცემებს, როცა მოსახლეობის უმეტესი ნაწილი სამედიცინო მომსახურებას სწორედ დაზღვევისა და თანხის უქონლობის გამო ვერ იღებს? თუმცა, ეს რა გასაკვირია, როცა თანასწორობა და პროგრესი სააკაშვილისთვის პირდაპირ ტურიზმთან არის ასოცირებული! იქვე, მცხეთის საავადმყოფოში, მიხეილ სააკაშვილმა ქვეყანაში ტურიზმის განვითარებაზეც ისაუბრა და აღნიშნა, რომ,

როდესაც პრეზიდენტი გახდა, საქართველოში ასი ათასი ტურისტი ჩამოდიოდა, დღეს კი მათი რაოდენობა სამი მილიონს შეადგენს. „ეს მოხდა იმიტომ, რომ მიმდინარეობს აღდგენა, გაღამაზება, იმიტომ, რომ სხვადასხვა ღონისძიებები იმართება და იმართება არა ერთ ადგილზე, როგორც ადრე, არამედ ყველგან. ეს არის თანასწორობის იდეის განხორციელება და პროგრესი,“ — განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

საკაშვილის ვერსიით, ქვეყანაში ტურისტების მოზიდვა საქართველოში მიმდინარე აღმშენებლობამ განაპირობა. ხელახლა აშენდა სიღნაღი და მცხეთა. „როგორ ვუთხრა მადლობა ქურდებს და გამჩანაგებლებს, მაგრამ იმდენად დაანგრიეს ყველაფერი, რომ სტიმული მოგვეცეს იმისა, რომ გვეშენებინა და ნულიდან აშენება უფრო ავილია, ვიდრე აშენებულის შეცვლა,“ — განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

საბუნდოვროდ, სვეტიცხოვლის დანგრევა და ნულიდან აშენება არ მოსვლია თავში სააკაშვილს, მაგრამ მისი ეპოქის მინის შედევრებს არც არსაკვივე აშენებს და არც თავად არის მეფე გიორგი. სვეტიცხოვლის გალავანთან სახანძრო მანქანა და რენიშობილი იდგა. მათ თავზე მზით გაბრწყინებული, ხვლიკისფერი სვეტიცხოველი ნამოსაღვლოდ; იგი ისეთი მშვენიერი იყო იმ დილას, როგორც არასოდეს მანამდის. ცამეტი იმდენად დაანგრიეს აშენებულები, რომ სტიმული მოგვეცეს იმისა, რომ გვეშენებინა და ნულიდან აშენება უფრო ავილია, ვიდრე აშენებულის შეცვლა,“ — განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

საბუნდოვროდ, სვეტიცხოვლის დანგრევა და ნულიდან აშენება არ მოსვლია თავში სააკაშვილს, მაგრამ მისი ეპოქის მინის შედევრებს არც არსაკვივე აშენებს და არც თავად არის მეფე გიორგი

ვად არის მეფე გიორგი. სვეტიცხოვლის გალავანთან სახანძრო მანქანა და რენიშობილი იდგა. მათ თავზე მზით გაბრწყინებული, ხვლიკისფერი სვეტიცხოველი ნამოსაღვლოდ; იგი ისეთი მშვენიერი იყო იმ დილას, როგორც არასოდეს მანამდის. ცამეტი იმდენად დაანგრიეს აშენებულები, რომ სტიმული მოგვეცეს იმისა, რომ გვეშენებინა და ნულიდან აშენება უფრო ავილია, ვიდრე აშენებულის შეცვლა,“ — განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

საკაშვილის ვერსიით, ქვეყანაში ტურისტების მოზიდვა საქართველოში მიმდინარე აღმშენებლობამ განაპირობა. ხელახლა აშენდა სიღნაღი და მცხეთა. „როგორ ვუთხრა მადლობა ქურდებს და გამჩანაგებლებს, მაგრამ იმდენად დაანგრიეს ყველაფერი, რომ სტიმული მოგვეცეს იმისა, რომ გვეშენებინა და ნულიდან აშენება უფრო ავილია, ვიდრე აშენებულის შეცვლა,“ — განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

მერმე ის იყო, მთელი საუკუნე ანვიმდა ტაძარს, ახალდროშიაც კაცს არ მოჰკონებია მისი შეკეთება, მხოლოდ საბჭოურმა ხელისუფლებამ ვენაცვალე მას, გადაახურვინა იგი წრეულს და გალაგვინის ქონგურები შეაკეთეს, ჩრდილოს ფასადზე ხარაჩოები ჯერაც არ მოუხსნიათ, გუმბათის სარკმელებშიაც ჩასდგმენ ამ დღეებში თითო მტკაველა მინას...

ახლა სააკაშვილმა ბრძანა და „აშენდა მცხეთა“.

„ასე რომ, რასაც მეფე გიბრძანებთ, ყოველივეს შეასრულებთ, არა?“ — გაეხუმრა გიორგი და მის მკერდს დაადგა თვალი.

ქალმა ეს შემთხვევა დაიჭირა, აიშლირა, აღარ იცოდა, რა ეპასუხნა. „აფსუსს, რად არა ვარ მეფე გიორგი?“ — ვითომდაც ნაღვლიანად ამბობს სტუმარი. კიდევ შეხედა აბორცვილ ძუძუებს და კვლავ გაუღიმა, ახლა უფრო მოურიდებლად, მრუშად.

„მეფე გიორგი რომ იყვე, რას იზამდი ნეტავი?“

„მეფე გიორგი რომ ვიყვე? ხარჭად ავიყვანდი შენაც“.

ეს უთხრა, ახლოს მიეჭრა დიაცს, ავანისფერ თვალებში ჩააშტერდა, მარჯვენა ძუძუზე ნაუცაცუნა ხელი (ასე-

უარესად აღელდა მთვრალი, თავი გადაუნია მკლავებში ჩაბლუჯულს, უნდოდა, მისწვდენოდა მის წინთელსა და ვნებიან ტუჩებს, მაგრამ ლეღვის შტოსავით გადაიკეტა ქალი.

მარჯვენა გამოიღო, მკერდზე ხელი ჰკრა მამაკაცს და მიახალა: „თუ მართლა მეფის მიერ ხარ მოგზავნილი, ისე გაისარჯე, როგორც მეფეთა მოციქულებს ეს ეკადრება, ბრიყვო“.

ასეთი სიტყვა არავის უკადრებია გიორგისათვის ჯერ. ბრაზი, ღვინო და ვნება მოეძალა ერთბაშად, ნაბიჯი წინ წასდგა კვლავ და ეუბნება დიაცს:

„მე თვითონ ვარ მეფე გიორგი“.

იქედნურად გაუღიმა ქალმა:

„მეფე გიორგის მიგიგავს წვერი“.

სტუმარმა ჩაიცინა, კვლავ ნაეპოტინა იგი ვარდისახარს.

მცირე ხანს იბრძოდნენ დიაცი და მამაკაცი. მკლავების საღტეებში მომწყვდეული ატირდა.

თუ არ მომეუბნებო, ვიკივლებო ახლავე.

მკლავები შეუშვა გიორგიმ, ვარდისახარმა იდროვა,

ხელი ჰკრა ისევე მკერდზე, დაბარბაცდა მთვრალი, მუნვე განწილი ავანას ზედ გადაწყდა. ნადირი განზე გადაუხტა, თვალები აუბრიალა უცხოს, შემზარავად ლამადაღრენილმა.

თავისი გაცოფებული ავანა მოაგონა გიორგის ფოსფორულმა ელვამ, ხმაღს ხელი მიჰყო, ელვის უსწრაფესად ძირს დასცა მხეცი.

სისხლის დანახვისას შედრკა უცნაურად ქალი. გიორგიმ ხმალი გასწმინდა, აუღელვებლად ჩააგო ქარქაშში. კვლავ მიეახლა ვარდისახარს.

ასე ეგონა, დავიფუღეო შემერთალი დიაცი.

გიბრძოლა ქალმა, ისევე ატირდა, მაგრამ მტკიცე მკლავები შემოჭდობოდა სხეულზე. გახლებული მთვრალი ჰკოცნიდა ყვრიმალეზე, კისერზე.

საკინძე გაუფხრინა გიორგიმ და ძუძუზე უკბინა გახელებულმა.

ვაშემო, იყვინა ვარდისახარმა და, როცა შემკრთალი მამაკაცი მოეშვა, კვლავ მარჯვენა მკლავი მოუქნია და სტკიცა სილა.

გონს მოვიდა მთვრალი, სინითლემ იფეთქა მის სახეზე.

ავანას ლეშზე გადააბოტა და მიმართა ლამეს.

მაშინ რენიშობილები არ არსებობდა, არც ქართველები დადიოდნენ თურქეთში სამკურნალოდ. მაშინ სვეტიცხოველი შენდებოდა და საქართველო მინებს კი არ კარგავდა, — იმატებდა.

ნეიდა ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსის სამკაქლო

- ს.ს „გაართიანებული ტელეკომი“ 602602
- შპს „ახტალი“ 700818
- შპს „მაგთიკომი“ 200320
- შპს „ჯეოსელი“ 700305
- შპს „ბილიანი“ 200333

ფოთისა და ხობის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზიტია:

ს.ს „თი ბი სი ბანკის“ ფოთის ფილიალი
ბანკის კოდი 220101937;
ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვა შეგიძლიათ სწრაფი გადახდის აპარატებით იხ. მენიუში: სხვადასხვა — ქველმოქმედება —
ფ.ს. ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიმართეთ ფონდის დირექტორს, დეკანოზ თევდორე ბასილიას:
ქ. ფოთი,
ბ. ნიკოლაძის მოედანი №3,
ტელ.: 8(293) 70736,
მობ.: (599)936563,
e-mail: eparqia-f@mail.ru

pirveli.com.ge

პირველი

საინფორმაციო სააგენტო

საქართველო

ესტუბრეტი ჩვენს სივს

პოლიტიკა ეკონომიკა სოციალიზმი კამპანის უღლებები ისტორია გამოძიება დარეგულირება დიპლომატიკა P2P TV

<http://www.geworld.ge>

მთავარი რედაქტორი ირაქლი თოფუა
გაზეთი ხელმძღვანელოვს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: info@geworld.net